संकल्प

वार्षिकांक २०२०–२१

कोविड – १९
एक वैश्विक झंझावात

अतुल विद्या मंदिर, वर्धा व्दारा संचालित

राजर्षी शाहू सायन्स कॉलेज

चांदूर रेल्वे, जि. अमरावती

नॅक, बेंगलुरु द्वारे ‘बी$^{+}$’ नामांकन प्राप्त

राजर्षी शाहू सायन्स कॉलेज शिक्षक वृंद

कोविड -१९ एक वैश्विक झंझावात

संकल्प

वार्षिकांक

२०२०-२०२१

♦ **प्रकाशक-**

प्राचार्य,

राजर्षी शाहू सायन्स कॉलेज, चांदूर रेल्वे

♦ **संपादक मंडळ**

मुख्य संपादक

डॉ. मिनल केचे, विभाग प्रमुख, वनस्पती शास्त्र

♦ **सहसंपादक**

डॉ. संघपाल पाढेण, सहा. प्राध्यापक, रसायन शास्त्र विभाग

प्रा. प्रवीण चव्हाण, कुलदिप सोळंके, (भाषा विभाग)

♦ **मुद्रक**

श्री. गुरुदेव प्रिन्टर्स, महात्मा फुले संकुल,

शेगाव नाका, अमरावती.

सर्वहक्क प्रकाशकाच्या स्वाधीन

या अंकात प्रकाशित झालेल्या लेखातील मतांशी प्रकाशक, संपादक मंडळ सहमत असेलच असे नाही. ते मत त्या त्या लेखकांचे समजावे.

अतुल विद्या मंदिर, वर्धा द्वारा संचालित

राजर्षी शाहू सायन्स कॉलेज

चांदूर रेल्वे, जि. अमरावती.

आदरांजली

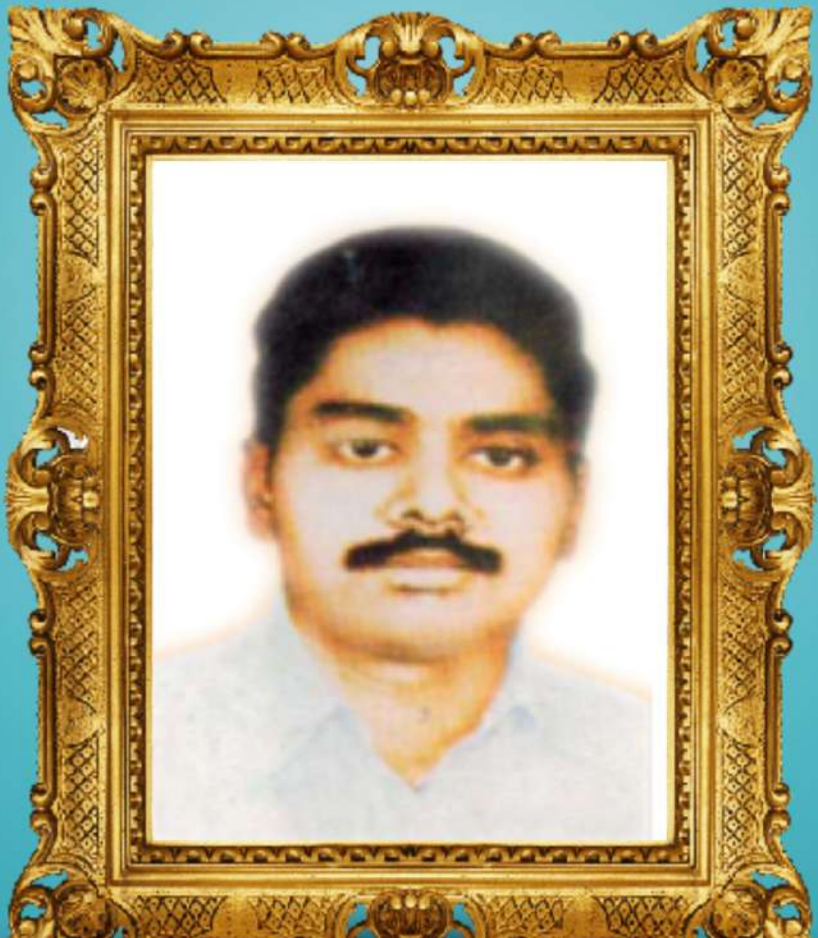

स्व. अतुल वा. जगताप

एम.कॉम. एम.बी.ए.

आमचे प्रेरणास्थान

स्व.मा.प्रा. अण्णासाहेब जगताप

संस्थापक अध्यक्ष,

अतुल विद्या मंदिर, वर्धा

अतुल विद्या मंदिर (वर्धा)

रजि. नं. महा. ८७/९१ व एफ – १३३५ वर्धा

कार्यकारी समिती

१.	स्व. प्रा. अण्णासाहेब उर्फ वाल्मीकराव जगताप	संस्थापक अध्यक्ष
२.	प्रा. सौ. उत्तराताई वी. जगताप	अध्यक्षा
३.	डॉ. मिलींद वा. जगताप	उपाध्यक्ष
४.	डॉ. वैष्णवी प. जगताप	उपाध्यक्ष
५.	प्रा. वीरेंद्र वा. जगताप	सचिव
६.	प्रा. डॉ. राजीव एम. जाधव	सहसचिव
७.	श्री. परिक्षीत वि. जगताप	कोषाध्यक्ष
८.	श्री. सुधिर व. जगताप	सदस्य
९.	डॉ. सौ. वर्षा एम. जगताप	सदस्य
१०.	श्री. गोपाल एम. चौधरी	सदस्य
११.	श्री. मिहीर एम. जगताप	सदस्य
१२.	श्री. दिनेश एन. घारफळकर	सदस्य

डॉ. राजेश श. जयपूरकर
एम.एस्सी. (टेक), पीएच.डी.
प्र–कुलगुरु

संत गाडगे बाबा
अमरावती विद्यापीठ
अमरावती – ४४४ ६०२
(महाराष्ट्र)

नॅक 'अ' श्रेणी मानांकन प्राप्त

क्रमांक : संगाबाअवि/पीव्हीसी/१९३/२०२१
दिनांक : २६/०८/२०२१

–: शुभसंदेश :–

दरवर्षीप्रमाणे यावर्षीही राजर्षी शाहु कॉलेज, चांदुर रेल्वे जि. अमरावती येथील वार्षिकांक **'संकल्प'** २०२०–२०२१ प्रकाशित होत आहे. या महाविद्यालयातील वार्षिकांकात विद्यार्थ्यांचे प्रतिभेतून साकारलेले सध्याचे ज्वलंत विषय 'कोविड–१९ एक वैश्विक झंझावात' या विषयाच्या माध्यमातुन विचार मांडण्याची संधी महाविद्यालयानी उपलब्ध करून दिली आहे. तसेच त्यांच्या कलागुणांना वाव मिळावा व साहित्याच्या माध्यमातुन नवे विचार नवा संदेश समाजापर्यंत पोहचविण्याचे कार्य **'संकल्प'** या वार्षिकांकाव्दारे साकार होईल अशी आशा आहे.

'संकल्प' वार्षिकांक २०२०–२०२१ करिता मन:पूर्वक हार्दिक शुभेच्छा.

(डॉ. राजेश श. जयपूरकर)
प्र–कुलगुरु,
संत गाडगे बाबा अमरावती विद्यापीठ,
अमरावती.

दुरध्वनी क्र. कार्यालय–०७२१–२५५११९३१ निवास–०७२१–२६७२७०२ फॅक्स क्र. ०७२१–२६६२१३५
Website : www.sgbau.ac.in E-mail : provc@sgbau.ac.in

SENIOR COLLEGE FACULTY

राजर्षी शाहू सायन्स कॉलेज

चांदूर रेल्वे, जि. अमरावती.

आधारस्तंभ व व्यवस्थापन समिती प्रमुख

मा. प्रा. सौ. उत्तराताई वी. जगताप

अध्यक्षा

डॉ. वैष्णवी पी. जगताप

उपाध्यक्षा

मा. डॉ. मिलींद वा. जगताप

उपाध्यक्ष

मा. प्रा. वीरेंद्र वा. जगताप

सचिव

मा.श्री. परिक्षीत वी. जगताप

कोषाध्यक्ष

कोविड– १९ या वैश्विक महामारी विरुद्ध लढा देणाऱ्या सर्व वीर योद्ध्यांना विनम्र अभिवादन....

राजर्षी शाहू विज्ञान महाविद्यालयाच्या वतीने कोविड १९ या वैश्विक महामारी विरुद्ध लढा देणाऱ्या सर्व वीर योद्ध्यांना समर्पित' संकल्प 'वार्षिकांक प्रकाशित होत असल्याबद्दल विशेष आनंद होत आहे . खरंतर २०२०– २१ हे शैक्षणिक वर्ष या वैश्विक महामारी ने ग्रासलेले आहे. ज्या कालावधीत महाविद्यालयात स्नेहमिलन सोहळा, सहली, सुप्त गुणांना वाव देणारी विविध गुणदर्शन कार्यक्रम यांच्या माध्यमातून नवचैतन्य बहरण्याचा कालखंड परंतु याच दरम्यान अनपेक्षित अचंबित करणारी घटना घडली. ती म्हणजे कोरोना या महामारीने हळूहळू संपूर्ण जगाला आपल्या विळख्यात घेतले याची प्रचिती कोरोनाच्या पार्श्वभूमीवर घडली. आपण या संकटाला धीराने, संयमाने सामोरे जात आहोत कारण एक दिवस आपण नक्कीच या संकटावर मात करू या आशेने आपल्याला मार्गक्रमण करायचे आहे. कोरोना एक वैश्विक झंजावात आहे या वादळात टिकून राहण्यासाठी एकजुटीने खंबीर उभे राहण्याची गरज आहे.

कोरोना विषाणू संसर्गाच्या जागतिक संकटात सर्वत्र ताळेबंद व संचारबंदी लावण्यात आली यामुळे जीवन चक्राला काही प्रमाणात अडथळे निर्माण झाले. परंतु आपल्या कर्तव्यापासून दूर न जाता मानवतावादी दृष्टिकोन ठेवून कर्तव्यदक्ष नागरिक म्हणून या भीषण महामारीत कोरोना विरुद्ध लढा देणाऱ्या सर्व योद्ध्यांचे काम कधीच थांबलं नाही.त्याग, समर्पण देशभक्ती, निष्ठा याची साक्ष देत या योद्ध्यांनी देवदूताची भूमिका पार पाडली त्या सर्वांच्या कार्याला मनापासून सलाम.

''सेवेचे अनंत प्रकार । ते समजुनी करावी निरंतर ।
आपणाशी साधेल तो व्यवहार । सेवाभावाने करावा ''।।

वंदनीय राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराजांच्या ओविची सार्थकता या काळामध्ये पटली. तन, मन, धनाने केलेले कार्य हे राष्ट्रभक्तीचे उदाहरण आहे.

कोवीड – १९या महामारीने सर्वच घटकावर प्रभाव टाकला. सामाजिक, आर्थिक, शैक्षणिक, सांस्कृतिक ही सर्वच घटक प्रभावित झाली. कौटुंबिक, सामाजिक, मानसिक आरोग्यविषयक अनेक समस्या निर्माण होऊ लागल्या. ताळेबंद च्या काळात विद्यार्थ्यांचे होणारे शैक्षणिक नुकसान भरून काढणे, शिक्षणात खंड न पडता अखंडितपणे अध्यापन कार्य सुरू राहावे म्हणून कोरोना विषाणूच्या जागतिक संकटात सुद्धा शिक्षकांनी ऑनलाइन पद्धतीने शिकवण्याचा प्रयत्न केला.काळाची हाक ओळखून आपल्या संस्थेने सुद्धा डिजिटल प्लॅटफॉर्म द्वारे शिक्षणाला स्वीकारले. ऑनलाईन अध्यापनात नव्याने सामोरे जात असताना तंत्रज्ञानाच्या सहाय्याने ज्ञानगंगा अविरतपणे विद्यार्थ्यांपर्यंत पोहोचवण्याची जबाबदारी शिक्षण कार्य समर्थपणे पेलत आहे ही बाब कौतुकास्पद आहे.

संकल्प या वार्षिकाच्या माध्यमातून विद्यार्थी वर्ग ज्ञान, विज्ञान, तंत्रज्ञान व संशोधन वृत्ती ठेवून समाजाप्रती आपले उत्तरदायित्व ठेवून आपल्या लेखणीतून साहित्याची निर्मिती करतो यामुळे मनस्वी आनंद होतो आहे. म्हणून या विशेषांकाला शुभ संदेश व्यक्त करीत आहे.

धन्यवाद !

UJagtap

प्रा. उत्तराताई वी. जगताप
अध्यक्षा,
अतुल विद्या मंदिर (वर्धा)

प्राचार्यांचे मनोगत...

"श्रृंखला पायी असु दे
मी गतीचे गित गाई
दुःख उधळल्यास आता
आसवांना वेळ नाही"
– बाबा आमटे

बाबा आमटेंच्या वरील ओळी आठवण्याचे कारण की, मागल्या जवळपास दोन वर्षापासुन आपण सर्व कोरोनासारख्या महाभयंकर साथीच्या रोगाशी लढत आहोत. या काळाणे आपल्या जगण्याची परीमाणे बदलली आहेत. अनेकांची आयुष्य पालटली संबंध मानवजातीवरील हे अनिष्ट थांबता थांबत नाही. असे असले तरी मानवी जीवन अव्याहत सुरू राहील असा विश्वास आमटेंच्या या दोन ओळी सतत देत असतात म्हणुनच काय की, महाविद्यालयामध्ये शैक्षणिक कार्य आभासी पध्दतीने सुरु आहे, विद्यार्थी शिक्षक पुनः त्याच जोमाने पूर्वीसारखे महाविद्यालय कधी सुरू होईल याबाबत साशंक आहेत अशा या प्रचंड अनिश्चिततेच्या काळात आपले महाविद्यालय विद्यार्थीपयोगी कार्यक्रम आवर्जुन घेत आहे त्यातीलच एक म्हणजे आपल्या महाविद्यालयाचा'संकल्प' हा वार्षिकांक होय. महाविद्यालयातील प्राध्यापक, कर्मचारी आणि सगळ्यात महत्वाचे म्हणजे विद्यार्थी या सर्व घटकांसाठी आपला वार्षिकांक एक उत्तम संधी असते आपल्यातील सृजनात्मकता अभिव्यक्त करायची मागच्या शैक्षणिक वर्षात पार पाडलेल्या विद्यार्थी हीताय कार्यक्रमांचा आणि तत्सम घटनांचा मागोवा घेण्याची या वार्षिकांकामुळे आपल्या संस्थेचे व महाविद्यालयाचे एकदंर रूप समाजासमोर प्रतिबिंबीत होत असते.

आपल्या शिक्षण संस्थेचे अध्यक्ष मा. प्रा. सौ. उत्तराताई जगताप, सचिव मा.विरेंद्रभाऊ जगताप आणि कोषाध्यक्ष श्री. परिक्षीत जगताप यांच्या दूरदृष्टीने आणि कर्तव्यतत्परतेने मला नेहमीच प्रेरीत केले आहे. म्हणूनच यावर्षीचा वार्षिकांक आपल्या स्वाधीन करतांना मला विशेष आनंद होत आहे.या अंकाच्या माध्यमातुन महाविद्यालयातील सृजनात्मकता, कलात्मकता, नाविण्य आणि महाविद्यालयाची सर्वकष प्रगती आपल्या समोर मांडता येत आहे. शिक्षकांकरीता टिचींग मेथेडॉलॉजी, आय.पी.आर. कार्यशाळा,शिक्षकेत्तर कर्मचाऱ्यांकरीता कार्यालय व व्यवस्थापन कार्यशाळा,विद्यार्थ्यांकरीता आंतर महाविद्यालयीन सेमिनार स्पर्धा आणि अशाप्रकारचे अनेक कार्यक्रम महाविद्यालयाने यशस्वीरीत्या आयोजीत केले या सर्व कार्यक्रमातील विद्यार्थी सहभाग कोरोनाकाळामूळे आभासी असला तरी वाखाणण्याजोगा होता ही बाब मला प्रकर्षाने अधोरेखीत करावासा वाटतो. सोबतच माझे सर्व सहकारी प्राध्यापक आणि कर्मचारी यांनी माझ्या नेतृत्वावर विश्वास दाखवुन अशा कठीण परिस्थीतीतही महाविद्यालयाचे कार्य अव्याहत सुरू राहिल याची जबाबदारी घेतली त्याबद्दल मला त्यांचे कौतुक आहेच

शेवटी हा वार्षिकांक प्रत्यक्षरूपात येण्यासाठी प्रयत्न करणाऱ्या प्राध्यापकांचे, प्रकाशकांचे आणि विद्यार्थ्यांचे अभिनंदन करतो व त्यांना शुभेच्छा देतो.

धन्यवाद !

डॉ. सुरेशचंद्र स. ठाकरे
प्राचार्य

संपादकीय...

रसिक वाचकांनो,आपण सर्वांचे आम्ही मनापासून स्वागत करतो. "**संकल्प**" या वार्षिकांकाचे वैशिष्ट म्हणजे नव्या जाणिवेने ते आपल्यापुढे सादर होत आहे.

अनुभव आणि सद्‌विचारांच्या संस्काराने माणसाचा जगाकडे बघण्याचा दृष्टिकोन बनतो त्याला नविन जीवनदृष्टी लाभते तिच्यामुळेच मानवी मनाचे उन्नयन होऊन चारित्र्यनिर्मिती होत असते हे कार्य प्रामुख्याने साहित्यिक करीत असते. विचार, भावना आणि कल्पनांचा त्रिवेणी संगम म्हणजेच साहित्य आणि विचाराला परिपक्वता प्राप्त होण्यासाठी महाविद्यालयीन जीवनापासून सुरूवात होणे जरूरीचे आहे.

प्रकृतीपासुन संस्कृतीकडे वळणारा हा मार्ग महाविद्यालयात रूजला जातो म्हणुन विद्यार्थ्यांच्या साहित्यीक गुणांना वाव मिळावा त्यांच्या विचारांनी शब्दरूप धारण करावे, त्यांना लिहीतं कराव हा हेतू समोर ठेवून दरवर्षी आम्ही महाविद्यालयात वार्षिकांकाला प्रकाशित करीत असतो.

महाविद्यालयात सातत्याने वर्षभर विविध उपक्रम राबविले जातात तसेच महाविद्यालयात प्राविण्यप्राप्त विद्यार्थ्यांचा सत्कार केला जातो त्यांच्या कलागुणांना वाव मिळावा म्हणुन सदैव आम्ही प्रोत्साहन देत असतो त्यांनी केलेल्या कामगीरीची नोंद या वार्षिकांकामध्ये घेण्यात येते.

वार्षिकांकाच्या निमित्याने विद्यार्थ्यांनी लिहीलेले लेख, कविता, चारोळ्या, विनोद यांच्या माध्यमातून त्यांच्या वैचारीक सृजनशिलतेचा प्रत्यय येतो.

या वर्षीच्या वार्षिकांकात साहित्याच्या विषयांची विविधता आहे. या अंकाचे श्रेय अर्थातच विद्यार्थी वर्गाला आहे. सदर वार्षिकांक आकर्षक स्वरूपात सादर करतांना आमचा आनंद द्विगुणीत होण्यापेक्षा शतगुणित होत आहे असे म्हटले तर अतिशयोक्ती होणार नाही.

ज्या मनांनी व करांनी आम्हाला सहकार्य केले त्या सर्वांचे आम्ही ऋणी आहोत यापुढेही सर्व सहभागी असेच आम्हास सहकार्य करतील अशी अपेक्षा बाळगुण सन २०२०-२१ चा "संकल्प" वार्षिकांक तुमच्या सुपुर्द करतांना मनस्वी आनंद होत आहे.

धन्यवाद !

संपादक मंडळ

डॉ. संघपाल एस. पाढेन
सह संपादक

प्रा. प्रविण डब्लु चौव्हान
सह संपादक

प्रा. कुलदिप सोळंके
सह संपादक

SENIOR COLLEGE FACULTY

DEPARTMENT OF CHEMISTRY

Dr. S. S. Thakare
M.Sc., M.Phil., Ph.D.
Principal

Dr. A. D. Bansod
M.Sc., Ph.D., B.Ed
Head & Assistant Prof.

Dr. S.S. Padhen
M.Sc., NET Ph.D.
Assistant Professor

Dr. A. P. Thakre
M.Sc., NET Ph.D.
Assistant Professor

DEPARTMENT OF BOTANY

Dr. Ms. M. J. Keche
M.Sc., Ph.D., B.Ed.
Head & Assistant Prof.

Dr. S. P. Patharkar
M.Sc., Ph.D.,
Assistant Professor

Mr. P. R. Sardar
M.Sc., NET SET
Assistant Professor

DEPARTMENT OF PHYSICS

Dr. A. P. Pachkawade
M.Sc., Ph.D.
Head & Assistant Prof.

Mr. S. A.Wani
M.Sc., B.Ed.,NET
Assistant Professor

Dr. R. N. Bhagat
M.Sc., Ph.D., B.Ed.
Assistant Professor

SENIOR COLLEGE FACULTY

DEPARTMENT OF ZOOLOGY

Dr. M. P. Chikhale
M.Sc., Ph.D., B.Ed.
Head & Assistant Prof.

Dr. G. B. Santape
M.Sc., Ph.D
Assistant Professor

Mr. A. N. Khan
M.P.ED., NET, N.I.S.
Director of Physical Education

Mr. M.P.Waghmare
M.Lib., M.Phil., NET,SET
Librarian

DEPARTMENT OF MATHEMATICS

Dr. R.V. Kene
M.Sc., M.Phil., Ph.D., B.Ed.
Head & Assistant Prof.

Ms. M. S. Palaspagar
M.Sc., NET SET
Assistant Professor

JUNIOR COLLEGE FACULTY

Ms. S. M. Deshmukh
M.Sc. (Bot.), B.Ed.

Mr. S. S. Thakur
M.Sc. (Chem.), M.Phil., B.Ed.

Mr. P. R. Deshmukh
M.Sc. (Math.), B.Ed.

Mr. M. R. Hande
M.Sc. (Phy.), B.Ed.

Mr. K. K. Solanke
M.A. (English), B.Ed.

Mr. A. M. Patil
M.A.(Eco.) B.Ed., M.Phil., NET

Mr. P. W. Chavhan
M.A.(Marathi) B.Ed.

पुण्यस्मरण

ज्ञानियांचे कल्पतरूला विनम्र श्रध्दांजली...

ग्रामीण भागात विज्ञान आणि तंत्रज्ञान शिक्षण पोहचविण्यासाठी ओढ मनाशी बाळगणाऱ्या अतुल विद्या मंदीर,वर्धा शिक्षण संस्थेचे संथापक पितृतुल्य आदरणीय अन्नासाहेबांशी माझी प्रथम भेट झाली ती त्यांच्याच प्रेरणेतून स्थापन झालेल्या राजर्षी शाहू सायन्स कॉलेजच्या प्राचार्य पदाच्या नेमणूकीची प्रक्रीया सुरू झाल्यानंतर. प्रथम भेटीतच त्यांच्या विद्यापीठस्तरीय शिक्षणाच्या संदर्भातील सखोल ज्ञानाची कल्पना आली. प्राचार्य पदावर रूजू झाल्यापासून प्रत्येक स्तरावर अन्नासाहेबांमधला जाणकार संस्थाध्यक्ष जाणवत होता. एका बाजूला संस्थाध्यक्ष म्हणून ते मला माझ्या प्राचार्य पदाच्या संदर्भात असणाऱ्या त्यांच्या अपेक्षांची जाणिव करून देत होते तर त्याचवेळी अतिशय संयमित शब्दात ते मला प्राचार्य म्हणून माझ्या समोर येणाऱ्या आव्हानांची जाणिव करून देत होते. त्या आव्हानांना सामोरे जातांना ते खंबिरपणे माझ्या पाठीशी असणारच अशी आश्वासकता ही त्यांच्या शब्दांमधून वारंवार व्यक्त होत होती. माझा रूजू अहवाल त्यांनी स्वतः विशेष दक्षता घेवून तयार केला होता. तो तयार करतांना अन्नासाहेबानंमधला एक जाणकार संस्थाचालक जसा जाणवत होता त्याचवेळी वडीलकीच्या नात्याने माझ्या हिताची काळजी त्यांच्या दृष्टीक्षेपात प्रत्यक्ष दिसून येत होती. मी स्वतःला अतिशय भाग्यवान समजतो की, माझ्या प्राचार्यपदाच्या कार्यकाळाची सुरूवात एका जाणकार व्यक्तीमत्वाच्या छत्रछायेत झाली. अण्णासाहेब रोज सायंकाळी महाविद्यालयाच्या प्रांगणात फेरफटका मारायचे व त्या दरम्याण दिवसभर महाविद्यालयात काय काय घडले ते शिपायांकडून मोठ्या बारकाईने जाणून घेत होते. सोबतच महाविद्यालय परिसरातील छोट्या मोठ्या गोष्टी, वृक्षसंपदा इ. वर सुक्ष्म नजर ठेवत असत. जेव्हा कधी या काळात माझी भेट व्हायची तेव्हा मला अल्पसे का होईना मार्गदर्शनाचा लाभ होत होता, मात्र मार्गदर्शन करत असतांना प्राचार्य म्हणून माझ्या कार्यक्षेत्रात कुठेही हस्तक्षेप होणार नाही याची काळजी अन्नासाहेब कटाक्षानी घेत असल्याचे वेळोवेळी जाणवत होते.

अन्नासाहेबांना महाविद्यालयाच्या कार्यालयीन कामाची जशी जाण होती तशीच त्यांना विद्यार्थ्यांच्या सर्वांगिण विकासाची आस होती. थोर पुरूषांच्या जयंती/पुण्यतिथी साजरी करण्याकरीता आग्रही असायचे व त्या महामनवांचा विचार, कार्य व आदर्श समाजापर्यंत पोहचायला पाहीजे असा त्यांचा मनोमन प्रयत्न होता. महाविद्यालयानी समारात्मक प्रतिसाद देत हे कार्य जोमानी व मोठ्या उत्साहानी निरंतर सुरू ठेवले आहे. 'संकल्प ' हा महाविद्यालयाचा वार्षिकांक अन्नासाहेबांच्याच संकल्पनेतून तयार होत होता त्यामुळे त्याला विशेष दर्जा प्राप्त झाला. राष्ट्रिय सण साजरे करतांना संपुर्ण औपचारीकताचे पालन केले जावे याकडे त्यांचे लक्ष असायचे अंधश्रध्दांना त्यांचा कठोर विरोध होता. खऱ्या अर्थाने अन्नासाहेब विज्ञाननिष्ट होते. माणसांनी दैवावर विश्वास ठेवण्यापेक्षा कर्मावर विश्वास असू द्यावा असे ते वारंवार ठामपणे सांगत व स्वतःच्या आचरणातून ते तसे दाखवून सुध्दा देत. खऱ्या अर्थाने अण्णासाहेबांनी आमच्या छोट्याशा महाविद्यालयाला छानसे वळण लावून विकासाचा मार्ग प्रशस्त करून दिला असेच म्हणावे लागेल. ह्या विज्ञाननिष्ट, अभ्यासू व सुज्ञ महापुरूषाला माझा मानाचा मुजरा करून आदरांजली वाहतो.

.

डॉ. सुरेंद्रचंद्र स. ठाकरे

प्राचार्य

अनुक्रमाणिका

मराठी विभाग

१)	कोविड – १९ एक वैश्विक झंझावात	कु. श्रृतीका ज्ञा. खडके	०१
२)	कोरोनाचा शिक्षणावर झालेला परिणाम	कु. वैष्णवी सु. कदम	०२
३)	कोविड – १९ व प्रतिबंधक उपाय	कु. साक्षी पानतावणे	०३
४)	आयुष्य एक रंगमंच	कु.श्रध्दा सुधीर उके	०४
५)	कोरोनाचे सामाजिक आणि आर्थिक जीवनावरील परिणाम	कु. ऋतुजा अ. निहाटकर	०६
६)	कोरोनामुळे अर्थक्षेत्रात अनर्थ	कु. साक्षी दि. गिरोळकर	०७
७)	कोरोना युध्द व लस	कु. हर्षल अ. मेश्राम	०९
८)	कोरोना एक आवाहन	रोहित जांभुळकर	१०
९)	कोरोना एक वैश्विक महामारी व त्याचे परिणाम	कु. हर्षा र. ढगे	१२
१०)	कोविड– १९ शेतकऱ्यांवर होणारे परिणाम	कु. अनुश्री चौधरी	१३
११)	कोरोनाच थैमानं	कु. दिक्षा भगत	१४
१२)	कोविड – १९ एक वैश्विक झंझावात	कु. अदिती पवार	१६
१३)	वनस्पतींची किमया	डॉ. मिनल जी. केचे	१८
१४)	भलताच कहर	कु. सायली सा. कोठेकर	१९
१५)	कोरोना शी लढा	कु. पूजा ध. बोरकर	२०
१६)	कोरोना काळातील महिलांची व्यथा	कु. आकांक्षा जाधव	२१
१७)	कविता	कु. मयुरी प्र. काहाळे	२१
१८)	अरे अरे माणसा..	कु. साक्षी ग. गवई	२२
१९)	आवरा आता या कोरोनाला	साक्षी दि. गिरोळकर	२२
२०)	कोरोनाची पार्श्वभूमी	कु. हर्षा ढगे	२३
२१)	कोरोनावर मात	कु. लाजरी डी. पकडे	२३
२२)	कोरोना	कु. अंकिता सं. मस्करे	२४
२३)	कोविड – १९ एक वैश्विक झंझावात	कु. दिव्या हरणे	२४

हिंदी विभाग

१)	कष्ट में है वसुंधरा	कु. प्रियंका समरित	२५
२)	कोरोना वायरस	कु. समरिन सदफ	२५
३)	सफर कोरोना के संग	साक्षी ग. सरोदे	२६
४)	कोरोना एक महामारी	कु. पुजा ग. चिरडे	२७
५)	कोरोना एक युध्द	कु. रिंकु कि. डाहाके	२७
६)	कविता	सुरज स. विरूळकर	२८
७)	कोविड–१९ एक वैश्विक झंझावात	दिव्या पां. सडमाके	२८
८)	कोविड से बचो	कु. समिक्षा वि. टोकडे	२९

९)	कोरोना	कु. अंकीता मस्करे	२९
१०)	कोरोना	आफरिन सालेहा कुरेशी	३०

इंग्रजी विभाग

01)	Covid - 19	Snehal Dilip Atak	31
02)	Corona Virus	Shirin Parveen Qureshi	32
03)	Covid-19 One Global Public	Sakshi R. Motwani	33
04)	Corona Virus	Ku. Pooja D. Borkar	34

उर्दू विभाग

०१)	कोराना व्हायरस और हमारी जबाबदारीया	शिरीन परवीन कुरेशी	३५
०२)	कोव्हीड –१९	आफरिन सालेहा कुरेशी	३६

अहवाल

1)	Department of Botany	Dr. Minal J. Keche	41
2)	Department of Chemistry	Dr. A.D. Bansod	44
3)	Department of Physics	Dr. A. P. Pachkawade	46
4)	Department of Zoology	Dr. M. P. Chikhale	48
5)	Department of Mathematics	Dr. R.V. Kene	49
6)	Department of Physical Education	Mr. A. N.Khan	53
7)	Department of Library	Mr. M. P. Waghmare	54
8)	National Multidisciplinary e-conference	Dr. R.V. Kene	55
9)	Gender Equality Cell	Dr. M. P. Chikhale	57
10)	National Science Day	Dr. M. P. Chikhale	59
11)	One Day Online workshop on IPR	Dr. Minal J. Keche	61
12)	Online Induction Program	Miss. M. Palaspagar	63
13)	Internal Complaint Committee	Dr. Minal J. Keche	64
14)	National Service Scheme	Dr. S. S. Padhen	66
15)	Intercollegiate Eassy Wrinting	Dr. S. S. Padhen	71
16)	Arts & Cultural Department	Dr. A.D. Bansod	74
17)	Webinar on Soft Skills	Mr. M. P. Waghmare	76
18)	Webinar on Teaching Methodology	Dr. R.N. Bhagat	77
19)	SIGN*ature*	Dr. G. B. Satape	78
20)	National Webinar on Wildlife Conservation Strategy	Dr. M. P. Chikhale	80
21)	State Level Webinar on Citrus (Orange)	Dr. M. P. Chikhale	82

मराठी विभाग

कोविड - १९ एक वैश्विक झंझावात

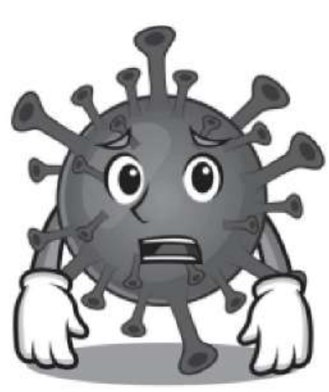

कोरोना नंतरच्या कालखंडात आपल्याला आधीच्या जीवनशैली पेक्षा अनेक बदल घडून आलेले दिसतील. आजच्या परिस्थीतीत आपल्याला घरे उंच असलेल्या इमारती एका ठिकाणी एकापेक्षा जास्त लोकांना सामावून घेण्यासाठी डिझाईन केलेल्या आहेत परंतु कोरोनाचा प्रादुर्भाव संपल्यानंतर ही उंच इमारती बांधण्याची पध्दत टाळली जाऊ शकते कारण अशा उंच इमारतीमुळे आरोग्य आणि स्वच्छता विचारात घेणारी नव्हती कारण इमारतीमध्ये वापरल्या जाणाऱ्या प्रत्येक गोष्टीशी संपर्क साधने आवश्यक आहे. लिफ्ट,लिफ्ट बटने,दाराचे हॅन्डल, पृष्टभाग आणि सर्वात महत्वाचे म्हणजे शेजारी अशी इमारती बांधण्याची पध्दत असली की इतक्या साऱ्या गोष्टीशी संपर्क येतो. त्यामुळे लोकांच्या मनात असे विचार येतील आपलं मोकळ्या जागेत गर्दी नसलेल घर असावं धार्मिक पुजा वेगळी दिसेल ज्या पुजेला मंदिरात भक्तांची गर्दी दिसायची ती कमी दिसेल आणि पुजा ही मंदिरात न करता ऑनलाईन केल्या जाईल.

कोरोनाच्या प्रादुर्भावामुळे स्वतःला इतरांपासुन कसे दूर ठेवता येईल याची काळजी घेतल्या जाईल त्यामुळे कार्यालयातील अनेक कामे ही घरबसल्या कशी करायची यावर जोर देण्यात येईल.असे लोक असतील ज्यांना कार्यालयात परत जायचेच नाही घरी कामाच्या ठिकाणी असलेल्या व्यवस्थेकडे अधिक लक्ष्य दिले जाईल.लहाणपणी आपल्याला प्रश्न पडायचा की, अस प्रार्थनेला राष्ट्रगीताच्या वेळेस एक हात अंतर दुरच का? पण मला अस वाततयं की कोरोनानंतरच्या काळात या प्रश्नाचे उत्तर सगळ्यांना मिळालेले असेल कारण कोरोना नंतरच्या काळात एक हात दुर रहायच महत्व कळालेल असेल. कोरोनाच्या प्रादुर्भावामुळे जे कुणी रस्त्यांवर थुंकून घाण करेल त्याला शिक्षा देण्याची तरतूद कायद्यात करण्यात आली पण कोरोनाच्या नंतरच्या काळात सरकारला जनतेला सुध्दा पुन्हा पुन्हा सांगाव पण लागणार नाही की रस्त्यांवर किंवा कुठेही थुंकू नये कारण कोरोना हा विषाणु गेल्यानंतर ती आपली सवय बनून जाईल आणि त्यामुळे आपल्या देशातील सरकारच्या स्वच्छता अभियानाला प्रतिसाद मिळेल.

चला तर कोरोना विषाणूच्या निमित्ताने का होईना आपल्याला आपल्या भारतीय संस्कृतीची आठवण झाली भारतीय संस्कृतीतील अनेक गोष्टींचे जर आपण व्यवस्थित रित्या आचरण केले तर भविष्य काळात येणाऱ्या अशा अनेक विषाणूंवर आपण मात करू शकतो. मागील ११ महिन्यांपासून आपणासर्वांना कोरोना विषाणुमेळे होणाऱ्या कोविड-१९ या आजाराने भयभूत करून सोडले आहे. जस प्रत्येक नाण्याला जशा दोन बाजू असतात त्याचप्रमाणे माझ्या दृष्टीने या कोरोना विषाणुने मात्र जगातील सर्व मनुष्यजातीला प्रचंड शिक्षा आणि शिकवण व बऱ्याच गोष्टीची आठवण करून दिली आहे. ह्या कोरोना विषाणुमुळे आपली भारतय संस्कृती किती थोर आणि महान आहे आपल्या भारतीय संस्कृतीप्रमाणे हा कोरोना आपणास बाहेरून घरात आल्यानंतर हात आणि पाय स्वच्छ ठेवायला भाग पाडतो जेव्हा दोन व्यक्ती भेटतात तेव्हा त्यांना दोन्ही हात जोडून नमन करण्यासाठी नमस्कार करण्यास भाग पाडत आहे. दोन्ही व्यक्तीमध्ये संभाषण चालू असतांना एक मिटरचे सुरक्षित अंतर ठेवण्यास भाग पाडत आहे घरातील आणि परिसरातील स्वच्छतेचे महत्व पटवून दिले आहे. आपल्याला निरोगी राहण्यासाठी उत्तम आचरण स्वच्छता,सवयी, शिस्त या गोष्टींच्या हिशोबाचा ताळमेळ ठेवण्यास कोविड-१९ भाग पाडते आहे.

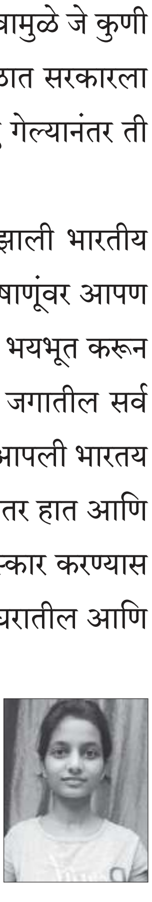

कु. श्रृतीका ज्ञा. खडके
(बी.एस्सी. भाग ३)

*****

कोरोनाचा शिक्षणावर झालेला परिणाम

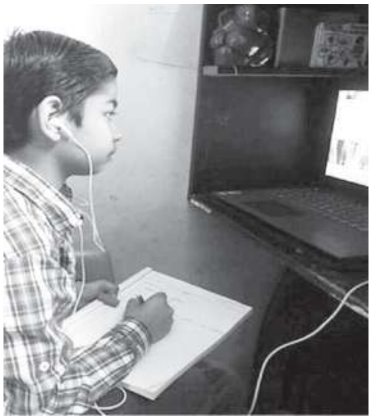

माणसाच्या मूलभूत गरजांपैकी शिक्षण ही एक मूलभूत गरज आहे. २१ व्या शतकात शिक्षणाशिवाय दुसरा पर्याय नाही. कोरोना विषाणूचा सर्वात जास्त परिणाम याच शिक्षण क्षेत्रांवर झालेला पहायला मिळतो त्या अनुषंगाने राज्य शासनाकडून शाळा बंद पण शिक्षण सुरू ही मोहिम हाती घेण्यात आली ज्या अंतर्गत विद्यार्थ्यांना ऑनलाईन शिक्षण देण्याचे धोरण आखण्यात आले.

मुलांचे लक्ष एकाच गोष्टीकडे गुंतवणे ही महाकठीण गोष्ट निदान शाळेत मित्र,शिक्षण,शाळेचे वातावरण या कारणांमुळे तरी मुले काही प्रमाणात का होईना अभ्यासकडे लक्ष देतात. घरात मात्र या सर्व वातावरणाचा अभाव असल्याने 'घरून शिक्षण' वर्क फ्रॉम होम या संकल्पनेच काय होईल ती यशस्वी ठरेल का,अशा शंका उपस्थित होणे स्वाभाविक आहे.

लहान मुलांना एखादी गोष्ट करण्यापासून जेवढे तुम्ही रोखाल तेवढे ते आणखी हट्टाने तीच कृती करतात. मोबाईलचेच उदाहरण घ्या ना मोबाईल घेऊ नको असं. कितीही बजावून सांगीतले तरी ते या ना त्या कारणाने मोबाईल डोळ्यासमोर धरतातच याला सध्याच्या परिभाषेत 'स्क्रीन टाईम' असे म्हटले जाते. स्मार्टफोन आणि स्क्रीन यांच्यापासुन लहान मुलांना फार काळ दूर ठेवणे शक्य होत नाही टाळेबंदीमुळे घरात अडकून पडलेल्या लहानग्यांना या स्क्रीन टाइमापासून कसं भरकटवायचे हा मोठा प्रश्न पालकांसमोर उभा आहे. कोविड-१९ साथ आणि त्यानंतर लावण्यात आलेला लॉकडाऊन यामुळे देशभरातील शाळा बंद झाल्या आहेत. परिणामी भारतातील शाळा व्यवस्था पारंपारिक वर्गांमधुन डिजीटल प्लॅटफॉर्मवर स्थलांतरीत झाली आहे.

ऑनलाईन शिक्षणाच्या दिशेने घाईत उचलल्या गेलेल्या या अनियोजित पावलांमुळे 'डिजीटल उपलब्धता' नसलेला एक मोठा वर्ग या आभासी वर्गाबाहेर फेकला गेला आहे.ऑनलाईन शिक्षण मुठभर सुदैवी मुलांनाच मिळत आहे. कारण भारतातील केवळ २४ टक्के कुटूंबाकडे स्मार्टफोन्स आहेत ५ ते १८ वयोगटातील मुले असलेल्या केवळ ११.५ टक्के घरांमध्ये कम्प्युटर आणि इंटरनेट कनेक्शन आहे. मात्र या सर्वांचे आयुष्य एप्रिलच्या पहिल्या आठवड्यापासून घरापुरते संकुचित झाले आहे. लॉकडाऊनच्या काळात विद्यार्थ्यांचे होणारे शैक्षणिक नुकसान भरून काढणे म्हणजे परीक्षा पुढे ढकलणे नव्हे तर विद्यार्थ्यांच्या अभ्यासात खंड पडणार नाही याची काळजी घेणे होय. कष्टकरी जनतेची मुले डोळ्यासमोर ठेवून शाळा बंदच्या काळात या समाजघटकातील मुलांचे शिक्षण कसे अखंडपणे चालु राहील याची योजना केंद्र व राज्य सरकारने तातडीने करावी.

कोरोना विषाणुची साथ हे दुयऱ्या महायुध्दानंतरचे जगासमोरचे मोठे संकट आहे. मानवी जीवनाच्या सर्वच बाजुवर या संकटाने प्रभाव टाकला आहे या रोगाला अजून प्रतिजैविके न सापडल्यामुळे रोग होऊ नये म्हणुन प्रतिबंधक उपाय योजणे एवढाच आता सर्वांसमोर पर्याय आहे म्हणुन लॉकडाऊनचे धोरण अवलंबून हा रोग आटोक्यात आणण्याचा सर्व देशांत प्रयत्न चालु आहे.

कोरोनामुळे सध्या सगळ्यांचच आयुष्य अस्थिर झालयं हळूहळू औषध मिळू लागण्याच्या बातम्या येत आहेत मात्र ही संकटपूर्णपणे जाईल याची अजून तरी शाश्वती मिळालेली नाही त्यामुळे सामान्य पणे जगण्यासारखे निर्बंध कायम आहेत यातून बाहेर पडण्यासाठी काही उपायांचा सध्या अवलंब करावा लागेल. हे सगळं कधी संपणार ? आपलं आयुष्य पुर्वपदावर कधी येणार? या प्रश्नांची तुम्हा-आम्हालांच नव्हे तर जगातल्या प्रत्येकाला ग्रासून टाकलयं.

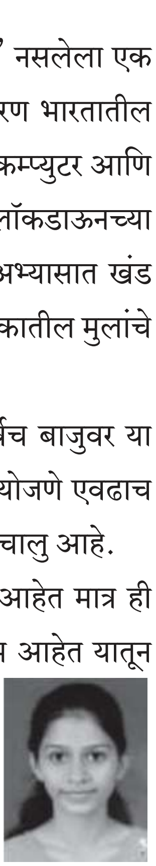

कु. वैष्णवी सु. कदम
(बी.एस्सी. भाग ३)

कोविड - १९ एक वैश्विक झंझावात

जगामध्ये मनुष्याने अनेक रोगांचा सामना केला आहे. पण आज संपूर्ण जगभरात एका अशा व्हायरसने थैमान घातलंय कि, ज्यामुळे संपूर्ण जगाची झोपच उडाली आहे. लोकांच्या मनात भितीचे वातावरण निर्माण झाले आहे.ज्यामुळे सर्वांचे जीवन जगणे कठीण बनले आहे. तो रोग म्हणजे कोवीड-१९ एक वैश्विक महामारी संपूर्ण जगभरात सध्या कोरोनाचा कहर सुरू आहे जगभरातील लाखो लोकांना कोरोनाचा संसर्ग झाला आहे. या विषाणूने कित्येक जणांचा बळी घेतला सर्वांत पहिले कोरोना चीनमधील वूहान शहरामध्ये सापडला नंतर संपूर्ण जगभरात हा पसरला.

कोरोना श्वसन प्रकियेतुन होतो एकापासुन दुसरा दुसऱ्यापासून तिसरा असा हा पसरतच जातो जर आपल्याला कोरोना झाला तर लवकर समजत पण नाही कारण याची लक्षणे अगदी सामान्य आहेत म्हणजे ताप,थकवा आणि कोरडा खोकला किंवा काही रूग्णांना वेदना,अनुनासिक रक्तसंचय वाहणारे नाक,घसा खवखवणे होऊ शकतो ही लक्षणे सहसा सौम्य असतात आणि हळूहळू सुरू होतात. काही लोकांना संसर्ग होतो पण त्यांच्यात कोणतीही लक्षणे दिसत नाही काही व्यक्ती गंभीर आजारी पडतात आणि त्यांना श्वास घेण्यास त्रास होतो. वृध्द लोक आणि उच्च रक्तदाब,हृदयरोग किंवा मधुमेह यासारख्या मूलभूत वैद्यकीय समस्या असलेल्या लोकांना गंभीर आजार होण्याची शक्यता आहे. इतिहासाने आपल्याला सांगीतले आहे की प्रत्येक १०० वर्षांनी कोणती न कोणती महामारी येणारच

यापासून आपल्याला वाचायचे असेल तर आपण पुढील नियम पाळूया

- नेहमी आपले हात स्वच्छ धुवायचे
- चेहऱ्यावर नेहेमी नेहमी हात लावायचे नाही
- इतरांपासून ५ ते ६ फूट अंतर ठेवायचे
- अति आवश्यक असेल तेव्हाच बाहेर जायचे
- सार्वजनिक जागा म्हणजे मॉल,बाजार या जागेंवर नाही जायचे
- महत्वाच म्हणजे बाहेर गेलं तर चेहऱ्याला मास्क लावायच
- या छोट्या छोट्या गोष्टींवर आपण नियम पाळले तर नक्कीच वाचू शकतो

परंतु आपल्याला कोरोना असलेल्या रुग्णासोबत नाही लढायचे आहे तर कोरोना या रोगाला झुंज द्यायची आहे या प्रचंड मोठ्या संकटातून निघायचे आहे या कोरोनाला नष्ट करायचे आहे. आपण सर्वांनी एकमेकांना सहकार्य केलं आणि नियम पाळले तर या संकटातून नक्कीच बाहेर पडू.

कु. साक्षी पानतावणे
(बी.एस्सी. भाग ३)

आयुष्य एक रंगमंच

आयुष्याच्या रंगमंचावर आज २०२० येऊन ठेपला आयुष्याच्या वळणावर आज २०२० ही पाहून घेतला बघता बघता जानेवारी,फेब्रुवारी पण गेला आणि आला होता मार्च १५ मार्च फार कठीण दिवस होता पूर्ण भारतच नव्हे तर पूर्ण जग शांत झाला घरी राहा,सुरक्षित रहा बस इतकचं ऐकुण दिवस गेला.

अहो! श्रीमंताच सोडा हो, पण आमच्या गरीबाचे मोठे हालच झाले शरिरात उर्जा होती,पंखात बळ होते, पण तरी आम्ही पिंजऱ्यात अडखलो होतो परिस्थीती मोठी बेताची होती पण मनात भिती होती म्हणून थांबायची हिम्मत केली माणसाची जात मोठी खराब मरणाची इच्छा तर नसते पण परिस्थीती मात्र मरायला भाग पाडते

त्या काळात समजलं, की आपण प्राणी,पक्षीयांना डाबून ठेवत होतो आणि आज परिस्थीतीने आपल्याला डामले होते इथे आपले कर्म आपल्यासोबत खेळले रोजचा दिनक्रम चालू झाला उठा,खा,प्या आणि झोपा, आपण झोपलो चिंता न करता पण आपला बाप मात्र होते चिंतेत बाप आहे तो, खांद्यावर ओझे आहे, जबाबदारी आहे कुटूंबाची या काळात नकळतपणे बापाचे कष्ट दिसून आले तस कधी ते दाखवत नाही पण या काळात ते बघितले.

उपासमारीने लोक मेले ना प्यायला पाणी,ना जायला वाहने,ना रहायला घर होते तो फक्त प्रवास,सुखाचा नाही अति दुःखाचा गर्भवती भगीनीच्या व्यथा फक्त प्रवास,सुखाचा नाही अति दुःखाचा गर्भवती भगीनीच्या व्यथा फक्त तिला माहित असते सुखाचा क्षण तिला पाहिजे पण हे २०२० होते इथे तिला पण दुःखच दिले काळही चांगला नाही आणि ऋतु ही चांगला नव्हता तर तो उन्हाळा,रूद्र अवतार घेतलेल्या या सुर्याखाली मैलो मैल जाणारे आपले बहीण भाऊ फक्त चालत होते ते काटयाच्या गादीवर प्रवास होता तो फक्त आणि फक्त त्रासाचा

चला, आपले दुःख सांगता सांगता संपणार नाही.

पण या काळात (covid-19) च्या महामारीमध्ये आपल्या पाठी खंबीरपणे उभे होते ते, पोलीस, डॉक्टर, परिचारीका /परिचारक, रूग्णवाहीका चालक आणि एकाला विसरू शकत नाही ते म्हणजे स्मशानभुमीतील कर्मचारी दिवसाला दहा पेक्षा जास्त प्रेत जाळले म्हणजे काळजावर दगड ठेऊन आणि आपल्यासाठी त्याच्या आयुष्याला मरणाच्या दारात उभे करणे काही सोपे काम नाही.

पोलीस :- देवमाणूस २४,२४ तास आपले कर्तव्य बजावत होते त्याचेही फार हाल झाले. वर्दीत जणू देव उभा असल्यासारखा रस्त्यावर रात्र-दिवस आपल्यासाठी कार्यरत होते. आपल्या संरक्षणासाठी पार त्यांच्या सुखाची धुंड माती केली.आणि आज ही देवमाणुस खंबीरपणे उभा आहे ना त्याला वादळाची भिती ना उनाची ना कशाचीच असो आपले पोलीस काका पांडू नाही पांडुरंग म्हणून उभे आहे. डॉक्टर,परिचारीका/परिचारक,रूग्णवाहिनी चालक आणि स्मशानभुमीतील कर्मचारी वर्ग या लोकांचे तर आभार मानावे तेवढे कमी

डॉक्टर :- तुला कोरोना झाला आता कोणी जवळ येऊ शकत नाही आणि जवळ आला तर त्यालाही कोराना होणार असा हा संसर्गजन्य रोग पण त्याला ही न घाबरता डॉक्टर आणि कर्मचारी वर्ग तुमच्याजवळ येऊन तुमची काळजी घेत होते देव आहे की नाही

माहित नाही पण माणसातला देव मात्र या काळात दिसला आणि अनुभवले सुध्दा मरणाच्या दारातुन वापस आणण्याचे धाडस (दम) त्याच्या मनगटात आहे आणि कोणत्याही परिस्थीतीतील ते शेवटव्या क्षणापर्यंत आपली शक्ती/अनुभव लावत या पूर्ण कोविड च्या काळात कोणाच्या आईला, बाबांना, आत्या, मावशी, काका, काकू आजी-आजोबा मामा-मामी, भाऊ बहीण तर कोणाच्या दोन चार महिन्याच्या लेकराला वाचवण्याचे धाडस त्यांच्यात होते म्हणून आज ते सन्मानास्पद आहे.

रूग्णवाहीणी चालक :- तुमची पण कमालच ना कुठून इतक बळ येते हो ! की ऐका तासातच नव्हे तर अवघ्या काही मिनटात या शहरांतुन त्या शहरात घेऊन जाता (रोजच्या प्रवासात जिथे जायला २ तास लागतात) आणि तेही तुमच्या जीवाची परवा न करता, पाच मिनटात जर जीव वाचणार असणार तर तो माणूस त्याला २ मिनटात पोहचवतो किती बोलु तुमच्या बद्दल तुम्ही तर खरे नायक आहात.

स्मशानभुमीतील कर्मचारी :- या कोविड च्या काळात यांचे उपकार फेडावे तितके कमी जन्म आईच्या उदरातून होतो आणि मरण हे या धरती मातेच्या उदरात येतांना जातांना येतांना येतो तो एकटाच आणि जातांना जातो ही एकटाच पण त्याच्या या शेवटच्या प्रवासात साथ असते ते आपल्या माणसाची पण या काळात तर नेहमी जमले नाही आईपासुन वासरू दुर गेलं आणि बापाचा आधार (मगं ती मुलगी असो की मुलगा) भाऊ-बहीण नवरा-बायको, मित्र-मैत्रिणी,मित्र-मित्र,प्रियकर-प्रियसी,कधी कोणाचे बाबा तर कधी आई पण शेवटच्या क्षणाला मात्र तू दिलास साथ खांदा नाही देऊ शकला कोणी पण तू होतास शेवटच्या प्रवासात शेवटची अग्नी तुझ्या हातुन दिल्या गेली आणि तू दिलीस देखील तुढे आपुलकीचे नाते समजून धन्यवाद मानावे तेवढे कमीच असा हा कोविड - १९ वैश्विक महामारी झंझावात आहे.

अंगाला शहारा येणार असे थरारक भुतकाळ आपण पाहिले आणि वर्तमान आणि भविष्यकाळ पाहूच हेच आपले ध्येय आणि यासाठी सर्वांना शक्ती,बुध्दी,हिम्मत,आधार द्यावा हिच देवा तुझ्याकडे मागनी.

आज आहोत,उद्या नाही,
भविष्य काही पाहलं नाही,
वर्तमान चिंतेत नाही,हसतं जगायच
आणि दुसऱ्यांना सुध्दा हसायला शिकवायचं!

कु.श्रध्दा सुधीर उके
(बी.एस्सी. भाग २)

कोरोनाचे सामाजिक आणि आर्थिक जीवनावरील परिणाम

'' भौतिक सुखात अडकलेल्यांना जिवनाकडे पाहायला शिकवलं
शहरामध्ये डोलणाऱ्यांना मातीत रहायला ! शिकवलं
कोरोना तू खरंच माणसाला जगायला शिकवलं ''

इतिहासामध्ये आपल्याला मधलं अपत्य असं म्हटलं जाते हे बोलन पण असू शकते, आपण आपल्या आयुष्यात नाही महायुध्दे पाहली आहेत,ना ही जागतिक महामंदी पाहली आणि ना ही आपल्या डोक्यावर आकाशातुन बॉम्ब पडले आहेत त्यामुळे आपल्या पिढीला 'कंटाळवाणी पिढी' असं म्हटलं जाते, पण हाच संवाद लेखक आता जर कोणाला भेटला ना तर लोक ६ फुट लांबीची काठी घेऊन सामाजिक अंतर पाळून त्याला बदाडून काढतील कारण 'कोरोना' इतिहासाने न अनुभवलेली परिस्थीती आज तुम्ही आम्ही जगतोय आपल्या जगण्या वागण्याचे सगळे संदर्भच बदलून गेले आहे यातील काही बदल तात्पुरता जरी असला तरी काही बदल आपल्या जीवनावर दुरगामी परिणाम करून जाईल हे नक्की....

''पारावरची चर्चा आता । बंदच पडलीया गावात
सोन्यावाणी पिक शेतकऱ्यांच । जातय कवडीमोलातं
हाती आलेल्या पिकाला । कसा लागलयं नाट
गजबजलेल्या लोकांत एकटी । पडली आहे हो वाट...''

वरील ओवी सांगतात की काय आहे आजची परिस्थीती तर आता बघुया की या कोरोनाने कोणकोणत्या क्षेत्रात बदल घडवून आणलेले आहे, पहिलं म्हणजे अर्थव्यवस्था, आपली आजची अर्थव्यवस्था तीन गोष्टीवर आधारित आहे, पहिलं म्हणजे उत्पादकता,दुसरं वेतन आणि तिसरं पुरवठा साखळी या तीन गोष्टीवर आपली आताची अर्थव्यवस्था अवलंबुन आहे आणि याचीच तुलना करतांना अर्थतज्ञ जेम्स मिडवे म्हणतात की, आता आपण जशी अर्थव्यवस्था की ते लोकांच्या उपजिवीकेवर परिणाम न करता उत्पादन शक्य तितकं कमी करू शकेल आणि याचच फायदा म्हणून येत्या काळात भारत आणि मॅक्सिको सारख्या आता विकसनशिल अर्थव्यवस्था येत्या काळात महासत्ता म्हणून पुढे येतील...

दुसरं म्हणजे पर्यावरण कोरोनाकाळातील पुर्णबंदीमुळे अन्न आणि वस्तु वाया घालवण्याच्या मानवाचा स्वभाव कमी गोष्टीवर नियंत्रण आले.

तिसरं म्हणजे नातेसंबंध, कोरोना काळात घरात अडकलेल्या कींवा बाललैंगिक शोषणाच्या शिकार झालेल्या लोकांचे आयुष्य पुर्णपणे बदलुन जाईल याचा समाजावर फार वाईट परिणाम होईल हे चित्र आशादायक नाही आहे, मान्य आहे,पण या कोरोनाविषाणूच्या साथीने जर एक गोष्ट सिध्द केली असेल तर हे म्हणजे की मानव निर्मित यंत्रणा जरी बंद पडल्या तरी माणुस हा मानसाला तारूण नेऊ शेकतो, त्यामुळे पुढचं जग वाचवणं नक्कीच आपल्या हाती असेल.

*****

कु. ऋतुजा अ. निहाटकर
(बी.एस्सी. भाग ३)

कोरोनामुळे अर्थक्षेत्रात अनर्थ

कोविड -१९ अर्थात कोरोना विषाणुच्या प्रसाराचा भारतासह संपूर्ण जगातील प्रत्येक घटकांवर अत्यंत खोलवर परिणाम झालेला आहे. हे सार पाहुण १९६३ साली अल्फ्रेड हिचकांक याची उत्कृष्ट निर्मिती असलेल्या 'बर्डस' या चित्रपटाची निर्मिती आठवण झाल्याशिवाय राहत नाही. या चित्रपटात अशीच काळजी,चिंता आणि भयावह अनुभवाची आठवण होते सतत होणाऱ्या पक्ष्यांच्या हल्ल्यानंतर बोदेगा बेटावर संपुर्ण लॉकडाऊन करण्यात आले होते. सगळीकडे दहशतीचे वातावरण होते. रस्ते निर्मनुष्य झाले होते सगळं काही ठप्प झाले होते या पुढे काय होणार ? या चिंतेन सर्वांनाच ग्रासले होते मात्र या वेळेस चिंता, काळजी,भीती आणि लॉकडाऊन यामध्ये साम्य दिसुन येते. सर्व परिस्थीती सारखीच आहे.

आता या परिस्थीतीमुळे भारतासह जगभरातील अनेक भागात माणसांच्या हालचाली साधन सामग्री आणि वाहतुक आदि सर्वच क्षेत्रांना एकप्रकारे लकवाच मारला आहे. सगळे ठप्प झालेय सेवा क्षेत्रातील लहान उद्योग 'वर्क फ्रॉम होम' च्या माध्यमातुन हे नुकसान भरून काढण्याचा प्रयत्न करत आहेत. उत्पादन क्षेत्रे,लॉजिस्टीक्स, वस्तु व सेवा क्षेत्रातील अर्थव्यवस्थेवर काय परिणाम होऊ शकतो हे समजुण घेणे महत्वाचे आहे.

भारतीय अर्थव्यवस्थेवर परिणाम

पुढील ५-६ आणि त्यानंतर भारतीय आर्थिक विकास दरावर काय परिणाम होतील याचा अंदाज लावणे सध्याच्या घडीला तरी कठीण आहे. अशा प्रकारच्या कोणत्याही अभ्यासाकरीता देशांतर्गत असलेल्या त्याचबरोबर आंतरदेशीय क्षेत्रावर अवलंबुन असलेल्या डेटाची आवश्यकता असेल.आजचे संकट यापुढील काळात मर्यादीत राहणार नाही, कारण हे तेव्हा होतं जेव्हा एकटा चीनला या संकटाने घेरले होते.

'आज या महासंकटाने जगातील एक मोठा भाग व्यापला आहे आणि व्यापाराचा मार्ग पुर्णपणे थोपावुन धरला आहे याशिवाय कोरोना विषाणुचा प्रादुर्भाव रोखण्यासाठी लागु केलेल्या लॉकडाऊनमुळे देशांतर्गत क्षेत्रावर अवलंबुन असलेले उद्योग ठप्प झाले आहेत. लॉकडाऊनच्या अल्पकालीन आणि मध्यम कालावधीत भारतीय अर्थव्यवस्थेला प्रभावित करणाऱ्या किंवा अडथळा ठरणाऱ्या संभाव्य घटकांचा विचार केला तरी,जगभरातील अर्थक्षेत्रातील अनर्थ स्पष्ट दिसतो.'

'लॉकडाऊच्या कालावधी वाढल्याने भारतातील सर्वात मोठ्या सेवा क्षेत्रातील नोकऱ्या कमी झाल्या आणि मागणी घटली तर उत्पादन क्षेत्राला मोठा फटका बसेल रोजचे पुरवठा आणि मागणीत कोणतेही बदल झालेले नाहीत पण आलेले संकट आणि त्याच्या संभाव्य वाढीच्या शक्यतेमुळे गुंतवणुकीच्या निर्णयातील आत्मविश्वास नाही तसेच दैनंदिन कामकाजामधील आत्मविश्वासही कमी झाला आहे. जोपर्यत स्वीकाहार्य तोडगा किंवा आत्मविश्वास पुन्हा निर्माण करण्यासाठीचे उपाय शोधले जात नाहीत, तोपर्यत मंदिचा काळ सुरूच राहील.'

या संकटाने अर्थव्यवस्थेचे असलेले मूलच अस्ताव्यस्त करून टाकले आहे. म्हणून त्याची बांधणी किंवा पुर्नबांधणी

करण्यासाठी अधिक कालावधी लागण्याची शक्यता आहे आणि केवळ ते दिर्घकालानंतरच शक्य आहे या कोरोनामुळे शिक्षण पध्दतीमध्ये पण खुप बदल झाला,आता संपुर्ण शिक्षण पध्दतीमध्ये पण खुपबदल झाला आता संपुर्ण शिक्षण पध्दती ऑनलाईन पध्दतीमुळे आला आहे या पध्दतीमुळे सर्व विद्यार्थ्यांना परेशानी होत आहे. या मुळे सर्व विदयार्थ्यांच्या भविष्यमध्ये खुप बदल होत आहे त्यांचे डोळ्यांवर परिणाम होत आहे व त्यांची विचार करण्याची क्षमता कमी होत आहे व तसेच या भारतात असे कित्येक विद्यार्थी आहेत ज्यांच्याकडे मोबाईल फोनची पण सुविधा नाही त्यांच्या शिक्षणामध्ये तर खुप अडचणी होत आहेत.

या कोरोना व्हायरसमुळे तर सर्वांची आर्थिक परिस्थीती मध्ये बदल झाला आहे परंतु या बिकट परिस्थीतीमध्ये पण आपण हार मानायची नाही.

*****

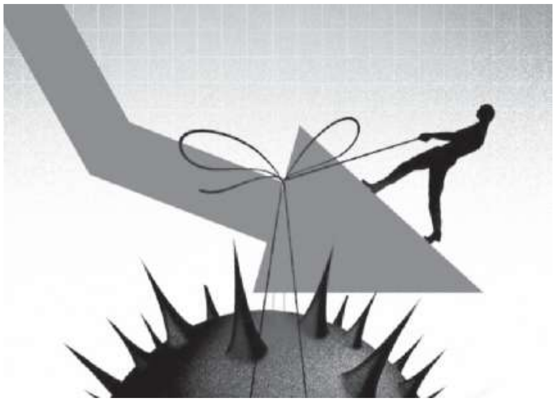

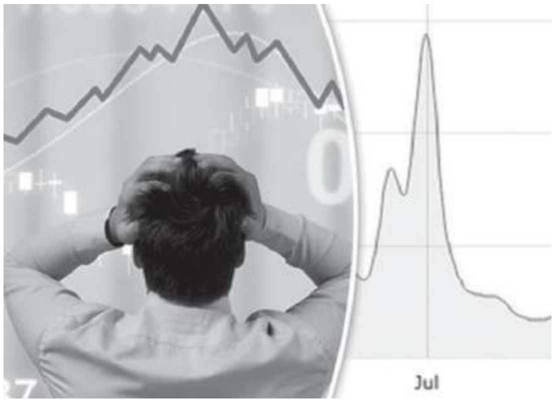

कु. साक्षी दि. गिरोळकर

(बी.एस्सी. भाग २)

कोरोना युध्द व लस

भविष्य उदरात गडप झाल्याचा आभास झालेल्या महामारीच्या काळात जनजीवन अस्ताव्यस्त अन उद्ध्वस्त झाले. आता काय होणार ? असा प्रश्न प्रत्येकाच्या मनात निर्माण झाला होता. महामारी कधी संपुष्टात येईल हे नेमके कोणालाही सांगता येत नव्हते मात्र वैज्ञानिकांच्या अभूतपूर्व प्रयत्नानंतर कोरोना संसर्गावर 'लस' शोधण्यात अखेर यश आले याकरीता रात्रीचा दिवस करणाऱ्या समस्त वैज्ञानिकांचे आभार मानावे तेवढे कमीच आहे कारण लोकांना दुःखदायी जीवन वाट्याला येऊ नये यासाठी किमान सातत्याने प्रगतीची शिखरे गाठत असते कारण प्रत्येकाला विज्ञानाचाच आधार आहे.

विज्ञान नसते तर महामारीलाही अधर्माचे रूप आले असते. मात्र धर्म आणि अधर्म महामारी बघत नाही. महामारी केवळ लोकांच्या आयुष्यात सुरूंग पेरणाऱ्याचीच पाठराखण करू शकते. माणूस निसर्गावर विजय मिळवू शकत नाही, पण माणसाचा बळी जाणाऱ्या रोंगांवर विज्ञान योग्य उपचार करण्यासाठी सक्षम,अशी यंत्रणा उभारू शकते त्यामुळे काल,आज आणि उद्याही विज्ञानच तारणहार ठरणार आहे. भारतात सीरम आणि ऑक्सफोर्डने तयार केलेल्या 'कोविशिल्ड' आणि भारत बायोटेक कंपनीने तयार केलेल्या 'कोव्हॅक्सीन' या दोन्ही लसींना आपातकालीन वापरासाठी परवानगी देण्यात आली आहे लोकांची वर्षभराची प्रतिक्षा आता फळाला आली आहे. मात्र, ज्या लसीच्या प्रतीक्षेत प्रत्येकाचा जीव अडकला होता त्या लसीवरून आता राजकारण पेटले आहे नोव्हेंबर २०२० पासून लसीकरणाऱ्या विरूध्द चुकीची माहिती पसरण्यास सुरूवात झाली पण हे काय पहिल्यांदाच घडत नाही. याआधी ही अनेक रोगांवर जेव्हा पहिली लस आली तेव्हा सुध्दा वेगवेगळ्या प्रकारची चुकीची माहिती पसरवण्यात आली होती

ऑक्सफोर्डच्या लसींबद्दल सप्टेंबरच्या सुरूवातीला रशियन मिडीयामध्ये काही बातम्याही आल्या होत्या. ऑक्सफोर्डची लस बनवतांना वापरलेल्या तंत्रज्ञानामुळे जर ही लस घेतली तर घेणाऱ्याचे माकडांत रूपांतर होईल अशीही अफवा पसरली काही दिवसांपूर्वी ब्राझीलच्या राष्ट्राध्यक्षांनीसुध्दा लस घेतल्यावर नागरीक मगरींमध्ये रूपांतरीत होतील असे वक्तव्य केले. सध्या भारतात सुध्दा लस घेतल्यावर एडस् होईल किंवा लोक नपुंसक होतील तसेच काही डॉक्टरांना वाटतेय की, लस दिल्यावर त्यांनाच कोरोना होईल,अशा प्रकारचे आजार होत नाहीत काही वेळा शास्त्रज्ञसुध्दा खोटी माहीती पसरवतात आणि स्वतःच्या फायद्यासाठी त्याचा

वापर करतात परंतु ही लस वापर करण्याची वस्तु नसुन तर कोरोना लसींशी अनेकांच्या भावना जुळलेल्या आहेत. ज्यांना आपल्याच स्वतःच्या माणसाच्या मृतदेहापासून अंतर राखावे लागले. ज्यांना आपले आई-वडील,भाऊ-बहिणीला गमवावे लागले, त्यांना ही लस अंतरात्म्याचा आवाज असू शकते.

कु. हर्षल अ. मेश्राम
(बी.एस्सी. भाग ३)

कोरोना एक आव्हान

जानेवारी २०२० मधील नवीन वर्षाचा पहिला महिना ,नविन वर्ष नुकतेच सुरू झाले होते. सगळ्यांना अपेक्षा होत्या सगळ्यांना वाटत होते कि नविन वर्ष सुख समृध्दीचे जावो जेव्हा सगळीकडे नवीन वर्षाचा आनंद लोक व्यक्त करत होते तेव्हा दुसरीकडे कोरोनाने भारतात पाय ठेवला कुणालाच माहिती नव्हते कि हे नविन वर्षे एक संकट घेऊन येणारे होते.

कोरोनाने भारतात पाय ठेवला आणि बघता बघता त्याचा फैलाव होऊ लागला आणि पाहताच तो सगळीकडे पसरू लागला भारतात कोरोना पेशंटची संख्या हळुहळु वाढू लागली जिथे दुसरीकडे विदेशात कोरोनाने कहर घातलेला होता लाखो लोक कोरोनामुळे मरण पावत होते कित्येक देशांच्या अर्थव्यवस्था,सामाजिक व्यवस्था बिघडत चालल्या होत्या अशा परिस्थीतीत भारतात कोरोनाचा स्थर नियंत्रित होता.

बाकी देशांसारखे हाल भारताचेही होऊ नये म्हणून त्यावर उपाय म्हणून भारत सरकारने लवकरच लॉकडाऊनचे आदेश दिले आणि मार्च २०२० ला लॉकडाऊनला सुरूवात झाली. सगळीकडे लॉकडाऊनचे वातावरण होते पण तरीही पेशंटची संख्या झपाट्याने वाढत चालली होती अशात सरकारने वेळोवेळी नवनविन आदेश देण्यास सुरूवात केली आणि लोकांना कडकडून आदेश देण्यास सुरूवात केली आणि लोकांना कडकडून आदेशांचे पालन करण्यास बजावले प्रत्येक व्यक्तीला मास्क बंधनकारक केले, गरजेच्या वस्तू सोडुन सर्व दुकाने बंद ठेवण्यास सांगितले

कामाशिवाय घराबाहेर पडु नये असे सांगीतले. तर दुसरीकडे कोरोना व्हायरसवर लस शोधण्यासाठी संपूर्ण वैज्ञानिक प्रयत्न करत होते आणि करत आहेत पण आजापर्यंत खूप व्हॅक्सीन तयार केल्या आहेत पण कधी ना कधी काही ना काही कमी त्यात राहायचीच म्हणून व्हॅक्सीन बनवण्यात यश येत नव्हते.

या कोरोना व्हायरसने लोकांना भितीची जाणीव करून दिली आहे. देवाने दिलेल्या या आयुष्यात कसे जगावे हे सांगितले आहे. धर्म आणि जातीवर कित्येक वर्षे भांडणे आणि दंगे होत असते पण या कोरोनाने लोकांना शियकविले आहे की माणसाची फक्त एकच जात आहे आणि ती म्हणजे माणुसकी आणि ती जपली की जगणे खूप सोपे होते.कितीतरी लोकांनी या कोरोनाच्या काळात लोकांना मदत केली आहे. त्यांची जात, धर्म न पाहता त्यांना मदत केली आहे. आणि हेच आपण विसरलो होतो जे कोरोनामुळे पुन्हा आठवले आहे.देवाने बनविलेल्या या जगात कसे वावरावे,कसे जगावे हे लोक विसरले होते या कोरोना व्हायरसने त्यांना सांगितले की जेव्हा प्रकृती उत्तर देण्यावर येते तेव्हा खूप भोगावे लागते.जसे मनात येईल तसे जगावे, कुठेही काहीही करावे, कुठेही कचरा टाकावा, कुठेही थुंकावे, वाढते प्रदुषण इत्यादी अनेक कारणांमुळे मानव प्रदुषणास कारणीभूत ठरत आला आहे. पण या कोरोनाच्या लॉकडाऊनमुळे संपूर्ण लोक घरात होते त्यामुळे प्रदुषण फार कमी झाले आहे. वातावरण आणि निसर्ग खुलून उठला आहे. पर्यावरण स्वच्छ झाले आहे.

WHO (World Health Organization) ते कोरोना व्हायरसला महामारी घोषित केले आहे. कोरोना व्हायरसला महामारी म्हणजे असा रोग जो सामान्य अपेक्षांपेक्षा जास्त अपेक्षादायक,व्यापक आणि घातक असतो जो जास्त काळ

राहतो. महामारी ही कोणत्याही एका जागेवर जास्त राहत नाही ती एका जागेवरून दुसऱ्या जागेवर (एका देशातुन दुसऱ्या देशात) फैलत राहते आणि कोरोना व्हायरसचा प्रकोपदेखील असाच आहे. त्यामुळे ने WHO कोरोना व्हायरसला महामारी घोषित केले आहे. पण हे पहिल्यांदाच झाले असे नाही.भारतात १९०० च्या दशकांपासुन महामारीचा फैलाव आहे. पण कोरोना व्हायरससारखी व्यापक आणि जास्त काळ राहणारी महामारी पहिल्यांदाच आली आहे.

या जगात मानवाला कित्येक वेळा अनेक वेळा अनेक महामारीचा सामना करावा लागला आहे आणि सध्यादेखिल संपूर्ण जगाला एका अशाच व्हायरसने त्रस्त केले आहे ज्यांच सध्या फक्त नाव ऐकल्यावरच लोकांच्या मनात भितीच वातावरण तयार होत आहे. या व्हायरसने लोकांपासुन खूप काही हरविले आहे आणि खूप काही शिकविले आहे.या महामारीमुळे लोक ऑनलाईन शिक्षणाकडे वळले आहे. ऑनलाईन शिक्षण घेण्यास नाईलाजस्तव केले आहे. आतापर्यंत ज्यांना ऑनलाईन शिकणे माहित नव्हते ते सर्व आज ऑनलाईन पध्दतीने शिकत व शिकवत आहे.लोक घरबसल्या ऑफीसची कामे करत आहे घरबसल्या लोक Report, Project, Seminar, Presentation तयार करीत आहे आणि ऑनलाईन पध्दतीनेच Present करीत आहेत. सगळीकडे काहीकाळ एकदम ठप्प वातावरण होते. बस,ऑटो बंद होते जी रेल्वे भारत स्वतंत्र झाल्यापासुन कधीही बंद नव्हती ती या महामारीमुळे गेल्या ३-४ महिने बंद होती त्यामुळे भारताची अर्थव्यवस्था ढासळली आहे.कोरोना व्हायरस जीथे एकीकडे त्याचा प्रकोप शांत झाला आहे तर दुसरीकडे तो वाढतच जात आहे या महामारीमुळे लाखो लोक मरत आहे तर दुसरीकडे तो वाढतच जात आहे या व्हायरसबद्दल माहिती झाल्यावरसुध्दा गेल्या ४-५ महिने विषाणूला रोखण्यासाठी काहीही पर्याय नव्हता कोणतीही व्हॅक्सीन तयार नव्हती त्यावर इफेक्ट दाखवत नव्हती त्यामुळे सरकारने कोरोना होऊच नये यासाठी उपाय आणि आदेश जारी केले आणि जर आपल्याला कोरोना व्हायरसपासुन मुक्त व्हायच असेल तर आपल्याला सरकारच्या आदेशांचे पालन करणे आणि काळजी घेणे गरजेचे आहे.या कोरोना महामारीने लोकांना जगणे शिकविले आहे. मानवाने जीवन थोडे किचकट पण सोपी बनविले आहे. हा कोरोना काळ गेल्यावर कोरोना नंतरचा देश खुप सामान्य,बळकट,स्वच्छ आणि जीवन सोपी असणार आहे कारण मरण्याची भिती माणसाला सर्व शिकवते.

कोरोना नंतरच्या देशात आपल्याला आताच्या जीवनशैली पेक्षा बदल घडुन आलेले दिसणार आहे. आजच्या परिस्थितीत आपल्याला उंच उंच घरे असलेल्या इमारती एकापेक्षा जास्त लोकांना सामावून घेण्यासाठी तयार केलेल्या आहेत परंतु कोरोना प्रादुर्भाव संपल्यानंतर कदाचित ही पध्दत टाळल्या जावू शकते कारण अशा उंच इमारतींमुळे ज्यात लोक मिळुन राहतात त्यांत स्वच्छता आणि आरोग्य विचारात घेणारे नसते कारण एकाच ठिकाणी एकापेक्षा जास्त लोकांचा संपर्क येतो मंदिरात,यात्रेला किंवा धार्मिक पुजेला जिथे गर्दी असते तिथे जाण्याचे लोक टाळतील पूजा ऑनलाईन करण्यास त्यांचा कल असेल. कोरोना काळ गेल्यावर सुध्दा स्वतःला इतरांपासुन दूर कसे ठेवता येईल यावर काळजी घेतल्या जाईल कार्यालयात, ऑफीसमध्ये जाणे लोक टाळतील जास्तीत जास्त कामे ऑनलाईन पध्दतीने घरी करण्याचा त्यांचा प्रयत्न असेल लहानपणी प्रार्थनेला एक हात दूर ठेवून उभे रहायला सांगायचे त्यांचे महत्व लोकांना समजेल व हा नियम आयुष्यभर पाळतील लोक कुठेही कचरा टाकणे,थुंकणे,टाळतील कारण कोरोना गेल्यावरसुध्दा आता जी कुठेही न थुंकण्याची सवय लागली आहे. ती नंतरही शेवटपर्यंत राहील आणि यामुळे देश स्वच्द आणि सुंदर दिसेल देशातील सरकारच्या स्वच्छता अभियानाला प्रतिसाद मिळेल.या कोरोना महामारीने लोकांचे जगणे कठीण केले आहे पण कसे जगायचे हे सांगीतले आहे एक दिवस कोरोना जाईल पण लोकांना लागलेल्या सवयी जाणार नाहीत आणि हेच पाहिजे होते.

रोहित जांभुळकर

(बी.एस्सी. भाग ३)

कोरोना एक वैश्विक महामारी व त्याचे परिणाम

मैत्रिणींनो आरोग्यम् धनसंपदा हा सुविचार आपण अनेकदा ऐकला आहे परंतु या सुविचाराचे खरे महत्व आज आपल्याला समजले आहे. एक सुक्ष्म व्हायरस जो आपण उघड्या डोळ्यांनी पाहु शकत नाही त्याने आजच्या या धावत्या जगाला पुर्णपणे बंद करून संपूर्ण दुनियेची झोप उडविली असा व्हायरस म्हणजे कोरोना व्हायरस कोणाचेही यश हे त्याच्या आकारावर नव्हे तर त्याच्या कार्यक्षमतेवर अवलंबुन असते हे आपल्याला कळलेले आहे WHO ने याला साथीच्या रोगाचा विषाणु घोषित केले आहे. या विषाणुचा संसर्ग सर्वप्रथम डिसेंबर-२०१९ मध्ये चीनमधील वुहान या शहरात झाला हा संसर्ग वाढत जाऊन पुढे सर्व देशांमध्ये पसरला आज संपुर्ण जग या रोगाचा सामना करीत आहे.

आज पर्यंत मानवाने अनेक संकटाचा सामना केला आहे आणि त्या संकटातुन पुढे गेला आहे. परंतु कोरोना हा विषाणु इतका घातक आहे की त्यामुळे माणसाचा मृत्यू ही होत आहे म्हणुनच सर्वत्र भीतीचे वातावरण पसरले आहे.

अमेरिकेसारखा महासत्ता देश ही कोरोनापुढे हतबल झाला आहे ही आहे कोरोनाची करामत कोरोनाच्या करामतीमुळे आपल्या देशाची अर्थव्यवस्था कोसळली आहे आणि शाळा,कॉलेज ताळेबंद झाले आहे. वाहतुक व्यवस्था ठप्प झाली आहे आज आपला चेहरा मास्क ने झाकावा लागतो आहे तोही या कोरोनाच्या करामतीमुळे जवळपास सात महिने आपण संपुर्ण लॉकडाऊन आणि गर्दीच्या ठिकाणी न जाने व तसेच इतरांशी संपर्क टाळणे हे सर्व आपल्याला पथ्य पाळावे लागले या कोरोना काळात कित्येक लोकांचे व्यवसाय बंद झाले मजुरांना स्थलांतर करावे लागले तेही पायदळ लहान मुलांना भर उन्हात पायवाट तुडवावी लागली कित्येक लोकांची अन्नान्न दशा झालेली आपण पाहली आहे.

कोरोनाने आपल्याला जणु जगविणे, शिकविले आजच्या या आधुनिकीकरणाच्या युगात माणसं दुरावली गेली होती. त्यांच्यातील प्रत्यक्ष संवाद हा नाहिसा झाला होता. परंतु लॉकडाऊनमुळे सर्वजण घरीच होते त्यामुळे घरातील वातावरणात बदल झाला सतत व्यस्त असणाऱ्यांना घरच्यांसोबत वेळ घालवायला मिळाला त्यामुळे त्यांच्यातील प्रत्यक्ष संवाद वाढला कोरोना काळात गर्दी टाळायची होती त्यामुळे पर्यावरणालाही थोडा दिलासा मिळाला.

आज आपण कोरोनाशी लढत आहे,उद्या आणखी कुठल्यातरी रोगाशी लढावं लागणार त्यामुळे निसर्गाला धरून प्रगती करायची की, पर्यावरणाच्या विरूध्द जावुन मरायचे हे आपल्या ठरवायचे आहे आज आपण या संकटांवर मोठ्या प्रमाणात विजय मिळविला आहे. तेही आपले डॉक्टर्स,नर्स,सफाई कामगार आणि पोलीस कर्मचारी यांच्यामुळे त्यांनी त्यांच्या प्राणाचीही आहुती दिली आहे.लॉकडाऊन काळात अनेक लोकांनी व सामाजिक संस्थांनी माणुसपणाची जाण ठेवुन गरजुंची मदत केली त्या सर्वांना मी सॅल्युट करते

धन्यवाद !

कु. हर्षा र. ढगे
(बी.एस्सी. भाग २)

कोविड- १९ शेतकऱ्यांवर होणारे परिणाम

कोरोना या संसर्गजन्य आजारामुळे गेल्या २२ मार्चपासुन देश लॉकडाऊन आहे. याची झळ सर्वच क्षेत्राला बसलीय शहरातुन गावी परतणारे मजुर, कामगार, परप्रांतीय, शहरात भाजीमार्केटमध्ये होणारी उगीच गर्दी,गस्त घालणारे पोलीस,रूग्णांची काळजी घेणारी आरोग्य यंत्रणा,स्वतःची काळजी घेणारे शहरवासीय गरजुंना मदत करणारे दानशुर असे चित्र सध्या समाज माध्यमांची घरबसल्या दिसतेय शहरी संस्कृतीचा प्रभाव असणारे सामान्य जणही पॉझिटीव्ह रूग्णांच्या जाती शोधण्यात मग्न आहेत. असे असले तरी शेतकरी बांधवांवर या आजाराचे काय परिणाम होत आहेत याकडेही लक्ष गेले पाहिजे.आपल्याला माहितच आहे की भारताची ६५% लोकसंख्या शेतीवर अवलंबून आहे ह्या कोरोना महामारीच्या संकटात शेतकऱ्यांच्या जीवनावर अनेक बरे वाईट परिणाम झाले आहे. लॉकडाऊनमुळे आज शेतात मजुर कामाला येत नाही त्यामुळे माल काढता येत नाही काढला तरी तो विक्रीसाठी बाजारात तर विकल्या जाईल याची कोणतीही हमी नाही यामुळे शेतकऱ्यांना हा माल आपल्या डोळ्यांदेखत शेतात तसाच सोडून धावा लागत आहे. कापूस,तुर,गहू,सोयाबिन सारखे पिके दुग्धव्यवसाय फळशेती करणाऱ्या शेतकऱ्यांचे अतोनात हालं होत आहे लॉकडाऊनमुळे बऱ्याचदा शहरात भाजीपाला,फळे ही नाशवंत पिके खराब होत आहेत किंवा कवडीमोल भावाने विकावी लागत आहेत. दुग्धव्यवसाय सुध्दा रेस्टॉरेंट व हॉटेल बंद असल्यामुळे अडचणीत सापडला आहे. उन्हाळी पिकासाठी शेतीची मशागत करावी लागते ते यंत्रसामुग्री सप्लाय चैन लागते जसे बी.बियाणे खते,जंतुनाशके ह्यांचा कच्चा मालाचा तुटवडा असल्यामुळे खरीप हंगामावर ह्याचा परिणाम होणार आहे ह्यातच बोगस बियाणेवाले माफिया ह्या परिस्थीतीचा फायदा घेऊन बाजारात बोगस बियाणे विक्री करण्याच्या तयारीत दिसत आहे असे झाल्यास पुढील वर्षी भारतात फुड सेक्यूरिटीचा प्रश्न निर्माण होऊ शकतो.एकींकडे बाजार बंद असल्यामुळे घरात माल पडून आहे व नविन कृषीकर्ज न मिळाल्यामुळे शेतकरी मोठ्या आर्थिक संकटात सापडला आहे व त्यामुळे त्याची पुढील हंगामाची तयारी बारगळून पडली आहे ह्या आर्थिक समस्या व्यतिरीक्त बऱ्याच सामाजिक समस्या शेतकऱ्यांच्या जीवनात दिसत आहेत हातात पैसे नसल्यामुळे शेतकरी बरीच दुखणी अंगावर घरघुती उपाय करून काढत आहेत. कोरोनाप्रती एक भिती त्याला आपण 'कोरोनाफोबिया' म्हणता येईल ती शेतकऱ्यांमध्ये दिसत आहेत. अर्थशास्त्र म्हणतात व्यापारी लोकांमुळे देश चालतो... पूर्ण लॉकडाऊनमुळे कळलं की.... शेतात नांगर चालतो.... तेव्हा देश चालतो....

पण कोरोना महामारीच्या या वाईट परिणामामध्ये काही आशेचे किरण सुध्दा शेतकऱ्यांच्या जीवनात दिसत आहेत आपण जगाचे पोशिंदे आहोत व आपल्यामुळेच १४० कोटी जनता आज घरात राहण सुध्दा आनंदाने आपले पोट भरत आहे ही सकारात्मत भावना शेतकऱ्यांसाठी निर्माण झाली. खेड्यात सॅनिटायझेशनचे महत्व समजू लागले आहे त्यामुळे घाणीमुळे होणारे इतर आजार सुध्दा खेड्यात कमी झाले आहेत भविष्यात आपल्याला आपला १४० कोटीच्या जनतेला खाऊ घालायचे असेल तर फूड सेक्यूरिटीमध्ये आत्मनिर्भरता आणणे गरजेचे आहे कारण विदेशातून पर्याय कमी होतील हे विचार करणारे शेतकरी सुध्दा आपल्या भारतात आहे. पण मला प्रश्न पडतो की.. कोरोना रोग आला म्हणुन शहरातील गावाकडे धाव घेणारी माणसं गावाकडे दुष्काळ पडल्यावर, गावातील माणसांना शहरात बोलवून घेतील कां ? मोठमोठ्या हॉटेलमध्ये पार्टीमध्ये अन्नाची नासाडी करणारी माणसं खेड्यातील अन्नदात्याच्या मालाची बाजारात खरेदी करतांना घासाघिसी न करता खरेदी करतील कां ?

कु. अनुश्री चौधरी
(बी.एस्सी. भाग ३)

कोरोनाच थैमानं

२७ जानेवारी २०२० चीनच्या वुहान प्रांतातून आलेलं हे भयंकर वादळ या वादळाच नाव आहे कोरोणा ही एक अशी महामारी आहे. ज्याची लागण स्पर्शाने होते आणि या महामारीने आज फक्त आपल्याच देशाला नाही तर संपूर्ण जगाला वेढल आहे आणि त्यामुळे संगळीकडे अस्थिरता आणि चिंतेच वातावरण आहे देशाची अर्थव्यवस्था खोळंबली आहे.आणि ती सुरळीत करण्यासाठी आज प्रत्येक देश हा अग्निपथावर प्रयत्न करीत आहे.

एक महिला वुहान प्रांतातुन आणि केरळमधील एका हेल्थ सेंटरमध्ये गेली ती पहिली भारतीय व्यक्ती होती जिला कोरोनाची लागण झाली होती आणि तिथुन सुरू झालं कोरोनाचक्र ज्याणे आधि देश,मग राज्य,मगजिल्हा,मग तालुका,आणि मग गांव उद्ध्वस्त करायला सुरूवात केली आणि या गोष्टीला आज एक वर्ष झालं तरीही हे चक्र सुरूच आहे आणि हे कधी पर्यंत सुरू राहणार ? या प्रश्नाच उत्तर मिळणं कठीण आहे पण अशक्य नाही कारण हे आपल्या हाती आहे,आपण नियमांची पुर्ती केली आणि आरोग्याची निगा राखली तर या चक्राला आळा बसणारच.

या आधी १९१८ मध्ये जागतिक स्तरावर अशीच स्पॅनिश फ्ल्युची साथ आली होती त्यानंतर ही पहिल्यांदाच तेवढ्या तिव्रतेची साथ आली त्याबाबात आपली कोणतिही तयारी नव्हती आणि ते स्वाभाविक होते. आपत्ती व्यवस्थापन आग लागणे,पूर येणे, भूकंप होणे,अगदी दहशतवादी हल्ला किंवा युध्दही आपण गृहीत धरतो अलीकडे त्सुनामी किंवा वादळे यांचाही आपण विचार करतो पण अवघ्या मानव जातीवर जागतिक स्तरावर असा हल्ला होईल अशक्य वाटाव्या अशा गोष्टी घडतील हे कुणाच्याही ध्यानात नव्हते अशा गोष्टी फक्त मी चित्रपटातच पाहिल्या होत्या पण त्यात करमणुक आणि कल्पनाविष्कार हेच महत्वाचे घटक होते हे सत्यात उतरू शकेल अशी कल्पना कोणीच केली नव्हती पण आता काहीही झालं तरी नविन संकटाशी लढण्यासाठी नव्याने विहीर खणावी लागणार नाही हा धडा कोरोणाकडून शिकायला मिळाला तसेच कोरोणाकडून आणखी दोन गोष्टी प्रामख्याने लक्षात आणुन दिल्या पहिली गोष्ट म्हणजे गेल्या दशकभरात आपल्या आयुष्याची गती प्रचंड वाढली स्पर्धेत मागे पडु नये म्हणुन यशाच्या पाठी धावतांना विश्रांतीही तेवढीच मोलाची असते, याचा विसर आपल्याला पडला विश्रांती ही शरीराला आणि मनाला तसेच निसर्गाला संगळ्यांनाच गरजेची असते मी थांबलो तर जग माझ्यापुढे जाईल या भितीपोटी कुणीच थांबत नव्हते कोरोनाने सगळ्या जगाला सक्तीची विश्रांती दिली.

दुसरी गोष्ट म्हणजे मूलभूत गोष्टी विसरून नव्या कल्पनांचे कळस चढवता येत नाहीत याचे भान आले. गर्दी टाळणे शिंकता–खोकतांना तोंडासमोर रूमाल धरणे,हात–पाय स्वच्छ धूणे या तर स्वास्थ राखण्याच्या मूलभुत गरजा भारतीय समाजाला स्वच्छतेच्या या साध्या सोप्या नियमांची सवय लागू शकणार नाही असे आपण गृहीत धरून चाललो होतो कोरोना काळात याच गोष्टी सर्वांत महत्वाच्या असते हे समजले स्वच्छतेच्या या सवयी अनेकांच्या अंगवळणी पडल्या हा मोठा फायदा झाला आपले आणि परिसराचे दोन्हीचे आरोग्य राखण्याची जबाबदारी आपली आहे याचे भान आले.

कोरोना काळात आरोग्याबाबत आणखी एक गोष्ट घडली कुटूंबातील सदस्य दिवसेण दिवस एकत्र राहील्याने नात्यांत

परिपक्वता आली आरंभिच्या दिवसात एकमेकांच्या स्वभावाचे कंगोरे जास्त टोचले असतील पण नंतर एकमेकांबद्दल सहसंवेदना वाढीस लागली प्रत्येक व्यक्ती घरात विविध भूमिका पार पाडत असतो. पालक-पाल्य,जेष्ठ-कनिष्ठ अशा विविध भुमिका समजुन घेता आल्या गृहिणींच्या शारीरिक श्रमाचे महत्व जसे कळले तसेच ऑफीसचे काम म्हणजे त्यातील ताण-तणाव काय व कसे असतात हे कुटूंबातील इतर सदस्यांना कळाले तसेच या काळात प्रतिकारशक्ती ही जवळ जवळ मूलभूत गरज बनली होती ती निर्माण करणे,टीकवणे आणि वाढवणे यासाठी आहारातील बदल शारीरिक व्यायाम यांचा उपयोग होऊ लागला अनेक पारंपारिक उद्योगांना नुतनिकरण करावे लागले खाण्यापिण्याच्या सवयींचा आरोग्याशी मेळ घालण्याबाबत फार विचार होत नव्हता तो या काळात होऊ लागला त्यासोबत इतरही अनेक गोष्टी अधोरेखीत झाल्या त्यांचा आरोग्याशी संबंध नसला तरी आयुष्याशी आहे तो म्हणजे तंत्रज्ञानाचा योग्य वापर आणि आता तर खुप गोष्टी सुरू होत आहे. कोरोनाच प्रमाण कमी झालयं, मात्र अर्थव्यवस्था अस्थीर आहे पण तिही पुन्हा सुरळीत होईलआणि मी विचार केल नव्हता अशा गोष्टी अर्थव्यवस्थेला बळकट करीत आहे ती म्हणजे दारू ही गोष्ट थोडी विचार करायला लावणारी गोष्ट आहे की इतकी वाईट सवय पण लोकांना किती प्राणप्रिय वाटते की त्यामुळे थेट अर्थव्यवस्था बळकट होत आहे.

देशाची प्रगती काय आहे आणि खरचं ते किती गंभीर आहे हे लक्षात येते ही आणि अशा अनेक वाईट गोष्टी ज्या थोड्या का होईना पण कोरोनाकाळात बंद तर होत्या पण याच्या व्यतीरीक्त काही चांगल्या गोष्टीपण होत्या ज्या कोरोनाकाळात होऊन गेल्या त्या म्हणजे एकमेकांवर असलेले प्रेम,एकाग्रता आणि त्यांच्या कर्तव्याप्रती असलेली त्यांची निष्ठा दिसली त्यांनी आपली पर्वा न करता दुसऱ्यांची प्राथमिकता समजली,देशाची प्राथमिकता समजली आणि त्यांची सेवा केली त्यांचा जीव वाचवला या पेक्षा मोठी गोष्ट काय असेल आणि आता तर कोरोनाची लसही आली आहे आता पाहुया पुढे काय होतय ते !

*****

कु. दिक्षा भगत

(बी.एस्सी. भाग ३)

कोविड - १९ एक वैश्विक झंझावात

Taxonomy

Super domain	:	Biota
Domain	:	Virus
Realm	:	Riboviria
Order	:	Nidovirales
Family	:	Coronaviridae
Sub-family	:	Orthocoronavirinae

कोरोना व्हायरस हा विषाणूंचा एक गट आहे या व्हायरस मुळे सस्तन प्राण्यांना आणि पक्ष्यांना विविध रोग होतात यात गायींना व डुकरांना होणाऱ्या अतिसाराचा आणि कोंबड्यांना होणाऱ्या श्वसन संसर्गाने होतो हे संसर्ग बऱ्याचदा सौम्य,परंतु संभाव्य प्राणघातक असतात.

What does Covid -19 Stand for ?

'Co' Stands for corona 'VI' for virus and 'D' for Disease Formely, this deases was referred to as '2019 novel corona virus' or '2019-nCov' The Covid-19 virus is a New virus linked to the same family of viruses as Severe acute Respiratory Syndrome(SARS) and Some types of Common Cold.

शोध :-कोरोना व्हायरस पहिल्यांदा १९३० च्या दशकात सापडले जेव्हा संसर्गजन्य ब्रॉन्कायटीस विषाणूमुळे (आयबीव्ही) पाळीव कोबड्यांचा तीव्र श्वसन संसर्ग झाल्याचे दिसुन आले. १९४० च्या दशकात माऊस हेपेटायसिस व्हायरस (एमएचव्ही) आणि ट्रान्समिस्सिबल ग्रॅस्ट्रो-एन्टेरिटीस व्हायरस (टीजीईव्ही) आपखी दोन प्राणी कॉर्नोव्हायरस अलग ठेवण्यात आले

कोरोना व्हायरस प्रथम १९६० च्या दशकात सापडले सर्वात आधी सापडलेल्यांमध्ये कोंबड्यामध्ये एक संसर्गजन्य ब्रॉन्कायटीस विषाणू आणि सामान्य सर्दी असलेल्या दोन रूग्णांमध्ये होते सर्वात आधी अभ्यास केलेला सामान्य गर्दी असलेल्या मानवी रूग्णांव्दारे होता, ज्याला नंतर मानवी कोरोनाव्हायरस २२९ इ आणि ह्युमन कोरोना व्हायरस ओसी असे नाव देण्यात आले

माणसांमध्ये सार्ससीओव्ही,२००३ मध्ये एचसी-ओव्ही एनएल ६३, २००४ मध्ये एचकेयू १,२०१२ मध्ये मेर्स-सी ओव्ही आणि २०१९ मध्ये एसएआरएस-कोवह-२ यासह इतर मानवी कोरोनाव्हायरस ओळखले गेले यापैकी बहुतेकांना श्वसनमार्गाच्या गंभीर आजाराचे संक्रमण होते.

२०२० साली महाराष्ट्रात कोरोना विषाणूचा उद्रेक झाला महाराष्ट्रातील जनजीवनावर याचे फार मोठे परिणाम झाले. राज्यात लागू झालेल्या नियमांनुसार अत्यावश्यक कामाशिवाय सर्वांनी घरी बसणे सक्तीचे करण्यात आले. १५ जून २०२०

पर्यंत १,१०,७४४ जणांना मृत्यू झाला आणि ५६,०४९ जण पुर्ण बरे झाले परंतु आज देखील आकडा बनने चालूच आहे.

कोरोनाची बाजू आणि दिलेली शिकवण

या जगात प्रत्येक गोष्टीला एक चांगली आणि एक वाईट बाजू असते. कोरोनाने देखील असेच काहीसे आहे. आपत्ती तुम्हाला खूप काही शिकवते असं म्हणतात आणि तेच कोरोनाच्या संकटाने केलयं कोरोनाने सर्वांना अनेक गोष्टी शिकवल्या देखील आहेत सर्वांची जगण्याची पध्दतच कोरोनाने बदलुन टाकली आहे. जगभरातील लोकांच्या विचारसरणीवर देखील या संकटाने बराच फरक पडला आहे असा आजारही कोणाला काही शिकवून जातो या वाक्याचे अनेकांना आश्चर्य होईल आणि काहींना राग देखील येईल पण तरी हा विचार एकदा तरी करायलाच हवा. अशाच काही गोष्टी ज्या कोरोनाने आपल्याला शिकवल्यात त्यांच्यावर एक नजर टाकायला पाहिजे.

माणूस सतत स्वतःच्या प्रगतीचा विचार करत असतो आणि त्यासाठी मेहनत करतो. पण हे सर्व करतांना अनेक महत्वाच्या गोष्टींना आपण मोठी हानी पोहचवतो हेच आपण सर्वजण विसरूण जातो शहरांची परिस्थीती सध्या अशी आहे की जिथे जागा दिसेल तिथे इमारत उभी केली जातेय. झाडांची कत्तल देखिल मोठ्या प्रमाणावर होते. भारताची राजधानी दिल्ली आणि मुंबई,पुणे,बंगळूर या सारखी शहरे वायु प्रदुषणाच्या मोठ्या संकटाचा सामना करत आहेत.

पाण्याचे प्रदुषण ही देखील एक मोठी समस्या आहे. मनुष्याने निसर्गाचं मोठ नुकसान केलयं प्रदुषणामुळे ग्लोबल वॉर्मिंग वाढले असून त्याचे परिणाम दिसू लागले आहेत. पण आता या सर्वात कोरोनाने काय शिकवले असा प्रश्न तुम्हाला पडला असेल त्याचे उत्तर सोप आहे निसर्गाला त्रास दिला की तो तुम्हाला त्रास देतो आणि हिच महत्वाची शिकवण आहे की निसर्गाला गृहीत धरू नये. निसर्गापुढे कोणाचेही चालत नाही असे म्हणतात आणि ते तंतोतंत खरे आणि म्हणूनच निसर्गाची काळजी घ्या हा सर्वात मोठा धडा कोरोनाच्या या संकटाने आपल्याला शिकवला आहे.

*****

कु. अदिती पवार
(बी.एस्सी. भाग १)

वनस्पतीची किमया

आपल्याकडे नेहमीच निसर्गाला देवाच रूप मानण्यात येत आपल्याला आयुष्यात ज्याप्रमाणे अन्न,पाणी आणि हवा या गोष्टींची जगण्यासाठी गरज असते तसच आपल्या आजूबाजूला हिरवळ अर्थात झाड असणेही तितकच गरजेच आहे. कारण झाडांशिवाय शुध्द हवा मिळणं अशक्य आहे.

असं म्हटल जात की घराच्या आसपास झाडझुडूप असतील आणि हिरवळ असेल तर त्या घरापासून आजार लांब राहतात पण प्रत्येक घराजवळ झाडझुडूप असणे शक्य नाही. शहरांमध्ये तर फारच कमी ठिकाणी झाड दिसतात आपल्यासध्याच्या लाईफस्टाईलमध्ये जर आपल्याला व्यवस्थित राहायचं असेल झाडांची खुपच गरज आहे. वातावरणामध्ये असलेले प्रदुषण कमी करण्यासाठी मदत होते. पण आपल्या माहित आहे की बरीच झाड आहेत जी रात्री कार्बन डायऑक्साईड सोडतात आणि दिवसा ऑक्सीजन पण काही इनडोअर झाड अशीही आहेत जी रात्री देखील ऑक्सीजन वायू सोडतात त्यामुळे अशी झाड घरामध्ये असलेली अत्यंत चांगली काही झाड ही दूषीत वायूलाही शुध्द बनवतात त्यामुळे घरामध्ये हवा शुध्द ठेवण्यासाठी अशा झाडांचा उपयोग करून घेता येतो. तसंच तुळस,मोगरा,आवळा अशी झाड ही सकारात्मक उर्जा घरात निर्माण करतात असं म्हटल जात यामध्ये अनेक मनीप्लांटचाही समावेश आहे. आपल्या घरामध्ये शुध्द,समृध्दी आणि समाधान या झाडांच्या असण्याने कायमस्वरूपी राहतं असाही समज आहे त्यामुळे अशी झाड लावण्यात येतात.

तुळशीचं रोप हे लक्ष्मीच प्रतिक मानल जात तसे वैज्ञानिक दृष्टीकोनातुन पाहिले तर तुळस ही वातावरण निर्जंतुक करते तसेच Nascent Oxygen चा पुरवठा करते. आवळ्याचे झाड हे सुध्दा घरी लावल्यास लाभदायक मानले जाते व आरोग्याच्या दृष्टीने फळे लाभदायक, प्रतिकारशक्ती वाढवण्यास मदत करतात.

अनेक प्लांटमुळे हवा शुध्द राहण्यास मदत होते इनडोअर प्लांटपैकी हे कार्बनडाय ऑक्साईड शोषून घेणांर सर्वात चांगल झाड आहे. तसचं हवेतील इतर प्रदुषणात्मक वायू आणि इतर रिएक्शनदेखील हे झाड शोषून घेत त्यामुळे घरामध्ये हे झाड असणं अत्यंत चांगल माणण्यात येत Aglaonema lipstick plant हे चायनीज एव्हरग्रीन प्लांट आहे घरामध्ये डेकोरेशनसाठी सर्वात जास्त वापरण्यात येणार हे झाड आहे हे दिसायला अतिशय सुंदर असून कायम हिरवं राहत म्हणून याला एव्हरग्रीन असही म्हणतात येतं चीनमध्ये या झाडाला जास्त महत्व आहे.

लेमन बाम प्लांट घरामध्ये लावण्याचे अनेक फायदे आहेत तुमच्या आरोग्यासाठी हे अतिशय उपयुक्त आहे त्याच्या पानाचा चहासाठी देखील तुम्हाला उपयोग करून घेता येतो. शिवाय याचा सुगंध घरभर दरवळत राहतो तसंच याची काळजी घेणंही सोप आहे. त्यामुळे तुम्ही तुमच्या घरात आरोग्यासाठी याचा वापर करून घेऊ शकता.

गोल्डन पाथोसची हे इनडोअर प्लांट आहे जे तुमच्या घराची शोभा अधिक वाढवतं आणि घरात सकारात्मक उर्जा निर्माण करत. याची पान आणि रंग इतका सुंदर असतो की यांच्याकडे पाहुन मन प्रसन्न राहत तसच हे झाड कुठेही पटकन वाढत या झाडांचा सर्वात मोठा फायदा म्हणजे हवा शुध्द करणं त्यामुळे घरात याची जास्त गरज भासते सध्याच्या प्रदुषणाच्या दिवसामध्ये या झाडांचा खुपच जास्त फायदा होतो.

असे सोपे सुशोभिचे झाड लावून आपण आपल्या वास्तुची शोभा व वातावरण सुस्वच्छ करू शकता.

डॉ. मिनल जी. केचे
वनस्पतीशास्त्र विभाग

भलताच कहर

ध्यानी मनी नसतांना, असा कसा तु आला
कोरोना तुझ्या येण्याने तर, भलताच कहर झाला
बघता बघता रूग्ण, लाखांच्या घरात गेले
हजारो लोकांचे प्राण तु नेले, नेमका तुझा हेतु काय?
सांग ना रे मला कोरोना तुझ्या येण्याने तर,
भलताच कहर झाला

अरे बंद झाले बाजार सारे,बंद झाले उद्याने सारे,
बंद झाले विद्यालये सारे एवढ्यावरच तु
नाही थांबला तर देवही तु बंद केला
कोरोना तुझ्या येण्याने तर भलताच कहर झाला

श्रीमंताचे हात टेकले, गरीबांचे हाल झाले
श्रीमंताचा विरला थाट, कामगारांचे काम गेले
मंदिरातला देव आता, सेवकरी मध्ये दिसू लागला
कोरोना तुझ्या येण्याने तर, भलताच कहर झाला

धावपळीच्या जिवनात माणसाला,माणुस विसरलास होता
माणसाला कळतोय माणुस, आता हे मात्र चांगलं
सारखं धावणार जग, असं अचानक थांबल
प्रदुषणाने ही आता जरा, काढता पाय घेतला
कोरोना तुझ्या येण्याने तर, भलताच कहर झाला

खुप झालं मुक्काम,आता आमचा रामराम घे
घूसमटलेल्या जिवाचा, थोडा श्वास घेवु दे
पुन्हा एकदा विचारते, तु आलासच कशाला
कोरोना तुझ्या येण्याने तर, भलताच कहर झाला

चीन झाला अमेरिका झाला, यांना केले तु बंदिस्त
आता माझ्या भारतावरही आहे तुझा डोळा,
कोरोना तुझ्या येण्याने तर,भलताच कहर झाला
चुक आमची कळली आम्हाला अंत आता नको पाहु
आल्या पावली निघुन जा इतका निष्ठूर नको होऊ
तोडून सारे पाश तुझे निर्धास्त कर जगाला कारण.
कोरोना तुझ्या येण्याने तर भलताच कहर झाला

*****

कु. सायली सा. कोठेकर
(बी.एस्सी. भाग ३)

कोरोनाशी लढा

अदृष्य विषाणू ने कसा दिला अखिल मानवजातीला धडा
प्रत्येक मनुष्य प्राणी हा घरातच थांबला गेला.

मंदिरे ही झाली बंद तरी डॉक्टर,पोलीस,सफाई कर्मचारी
यांच्या रूपातून धावलास तू मनुष्य जीवन वाचवण्यास तू

रिते झाले खिसे तर खळगी पोटाची भरण्यासाठी
मजूर चालला मैलो न मैली कुटूंब घेऊन पाठीवरती

लहान मुले ही केविलवाणी खेळण्या बागडण्यास मुकली
घरातच कोंडली गेली अन् स्वतःच्या अंगणास झाली परकी

शेतकरी राबत होता म्हणून अन्न तरी पोटा मिळती
पुढचा प्रवास राहुन पण अश्रू ही नयनी दाटती

वाईट सवयी सुटल्या आमच्या विसरलो आम्ही जातीयता
दिले तू आम्हाला माणूसकीचे दान तू शाप आहेस की रे वरदान

उद्योगधंदे झाले बंद काम मिळेना हाताला
होईल पुढे कसे आता विवचना ही सर्वांना

यातून ही उमलून येईल आशेचा नविन किरण
आरूढ होईल घेऊन सर्वांना स्वतःवर विश्वास ठेवा देवावर

कलियुगात या महामारीने धारण केले भीषण रूप
लेकरांना तुझ्या तारण्यास देवा तुच घे आता नविन रूप

युध्द आहे हे वेगळे घरात राहुन लढायचे
कर्तव्यपालन करायचे अन् देशास जिंकवायचे

भारत मातेचे आम्ही सुपूत्र हार कधीही मानणार नाही
पाहुन आमची जिद्द अन् इच्छाशक्ती तू ही पत्करशील शरणागती

कर्तव्याला चुकू नका घास कुणाचा हिरावू नका
मदत करा सर्वांना अन् माणूसकीला जपा

येऊ द्या कितीही मोठे संकट लढू आम्ही अजून जोमाने
संकट जरी आहे मोठे तरी सामना करू धीराने

संकट हे टळेल लवकरच दिवस हे सुखाचे येतील सर्वांनी
एकत्र येऊया कोरोनावर मात करूया

*****

कु. पूजा ध. बोरकर
(बी.एस्सी. भाग ३)

कोरोना काळातील महिलांची व्यथा

कसे गेले, काय गेले, विचार नका करू
कोरोना काळातले हे सारे महिने
देशभर लॉकडाऊन केले
पोर आणि माणसं घरी राहिले
फुकट सिलेंडर वाटप केले
लग्न आणि कार्यक्रम बंद करण्यात आले
कसे गेले, काय गेले, विचार नका करू
कोरोना काळातले हे सारे महिने
दिवस भर काम सुरू राहीले
घडी-घडी जेवायला मागु राहिले
घरातचं गर-गर फिरू राहीले,अन्
घरातच महाभारत घडु राहिले
कसे गेले, काय गेले, विचार नका करू
कोरोना काळातले हे सारे महिने
ऑनलाईन कॉलेज सुरू केले
मोबाईल भेटला प्रत्येक पोराले
क्लासच नाव सांगु राहिले
दिवसभर ऑनलाईन राहु राहिले
कसे गेले, काय गेले, विचार नका करू
कोरोना काळातले हे सारे महिने
सिरीयल सगळ्या बंदच झाल्या
टि.व्ही बघण्याचा मुडही गेला
रोज- रोज बातम्या बघु राहिलो
घरातल्या घरात राहु राहिलो
शाळा उघडते असं सांगु राहिले
नुसत लॉकडाऊन लॉकडाऊन करू राहिले
कसे गेले, काय गेले, विचार नका करू
कोरोना काळातले हे सारे महिने

कु. आकांक्षा जाधव
(बी.एस्सी. भाग १)

कविता

संपूर्ण देशावर आले कसे ग्रहण
कोविड १९ एक वैश्विक झंझावात
अवघ्या वसुंधरेचा कसा ऱ्हास झाला
किती निष्पाप बळी पडले संकटात...

दिलेल्या निर्बंधाचे पालन करून
सारे मिळून देशाचे रक्षण करूया
एकमेकांना या काळात आधार देऊ
लढा हा संकटाचा विश्वासाने लढू या...

कोविड १९ वैश्विक पातळीवर चे युध्द
एकतेने आज संकटावर मात करूया
रगरगात हिंमत,मनात जिद्द ठेवावी
योजनेची अंमलबजावणी करूया...

हिताच्या नियमांचे उल्लंघन न करता
सर्व आदेश मानून जोपासना करूया
देशाला वाचवू भयंकर संकटातून

*****

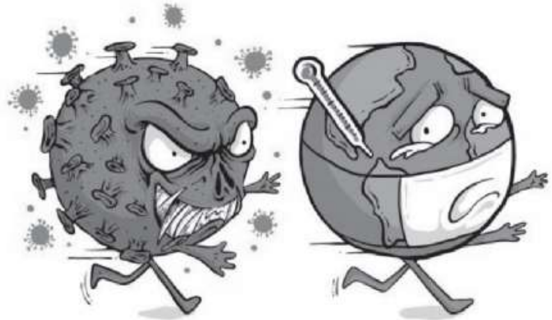

कु. मयुरी प्र. काहाळे
(बी.एस्सी. भाग २)

अरे अरे माणसा..

अरे अरे मानसा
आता तरी स्वतःला जागं कर
कोरोनाच्या स्थितीत
आता तरी कोरोनावर मात कर
गर्दीमध्ये रहायची
सवय आहे तुला
पण या सोशल डिस्टन्सींगमुळे
एकटं रहाव लागत आहे तुला
होते आधी चार चौघे मित्र
गळ्यात हात टाकून
आता पोलीसांना जसे दिसेल
तसे दंडे लावतात मागून
अरे अरे माणसा......
तोंडाला मास्क नाही काही नाही
नियम अवलंबवतोस तू
याच कारणामुळे
कोरोनांची संख्या वाढवतेस तू
घरात राहून घरात बसून
भिन्न झाला आहेस तू
मोदीजींच्या पेट्रोलचे भाव आणि
लॉकडाऊनचे भाव ऐकून
सुन्न झाला आहेस तू
अरे अरे मानसा
आता तरी स्वतःला जागं कर
कोरोनाच्या स्थितीत
आता तरी कोरोनावर मात कर

कु. साक्षी ग. गवई
(बी.एस्सी. भाग २)

आवरा आता या कोरोनाला

कोरोना तु आता आवरायला हवयं
जगानेही स्वतःला सावरायला हवं
अरे बाबा बघता बघता तु अख्ख वर्ष घेऊन गेलं
आणि त्या बदलात फक्त नैराश्य दिलं
अरे या नव्या वर्षी सर्वांना शुभेच्छा न देता
तुझ्यामुळे सर्वांना अशुभेच्छा मिळाल्या
कोरोना तु आता आवरायला हवं
अरे वैतागाला तुझ्या उद्धटपणाचा
सांग कधी मार्ग मिळेल पुन्हा नव्यानी जगण्याचा
अरे दिसला असता तर निढळ्या छातीने लढलो असतो
पण तु मात्र पाठीमागुन वार करणाऱ्या शत्रुच्या
गटात दिसतोय ए कोरोना तु आता आवरायला हवं.
या जगात दिवसभर काम करून संसाराचा गाडा चालतो
आणि या लॉकडाऊनच्या घोषणेनंतर पोट खायला चढतो
अरे टिचभर आयुष्याला आभाळऐवढी अपेक्षा आमुची
अणं अंधाराच्या रातीतील तुझीच जास्त उंची
कोरोना तु आता आवरायला हवं
तरी आम्ही तुला सामनेने लढु अणं हरवुन दाखवु
कोरोना वॉरियर ची हिंमत आम्ही तुला दाखवु
कोरोना तु आता आवरायला हवं
जगानेही स्वतःला सावरायला हवं

*****

साक्षी दि. गिरोळकर
(बी.एस्सी. भाग २)

कोरोनाची पार्श्वभूमी

कोरोनाच्या पार्श्वभुमीवर
उभी दुनिया सारी
गल्लोगल्ली पसरली
निखळ शांतता न्यारी
आता त्याच्याच हातात,
भविष्याची दोरी
कोरोना तुझ्याचमुळे
पसरली शांतता न्यारी
कोरोनाच्या भीतीमुळे
झाले सर्व हताश
लॉकडाऊन मध्ये राहुन घरी
देऊ प्रशासनाला साथ
कोरोनाचा संसर्ग टाळण्यासाठी
आहे महत्वाचे फार
साबणाने धुणे वारंवार हात
आधि पाळला आम्ही जनता कर्फ्यु
नंतर दिवाळी लक्ष्मण रेषेची,
मनातली हाक
पंतप्रधान नरेंद्र मोदींची
जनतेने दिली प्रशासनाला साथ
कोरोनाला करू हद्द पार,
मिळूनी एकमेकांचे मदतीचा हात
कोरोना तुझ्याचमुळे कळले
आमच्या एकतेची ताकत !

कु. हर्षा ढगे
(बी.एस्सी. भाग २)

कोरोनावर मात

कोरोना...... कोरोना....!!
खेळलास एक डाव भले तु मोठा कोरोना
समजू नकोस भारता छोटा कोरोना
पाहिलीस का तु भारताची संस्कृती
अजुन नाही पाहिला वरवंटा करोना
परतविलेत हल्ले पूर्वी प्लेग पटकीचे
पाहिला नाही वारसा तु भलामोठा कोरोना
जरा समजून घ्यावे संकटाला लोक हो
संसर्गामुळे होतोस तु मोठा करोना
आहे पुर्ण विश्वास आमच्या शक्तीवर
परतून टाकू कुटील हल्ला तू खोटा कोरोना
तु कुणीही असो जीवाणू वा विषाणू
एवढेच सांगतो चीनचा तू कुलटा कोरोना
शासनाचे जरा ऐका घरातच रहा तुम्ही
काय करेल वाकडे तू उल्टा कोरोना

*****

कु. लाजरी डी. पकडे
(बी.एस्सी. भाग २)

कोरोना

दुर वाट खडकाळ
अंधारले रानोमाळ
डोळ्यापुढे प्रकाशाचा स्त्रोत दिसू दे ।।
वाट आहे वळणाची
उत्तराची चढणाची
इडा-पिडा,अडसर दुर होऊ दे ।।
रानामध्ये वणव्याचा
आगगोळा पेटलेला
आगीवर पावसाचे थेंब पडु दे ।।
रात इथे थबकावी
दिवसाला जाग यावी
उद्याच्या प्रकाशाची आज गाज मिळू दे ।।

*****

कु. अंकिता सं. मस्करे
(बी.एस्सी. भाग २)

कोविड - १९ एक वैश्विक झंझावात

जगात सारं आज कोरोनाचा कहर
मग कधी-मधी उडतो अफवांना लहर
मनामधी साऱ्यांच्या कोरोनाची मौजमस्ती
कोरोनाने देशाची गत अशी मौज मस्ती
कोरोनाने देशाची गत अशी झाली
जनावर बाहेर माणसांना नजरकैदेची वेळ आली
कोण श्रीमंत कोण गरीब तो सोडतो कोणाला
काय माहिती हा रोग नेते किती जणांना
बंद शाळा,बंद दुकान,बंद एस.टी.ची चाक
कारण सगळ्यांच्या मनात कोरोनाचा धाक
थोड्या अंतरावर पोलीस उभे रोखायला गर्दी
डॉक्टरांचा नक्की दाखवुन द्या ताप सर्दी
कुणी स्थलांतरीत कुणी मोलमजुर सर्वांचे खायचे वांदे
या लॉकडाऊन मुळे बंद पडले छोटे मोठे धंदे
अनेक देशामधील लोक पटापट मेली
लॉकडाऊनमुळे आपली हालत कशी झाली

कु. दिव्या हरणे
(बी.एस्सी. भाग १)

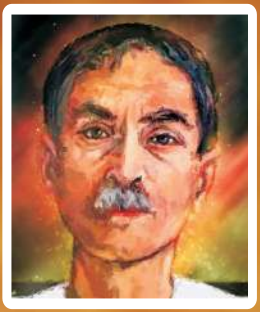

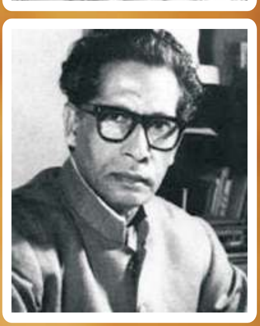

हिंदी विभाग

कष्ट मे है वसुंधरा

भुक वसुंधरा विरह को तरसे
हर मानव अब जीव को तरसे
जो श्रृजन कर्मी निर्मित करते
उस श्रृष्टी को देखने अब हम फिर तरसे

जीवन पर्यत की रणनीती में
बचा हुआ हे य मानव
अब आयु वर्धक औषध
को हर जन तरसे

सृष्टी की माया तो देखो
जो पिंजरे की साज मे खोया
अब आजादी से भटकता है
और अहम मे डूबा हर मानव
दो पल आजादी को तरसे

पशु जीव को आहार बनाया जिसने
अब वह मानव चीनी दाल को तरसे
नडाल के व्दंद पर जब-जब थिरके
अब वे कदम बेसब्री को तरसे
वक्त ने जो करवट ली है
ऋतु भी पल पल रूप को तरसे
ऐसे कोरोना पिडीत रोगी अब
श्मशान मे अग्नि को तरसे

जब-जब पतित पावन पृथ्वी पर
संकट की घडी आई है
मानव को सबक सिखाने
मारक रूपी रोग पृथ्वी पी जन्म आई है

वैश्विक स्तर की त्रासदी को देख
यदी मानव को करूणा नही आई है
धिक्कार है ऐसी जाती पर
जो व्यर्थ ही कर्मठ कहलाई है

इस मारक से बचने को
एक ही उपाय बचता है
जो स्वास्थ रूपी आदेश दिए है
उनका करबध्द पालन करना है
हर जन सकारात्मक विचारधारा है
जन,जन कल्याण का अनुसरण करना है

इस संक्रमित वैश्विक रोग को
भारत मुक्त करना है
भारत मुक्त करना है
जय हिंद जय भारत

*****

कु. प्रियंका समरित
(बी.एस्सी. भाग १)

कोरोना वायरस

गुजर जाऐंगे ये कैद,भरे दिन भी
बला ऐसी फैली है
अजीब बिमारी आई है
जिस का इलाज फक्त दुरी है
घबराया हुआ यहा
हर एक इंसान बैठा है
लेकीन जो एहतियात करे
वही जिंदा रहता है
कुछ लम्हो की लापरवाही से,
पड गया जिंदगी भर का रोना है
हवाई सफर से आने का
सबब हो गया कोरोना है
खाली सडके देख कर
मन मे उठा सवाल है
जो सडको पर ही बसते थे
न जाने उनका क्या हाल है
बाहर बला का खौफ है,
घर मे बला की भुक
हर कोई सोच मे डुबा है
कब होगी इसकी रोक है
बाजार है खामोश, गलियों मे
तनहाई का पहरा है
दुआ है यही और ना हो
तबाही, इसका असर गहरा है
सॅनिटायर और मास्क ले कर निकलना
रखना पुरी तैयारी है
खतरा अभी टला नही
यह जंग अभी भी जारी है

कु. समरिन सदफ
(बी.एस्सी. भाग ३)

कोरोना

गुजर जायेगा गुजर जायेगा
मुश्किल बहुत है मगर वक्त ही तो है
गुजर जायेगा गुजर जायेगा
जिंदा रहने का ये जो जवाब है
फिर उभर जायेगा
गुजर जायेगा गुजर जायेगा
माना मौत चेहरा बदल कर
आया है माना चेहरा बदल कर आयी है
रात कासी कासी है भय वह गहराई है
लोग दरवाजे पे रस्तो मे रूके
बैठे है मगर यकीन एक
बस लम्हा है दो पल में
बिखर जायेगा जिन्दा रहने का जज्बा है
फिर अब गुजर जायेगा मुश्किल बहुत है
वक्त ही तो है गुजर जायेगा
बाजार खाली,सडके सुनी मोहल्ले विरान है
खोप बरपा है हर तर लोग हैरान है
ये वो कहर है जो दुनिया की डराने
आया मगर नासमझ है जो
इन्सान को हराने आया इतिहास गवाह है
ये मसला भी सुलझ जायेगा
जिंदा रहने का ये जो जज्बा है
गुम हुआ है टुटा नही
मुश्किल बहुत है मगर वक्त हि तो हे
गुजर जायेगा, गुजर जायेगा

साक्षी ग. सरोदे
(बी.एस्सी. भाग १)

कोरोना एक महामारी

वुहान से निकला विश्व मे छाया एक खामोशी
WHO ने जिसको किया घोषीत महामारी
अमेरिका,चिन इटली पे पडा है भारी
ब्रिटेन,ऑस्ट्रेलिया मे छाया खुमारी
Covid 19 एक महामारी
विकास रूकी,अर्थव्यवस्था भी चरमराई
लाखों ने जाने गवाई, अब तो समझो मेरे भाई
कोरोना की प्रकोप पुरे विश्व मे है ऐसी छाई
जग मे है मातम छाया हमने समझदारी अपनाया
इस संकट के दौर मे भारत ने सबको सिखलाया
लॉकडाऊन भीड-भाड इससे दुर रहना
आपसी संपर्क से सतर्कता अपनाया
कोरोना को हम भारतियों ने मिलकर हराया
Namaste is Combination of "Namah"
and the which translate to I bow to you
the spiritual meaning of namste is deeper
the Word namaha bring down all your
egos when you are among others
Namsate suggestes that a person extend
friendship in humility

*****

कु. पुजा ग. चिरडे
(बी.एस्सी. भाग ३)

कोरोना एक युध्द

कोरोना को डराना है,
भारत को वायरस मुक्त जताना है ।
हाथ धोते जाना है,
सभी को यह पाठ पढाना है ।।
अपनी संस्कृती को
अपनायेंगे हम,
सभी को नमस्ते का
पाठ पढायेंगे हम ।।
न हारे है हम कभी
किसी भी तुफान से
न हारेंगे हम अभी
इस कोरोना की रफ्तार से ।।
अपनो से दुर रहकर ही
अपनो की सुरक्षा करेंगे हम ।
स्वच्छता को अपनाकर ही
कोरोना से जंग लडेंगे हम ।।
घर पर ही रहेंगे हम,
कोरोना से ना डरेंगे हम ।
अब तो इसे जाना है,
वापस फिर नही आना है. ।।
संपल्प यही हमारा है,
भारत को वायरस मुक्त बनाना है ।।
घर पर रहिये, सुरक्षित रहिये

*****

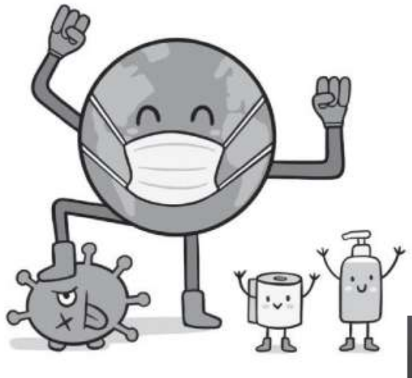

कु. रिंकु कि. डाहाके
(बी.एस्सी. भाग २)

कविता

दुनिया पर देखो कैसी है,
यह मुसीबत आई ।
करोना की बिमारी ने है,
हाहाकार मचाई ।।
कदम–कदम पर रखो गे
अगर तुम सावधानी ।
चाह कर भी यह बिमारी
कर ना पाये गी हानी ।।
बनो समझदार ना करो
काम ये बचकाना ।
छोड दो घर से बाहर जाना ।।
घर से बाहर तब जाना,
अगर हो कोई काम
जरूरी । हाथ मिलाने से करो
परहेज बनाकर रखो दुरी ।।
मुह पर मास्क और हाथो मे
सदा पेहनो दस्ताने ।
कोरोना से संबंधित
गंभीरता को पहचाने ।
कोरोना से संबंधित
यदी लक्षणे कोई पाएँ ।
अच्छी तरह कराए चेकअप
कुछ भी ना छुपाएँ ।।
बात तुम भि मानो हाथ
जोडकर हम कहे ।
जित ना है कोरोना से तो
घर मे सुरक्षित रहे ।।

सुरज स. विरूळकर
(बी.एस्सी. भाग १)

कोविड-१९ एक वैश्विक झंझावात

कोरोना से नही डरना है ...
मिलकर कोरोना को हराना है

बार बार हात साबून से धोना है
और दुर से ही सबको प्रणाम करना है
घर मे रहकर ही सेफ रहना है
घर से बाहर कही नही जाना है

कोरोना से नही डरना है
मिलकर कोरोना को हराना है

सेनेटाईज करके देश को स्वच्छ बनाना है
सावधानी रखकर कोरोना को मिटाना है
देशहित में सभी को यह कदम उठाना है
बचाव ही इलाज है यह समझाना है

कोरोना से नही डरना है
मिलकर कोरोना को हराना है

*****

दिव्या पां. सडमाके
(बी.एस्सी. भाग १)

कोविड-१९ एक वैश्विक झंझावात

मिलकर कोरोना को हराना है
मिलकर कोरोना से हमें कही नही जाना है
हाथ कीसी से नही मिलाना है
चेहरे को हाथ नही लगाना है,
बार -बार अच्छे से हाथ धोने जाना है
सॅनेटाईज करके देश को स्वच्छ बनाना है
बचाव ही इलाज है यह समझाना है
कोरोना से हमकों नही घबराना है
सावधानी रखकर कोरोना को मिटाना है
देशहित में सभी को यह कदम उठाना है

*****

कु. समिक्षा वि. टोकडे
(बी.एस्सी. भाग १)

कोरोना

हर घर में यही नारा है ।
कोरोना को हराना है ।
इसने कैसा चक्कर चलाया ।
बडे-बडों को घर में बैठाया ।
अब इसको भी भगाना है ।
फिर से घुमने जाना है ।
थाली से सब्जी गायब ।
मुह में पान और मावा गायब ।
महंगा दौर जमाना है ।
फिर से पनीर पापड खाना है ।
कोरोना को हराना है ।।

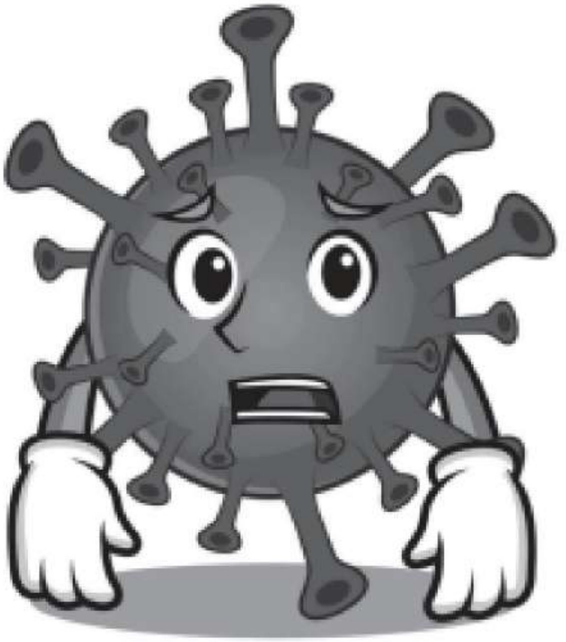

कु. अंकीता मस्करे
(बी.एस्सी. भाग ३)

कोरोना

हर घर में यहीं नारा है
कोरोना हो हराना है ।
इसने कैसा चक्कर चलाया
बडे बडों को घर मे बैठाया
अब इसको भी भगाना है
फिर से घुमने जाना है ।
थाली से सब्जी गायब
मुंह से पान और मावा गायब
महंगा दौर जमाना है
फिर से पनीर पापड खाना है ।
कोरोना को हराना है ।।
हर घर में यहीं नारा है
कोरोना हो हराना है ।

आफरिन सालेहा ए.जब्बार कुरेशी
(बी.एस्सी. भाग २)

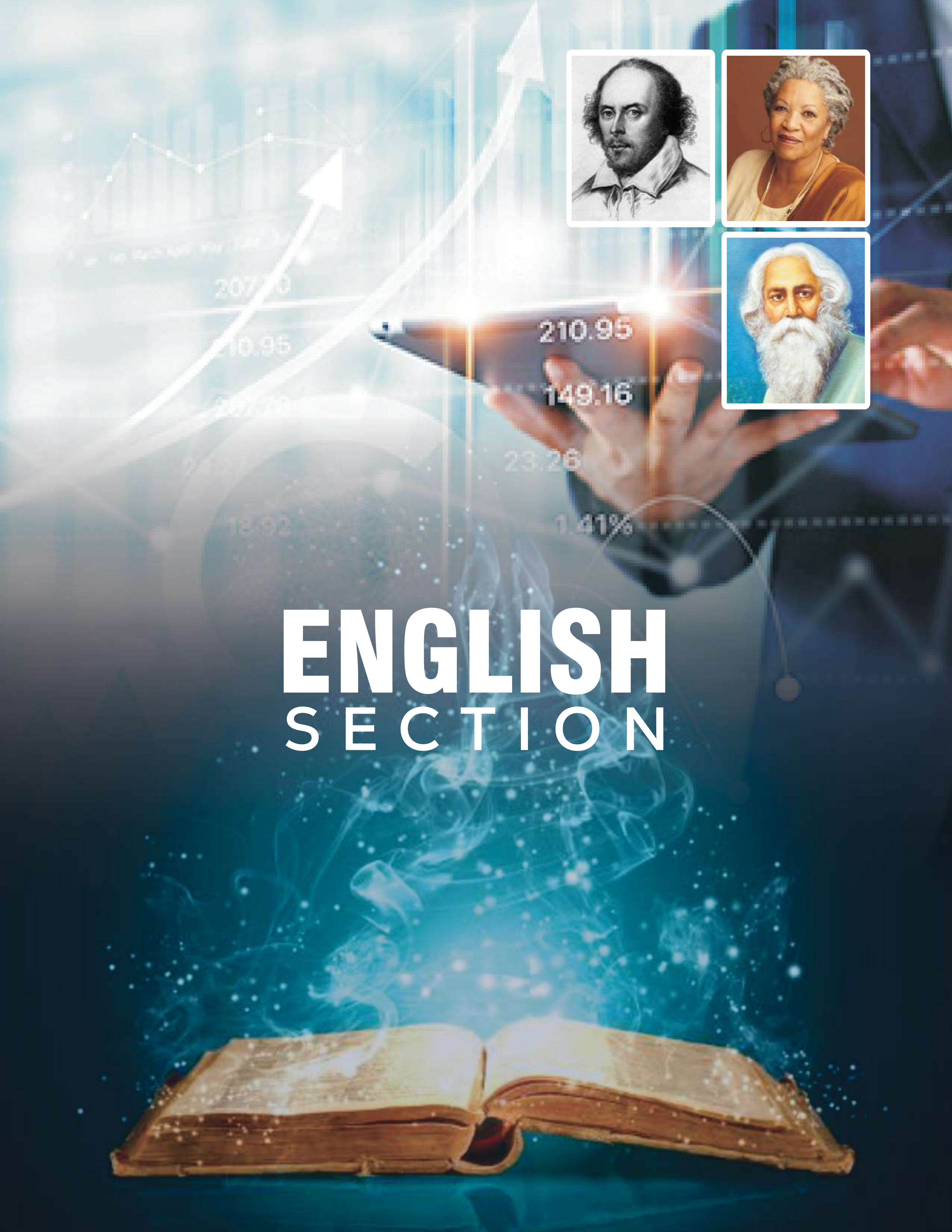
210.95
149.16
23.26
1.41%
ENGLISH
SECTION

Covid - 19

City of Katy, oh , what a beautiful place !
But, we sure do miss seeing your face
March was long, April feels like forever
We hope may is a lot more clever

Hand Washing - it has always been a thing
It's just more encouraged, add a song to sing
Six feet of separation - yes, it does matter
It is important to keep the curve Flatter

Don't Forget to long, as your spirit shouldn't taper
Well unless you actually run out of toilet paper
Zoom calls, home office we're figuring this out
Home schooling however caused us serious doubt

But in all seriousness, take care of each other
Even from a distance, we are in this together
Do your part stay at home wear a mask
But remember, in the sunshine you can still bask

Support our business and shop local
Enjoy your family times, it's ok to not be Social
Times are uncertain, but one thing is sure
The city of Katy is strong and we'll endure

Snehal Dilip Atak
(B.Sc. III)

कोरोना

हर घर में यहीं नारा है
कोरोना हो हराना है ।
इसने कैसा चक्कर चलाया
बडे बडों को घर मे बैठाया
अब इसको भी भगाना है
फिर से घुमने जाना है ।
थाली से सब्जी गायब
मुंह से पान और मावा गायब
महंगा दौर जमाना है
फिर से पनीर पापड खाना है ।
कोरोना को हराना है ।।
हर घर में यहीं नारा है
कोरोना हो हराना है ।

आफरिन सालेहा ए.जब्बार कुरेशी
(बी.एस्सी. भाग २)

कोविड-१९ एक वैश्विक झंझावात

मिलकर कोरोना को हराना है
मिलकर कोरोना से हमें कही नही जाना है
हाथ कीसी से नही मिलाना है
चेहरे को हाथ नही लगाना है,
बार -बार अच्छे से हाथ धोने जाना है
सॅनेटाईज करके देश को स्वच्छ बनाना है
बचाव ही इलाज है यह समझाना है
कोरोना से हमकों नही घबराना है
सावधानी रखकर कोरोना को मिटाना है
देशहित में सभी को यह कदम उठाना है

*****

कु. समिक्षा वि. टोकडे
(बी.एस्सी. भाग १)

कोरोना

हर घर में यही नारा है ।
कोरोना को हराना है ।
इसने कैसा चक्कर चलाया ।
बडे-बडों को घर में बैठाया ।
अब इसको भी भगाना है ।
फिर से घुमने जाना है ।
थाली से सब्जी गायब ।
मुह में पान और मावा गायब ।
महंगा दौर जमाना है ।
फिर से पनीर पापड खाना है ।
कोरोना को हराना है ।।

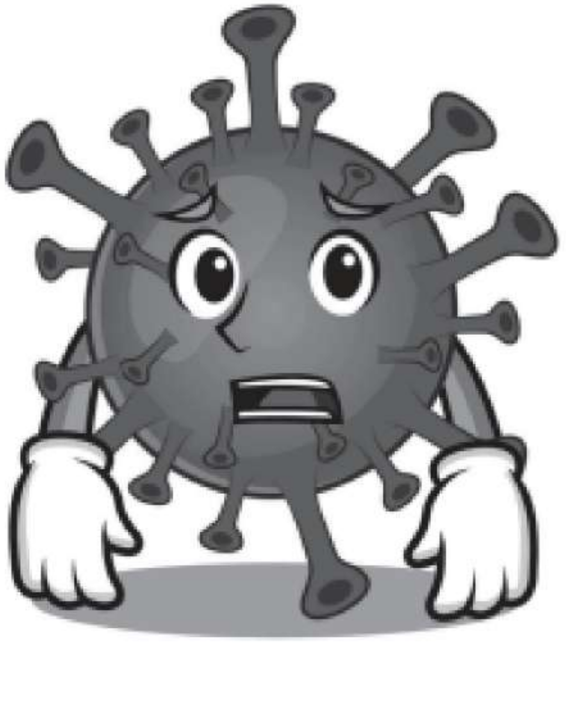

कु. अंकीता मस्करे
(बी.एस्सी. भाग ३)

कविता

दुनिया पर देखो कैसी है,
यह मुसीबत आई ।
करोना की बिमारी ने है,
हाहाकार मचाई ।।
कदम-कदम पर रखो गे
अगर तुम सावधानी ।
चाह कर भी यह बिमारी
कर ना पाये गी हानी ।।
बनो समझदार ना करो
काम ये बचकाना ।
छोड दो घर से बाहर जाना ।।
घर से बाहर तब जाना,
अगर हो कोई काम
जरूरी । हाथ मिलाने से करो
परहेज बनाकर रखो दुरी ।।
मुह पर मास्क और हाथो मे
सदा पेहनो दस्ताने ।
कोरोना से संबंधित
गंभीरता को पहचाने ।
कोरोना से संबंधित
यदी लक्षणे कोई पाएँ ।
अच्छी तरह कराए चेकअप
कुछ भी ना छुपाएँ ।।
बात तुम भि मानो हाथ
जोडकर हम कहे ।
जित ना है कोरोना से तो
घर मे सुरक्षित रहे ।।

सुरज स. विरूळकर
(बी.एस्सी. भाग १)

कोविड-१९ एक वैश्विक झंझावात

कोरोना से नही डरना है ...
मिलकर कोरोना को हराना है

बार बार हात साबून से धोना है
और दुर से ही सबको प्रणाम करना है
घर मे रहकर ही सेफ रहना है
घर से बाहर कही नही जाना है

कोरोना से नही डरना है
मिलकर कोरोना को हराना है

सेनेटाईज करके देश को स्वच्छ बनाना है
सावधानी रखकर कोरोना को मिटाना है
देशहित में सभी को यह कदम उठाना है
बचाव ही इलाज है यह समझाना है

कोरोना से नही डरना है
मिलकर कोरोना को हराना है

*****

दिव्या पां. सडमाके
(बी.एस्सी. भाग १)

कोरोना एक महामारी

वुहान से निकला विश्व मे छाया एक खामोशी
WHO ने जिसको किया घोषीत महामारी
अमेरिका,चिन इटली पे पडा है भारी
ब्रिटेन,ऑस्ट्रेलिया मे छाया खुमारी
Covid 19 एक महामारी
विकास रूकी,अर्थव्यवस्था भी चरमराई
लाखों ने जाने गवाई, अब तो समझो मेरे भाई
कोरोना की प्रकोप पुरे विश्व मे है ऐसी छाई
जग मे है मातम छाया हमने समझदारी अपनाया
इस संकट के दौर मे भारत ने सबको सिखलाया
लॉकडाऊन भीड-भाड इससे दुर रहना
आपसी संपर्क से सतर्कता अपनाया
कोरोना को हम भारतियों ने मिलकर हराया
Namaste is Combination of "Namah"
and the which translate to I bow to you
the spiritual meaning of namste is deeper
the Word namaha bring down all your
egos when you are among others
Namsate suggestes that a person extend
friendship in humility

*****

कु. पुजा ग. चिरडे
(बी.एस्सी. भाग ३)

कोरोना एक युध्द

कोरोना को डराना है,
भारत को वायरस मुक्त जताना है ।
हाथ धोते जाना है,
सभी को यह पाठ पढाना है ।।
अपनी संस्कृती को
अपनायेंगे हम,
सभी को नमस्ते का
पाठ पढायेंगे हम ।।
न हारे है हम कभी
किसी भी तुफान से
न हारेंगे हम अभी
इस कोरोना की रफ्तार से ।।
अपनो से दुर रहकर ही
अपनो की सुरक्षा करेंगे हम ।
स्वच्छता को अपनाकर ही
कोरोना से जंग लडेंगे हम ।।
घर पर ही रहेंगे हम,
कोरोना से ना डरेंगे हम ।
अब तो इसे जाना है,
वापस फिर नही आना है. ।।
संपल्प यही हमारा है,
भारत को वायरस मुक्त बनाना है ।।
घर पर रहिये, सुरक्षित रहिये

*****

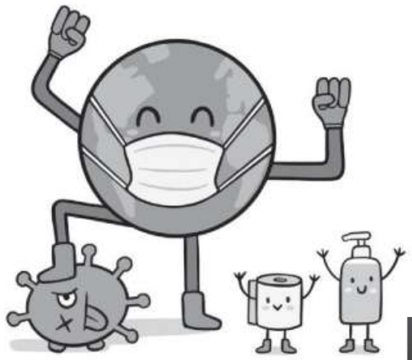

कु. रिंकु कि. डाहाके
(बी.एस्सी. भाग २)

कोरोना वायरस

गुजर जाऐंगे ये कैद,भरे दिन भी
बला ऐसी फैली है
अजीब बिमारी आई है
जिस का इलाज फक्त दुरी है
घबराया हुआ यहा
हर एक इंसान बैठा है
लेकीन जो एहतियात करे
वही जिंदा रहता है
कुछ लम्हो की लापरवाही से,
पड गया जिंदगी भर का रोना है
हवाई सफर से आने का
सबब हो गया कोरोना है
खाली सडके देख कर
मन मे उठा सवाल है
जो सडको पर ही बसते थे
न जाने उनका क्या हाल है
बाहर बला का खौफ है,
घर मे बला की भुक
हर कोई सोच मे डुबा है
कब होगी इसकी रोक है
बाजार है खामोश, गलियों मे
तनहाई का पहरा है
दुआ है यही और ना हो
तबाही, इसका असर गहरा है
सॅनिटायर और मास्क ले कर निकलना
रखना पुरी तैयारी है
खतरा अभी टला नही
यह जंग अभी भी जारी है

कु. समरिन सदफ
(बी.एस्सी. भाग ३)

कोरोना

गुजर जायेगा गुजर जायेगा
मुश्किल बहुत है मगर वक्त ही तो है
गुजर जायेगा गुजर जायेगा
जिंदा रहने का ये जो जवाब है
फिर उभर जायेगा
गुजर जायेगा गुजर जायेगा
माना मौत चेहरा बदल कर
आया है माना चेहरा बदल कर आयी है
रात कासी कासी है भय वह गहराई है
लोग दरवाजे पे रस्तो मे रूके
बैठे है मगर यकीन एक
बस लम्हा है दो पल में
बिखर जायेगा जिन्दा रहने का जज्बा है
फिर अब गुजर जायेगा मुश्किल बहुत है
वक्त ही तो है गुजर जायेगा
बाजार खाली,सडके सुनी मोहल्ले विरान है
खोप बरपा है हर तर लोग हैरान है
ये वो कहर है जो दुनिया की डराने
आया मगर नासमझ है जो
इन्सान को हराने आया इतिहास गवाह है
ये मसला भी सुलझ जायेगा
जिंदा रहने का ये जो जज्बा है
गुम हुआ है टुटा नही
मुश्किल बहुत है मगर वक्त हि तो हे
गुजर जायेगा, गुजर जायेगा

साक्षी ग. सरोदे
(बी.एस्सी. भाग १)

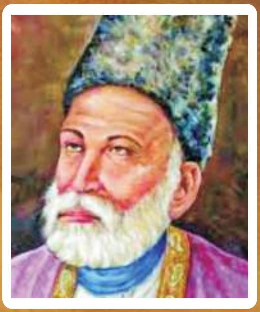
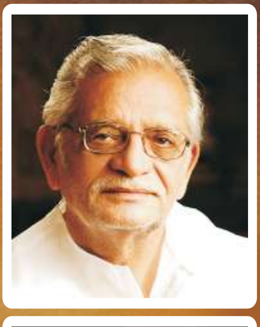

उर्दू विभाग

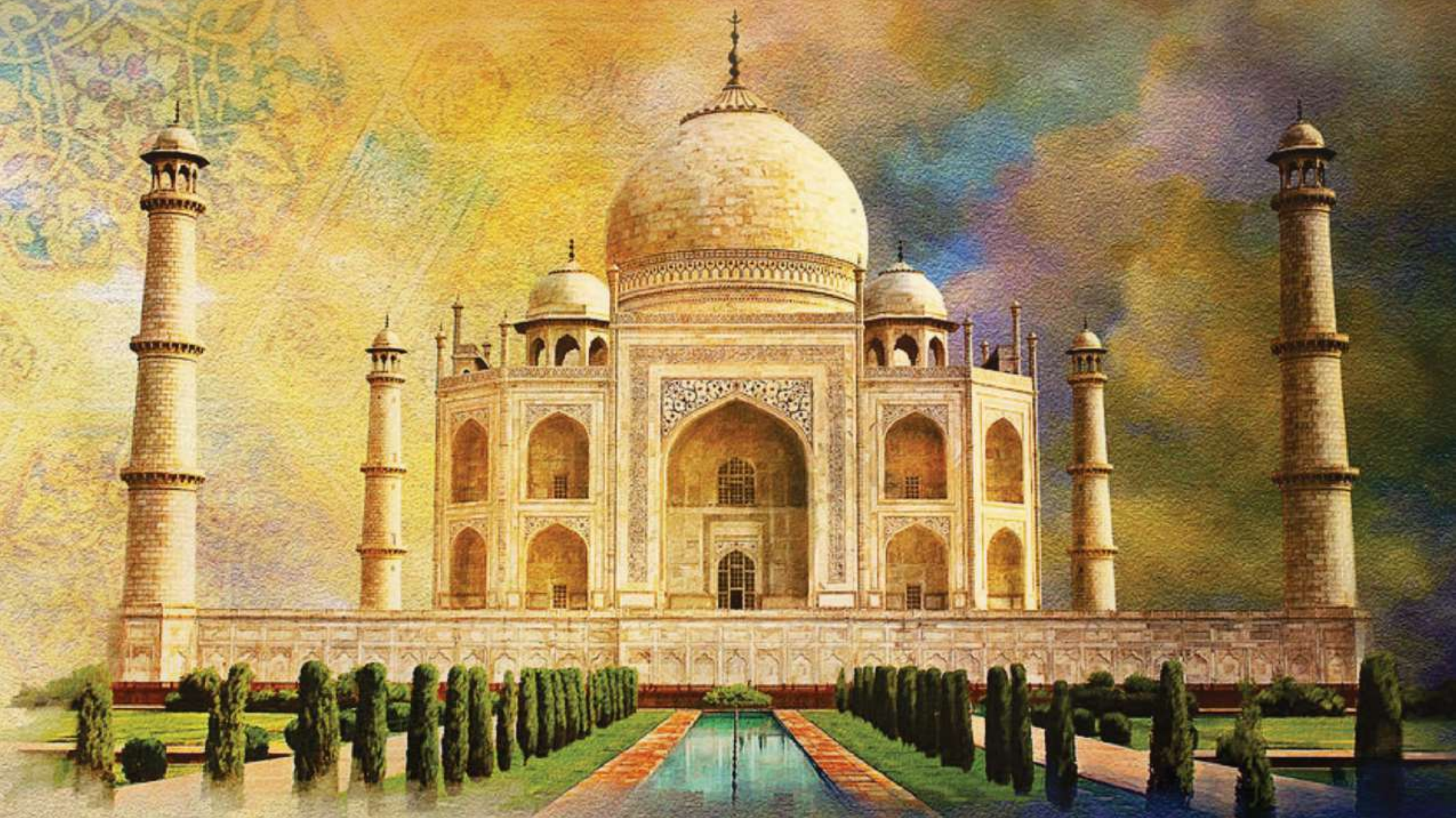

کورونا وائرس اور ہماری ذمہ داریاں ①

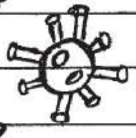

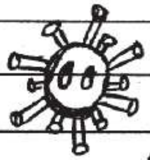

مجبور ہوں لکھنے پہ تیری بات کورونا
ہر چند کو لوٹی ہے تیری بد ذات کورونا
سب مشرق و مغرب کے ہیں انسان برابر
یہ تو نے عجب کی ہے مساوات کورونا

کورونا وائرس ایک وبائی مرض ہے جو وائرس سے پھیلتا ہے۔ یہ عام طور پر ممالیہ جانوروں اور پرندوں کے نظام تنفس اور انسانوں کے نظام تنفس اور نظام انہضام کو متاثر کرتا ہے۔ کورونا وائرس کی سب سے بڑی وبا 31 دسمبر 2019ء میں پھیلی۔ کورونا (corona) لاطینی زبان کا لفظ ہے۔ جس کے معنی ہالا کے ہیں۔ چونکہ اس کی ظاہری شکل سورج کے ہالے سے مشابہ ہوتی ہے۔ اس وجہ سے اسے کرونا وائرس کا نام دیا گیا۔

اس وبا کا آغاز چین سے ہوا۔ یہ وبا آہستہ آہستہ عالمی سطح پر پھیل گئی۔ اس وبا کو Covid-19 کا نام دیا گیا۔ یہ وائرس سب سے زیادہ خطرناک اس لیے ہے کہ یہ انسانوں سے انسانوں کے درمیان پھیلنے کی صلاحیت رکھتا ہے۔

سب کو معلوم ہے یہ ایک ہوا قاتل ہے
کوئی قاتل سے الجھنے کی ضرورت کیا ہے

کرونا چین کے چھوٹے سے علاقے سے شروع ہوا اور چند دنوں میں ہی پوری دنیا کو اپنی لپیٹ میں لے لیا۔ اس کی پھیلنے کی رفتار اتنی تیز ہے کہ اسے روکنا بہت مشکل ہے۔ اس کی وجہ سے دنیا بھر

(2)

میں معاشی بدحالی پیدا ہو گئی۔ لاک ڈاؤن کر کے اس سے بچنے کی کوشش کی گئی۔

کورونا وائرس سے پیدا ہونے والی لاک ڈاؤن نے پوری دنیا کے تعلیمی نظام کو بہت بری طرح متاثر کیا۔ اسکول، کالج اور یونیورسٹیز بند ہونے کی وجہ سے طلباء تعلیم سے دور ہونے لگے۔ اس کی وجہ سے بچوں کا مستقبل بھی خطرے میں پڑ گیا۔ طلباء کی تعلیم اور مستقبل پر کوئی بھی خطرہ نہ ہو اس وجہ سے یونیورسٹیز نے آن لائن پڑھائی کا اعلان کیا۔

کبھی سوچا نہ تھا ایسے بھی دن آئیں گے
چھٹیاں تو ہوں گی پر منا نہیں پائیں گے
آئس کریم کا موسم بھی ہوگا پر کھا نہیں پائیں گے
راستے تو کھلے ہوں گے پر کہیں جا نہیں پائیں گے

کورونا وائرس کے تصدیق شدہ علاج کی تیاری میں بہت وقت کا سامنا ہے۔ اس سے بچنے کے لیے دوا سے بہتر ہے کہ احتیاطی تدابیر اختیار کی جائے۔ وبا سے بچنے کے لیے ضروری ہے کہ عوام اور حکومت مل کر اس کا سامنا کریں۔

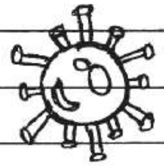

درد کیا لکھوں درد کی دوا کیا لکھوں
ہر سو وبا ہے وبا کے سوا کیا لکھوں

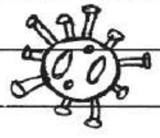

کورونا وائرس کی عمومی علامات میں بخار، تھکاوٹ اور کھانسی شامل ہے۔ بیماری کی شدت میں اضافے کے ساتھ بخار بھی تیز ہو جاتا ہے۔ اس کی علامات میں متلی، قے اور اسہال بھی شامل ہے۔ دل کی دھڑکن تیز ہو جاتی ہے اور پیٹ میں تکلیف ہوتی ہے۔

3

ہماری ذمہ داری ہے کہ ہم خود بھی کورونا بچاؤ کی احتیاطی
تدابیر پر سختی سے عمل کریں اور دوسروں کو بھی اسکی تلقین کریں۔
یہ بیماری کیونکہ زیادہ تر سانس کے ذریعے سے پھیلتی ہے۔ اس لیے
مسلسل ماسک کا استعمال کریں۔ جب بھی گھر سے باہر نکلیں ماسک ضرور
لگائیں۔

بار بار ہاتھ دھونے سے بھی بیماری کے جراثیم سے چھٹکارا پایا جا سکتا
ہے۔ جیسے صابن سے صاف صاف ہاتھ دھونے چاہئیں اور ہینڈ سینیٹائزر
استعمال کیا جائے۔ گندے ہاتھوں سے ناک اور منہ نہ چھوا جائے۔

کورونا بولے نہ کسی سے ہاتھ ملاؤ
نہ کسی کو گلے لگاؤ ہینڈ واش کرکے سوشل ڈسٹنس
کورونا کو دور بھگاؤ

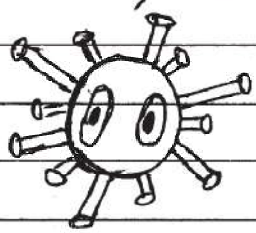

شیرین پروین عبدالجبار قریشی

Name :=> Shirin Parveen
Abdul Jabbar Qureshi
Class :=> BSC IIIrd year (Sem = VIth)
Group :=> CBZ
College :=> Rajarshee Shahu Science
College Chandur Railway
Dis :=> Amravati

"مضمون نویسی"

کورونا وائرس COVID-19

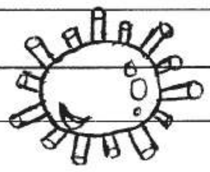

گزر رہی ہے زندگی ایسے مقام سے،
اپنے بھی دور ہو جاتے ہے ذرا سے زکام سے۔
تمام کائنات میں ایک قاتل بیماری کی ہوا ہو گئی ہے
وقت نے کیسا ستم کیا، کی دوریاں ہی دوا ہو گئی۔

کرونا وائرس جسے عام طور پر (COVID-19) کہا جاتا ہے۔ یہ وائرس ۳۱/دسمبر ۲۰۱۹ء کو دریافت ہوا تھا اس لئے اسے COVID-19 کا نام دیا گیا۔ اس نے آہستہ آہستہ وباء کی شکل اختیار کی اور دنیا کے کونے کونے میں اپنے پنجے گاڑ لیئے۔ کروڑوں لوگ اس سے متاثر ہو کر جان کی بازی ہار گئے اور پوری دنیا میں "خوف" کی لہر دوڑ گئی۔

خوف و ہراس پھیلا ہے قرب و جوار میں
جب سے وبا یہ آئی ہے اپنے دیار میں
اک پل تو یوں لگا کہ کورونا مجھے بھی ہے
میں نے علامتیں جو پڑھیں اشتہار میں

کورونا وائرس ایک خطرناک وائرس ہے جو فلو اور نظام تنفس کی مختلف بیماریوں کا باعث بنتا ہے۔ کورونا وائرس کئی اقسام پر مشتمل وائرس کا ایک خاندان ہے جو کہ عام نزلہ و زکام سے لے کر سارس اور مڈل ایسٹ ریسپائریٹری سنڈروم جیسی سنگین بیماریوں کا بھی باعث بنتا ہے۔

موجودہ حالات میں دریافت ہونے والی کورونا وائرس کی یہ قسم انسانوں میں پہلی بار پائی گئی ہے۔ کورونا وائرس سے متاثرہ افراد میں سر درد، نزلہ، کھانسی، اور تھکن جیسی علامات سامنے آ سکتی ہیں۔ اس کے ساتھ ساتھ سانس لینے میں دشواری، نمونیا اور پھیپھڑوں کی ناکاری جیسی سنگین علامات بھی سامنے آ سکتی ہیں جو کہ جان لیوا ثابت ہو سکتی ہیں۔

اس وائرس سے بچاؤ کی تدابیر میں باقاعدگی سے بار بار ہاتھ دھونا، کھانستے اور چھینکتے وقت منہ ڈھکنا، اور اس وائرس کی علامات سے متاثر افراد سے دور رہنا شامل ہے۔ اس کے ساتھ ساتھ اپنی غذا کو خوب اچھی طرح پکا کر ہی استعمال کریں۔ اور لاک ڈاؤن کا احتیاط کریں **گھر سے باہر نا نکلیں**۔

گھر سے نکلنے سے پہلے
ایک بار ضرور سوچیے گی،
ایسی کیا مجبوری ہے
جو زندگی سے زیادہ ضروری ہے۔

کورونا کی تین بڑی علامات ہیں۔ پہلی علامت مسلسل کھانسی ہے دوسری بخار، اور تیسری علامت سونگھنے اور چکھنے کی جس میں فرق آنا۔ ۸۵ فیصد لوگوں میں کم از کم ایک علامت ظاہر ہوتی ہے۔ اگر کسی شخص میں مذکورہ بالا علامات میں سے کوئی ظاہر ہوتی ہے۔ تو اسے چاہیے کہ فوراً اس کی تصدیق کے لئے جانچ کرائے۔ اور ٹیسٹ کے نتائج آنے تک خود کو تمام لوگوں سے دور رکھے لحاظ خود کو ایک کمرے میں **"بند"** رکھے۔

بند ہو جائیں گے ایک دم زندگی ایسا سوچا نہ تھا
یہ جواب ہو گیا، خواب میں بھی کبھی ہم نے دیکھا نہ تھا۔

اگر ہم اس وباء سے بچنا چاہتے ہے اور اپنی اپنے رشتے دار
کی زندگی کو محفوظ رکھنا چاہتے ہے۔ تو ہمیں **دوریاں بنائے رکھنی**
ہوگی اور فاصلے برقرار رکھنے ہوگے تب ہی ہم کورونا کی اس
جنگ سے لڑ کر جیت حاصل کر پائے گے۔

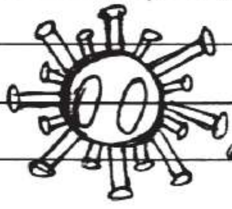

ہم کو دوری بنائے رکھنی ہے،
اپنی دنیا سجائے رکھنی ہے،
قید میں رکھیے خود کو تھوڑے دن
زندگی ہے بچائے رکھنی ہے۔

نام := آفرین صالحہ عبدالجبار قریشی

NAME :⇒ Aafrin Saleha
Abdul Jabbar Qureshi
CLASS :⇒ B.Sc IIInd year (Semester 4th)
GROUP :⇒ (CBZ)
COLLEGE :⇒ Rajarshee Shahu Science
college Chandur Railway.

Annual Report

Department of Botany

The Department of Botany places it's heartfelt thanks to the honourable management for providing us encouragement all the way to full fill the causes of education. I also express my gratitude to respected Principal Dr. S. S Thakare for his guidance. Department of Botany is set up with the objective :

a) To create interest in subject

b) To create awareness among conservation of natural resources

c) To create a culture of research.

Considering this objective, various activities were conducted every year by the department of Botany for the students. In this session due to the pandemic situation all the activities were conducted on an online platform.

Ecofriendly Rakhi Competition:

On occasion of Rakhi pornima department of Botany organized an online eco-friendly Rakhi competition for students of B.Sc.-I, II, III. Competition was based on various themes. By using Ecofriendly material like seeds, fruits, flowers, threads, paper, and jute, students have to make rakhi. Three Best Awards were given to the students who fulfill all the criteria of competition. All 42 students from B.Sc-I, II,III year participated in this online competition. Competition was inaugurated by Hon Principal Dr.S.S Thakare and judged by IQAC Coordinator Dr.G.B Santape.The activity was full of colours and innovative thoughts in which students posted photos of their hand made rakhi by using various eco friendly materials. The creativity of students was minutely checked by the judges and three prizes were awarded for the competition in which Ms.Vaishanvi Thakare, won first Prize, Second Prize was won by Ms.Anushka Londe and Consolation Prize was won by Ms Sakshi Panthavane.

Ozone Day Celebration :

On the eve of World Ozone Day 16th september Department of Botany organized State Level online quiz and tulsi plantation campaigns were implemented to make a healthier environment . This is the day when people from several countries come together to protect our planet. Considering these issues and to create awareness about the environment online ,the quiz competition was organised to help the students to test their knowledge of nature and science. In quiz competition, 101 responses have been collected from different colleges and 34 students participated in tulsi plantation campaigning. Tulsi gives out oxygen for 20 hours and ozone for four hours a day along with the formation of nascent oxygen which absorbs harmful gases like carbon monoxide, carbon dioxide and sulphur dioxide from the environment," said Shyamkant Padoley, an eminent botanist.

This quiz was enjoyed by all streams of UG students and Junior students and those who successfully complete the quiz with a minimum of 60% were awarded with Green Warriors e - certificate of appreciation on their registered email. Programme was conducted by convenor Dr. S.P. Patharkar Assistant Professor Department of Botany.

Wetland Day Celebration

On Occasion of World Wetland Day 2nd Feb 2021, the Department of Botany in collaboration with the Signature club organised a guest lecture on the Conservation of water bodies and natural resources. On this occasion Dr Sangeeta Ingole.Assistant Professor and Head Department of Environment Science delivered a guest lecture on Environmental impact Analysis. In her lecture she focused on the various impacts of water pollution and various acts for the conservation of the water bodies . She also guides the students regarding the conservation of the water bodies and natural resources . All about the 136 students attend the lecture. Program was followed with the Presidential address given by the Dr. S.S.Thakre Principal Rajarshee Shahu Science College Chandur rly. Program was conducted by Dr.G.B.Santape Assistant Professor Department of Zoology and Dr.M.J..Keche assistant Professor and Head Department of Botany and IQAC coordinator. Co convenor of the program was Dr.S.P Patharkar and Mr. Pravin Sardar assistant Professor Department of Botany.

Bridge Course

The Department of Botany organised the one week online Bridge course on the "Basic Laboratory Techniques and Staining procedure " for B.Sc-I year students. Duration of the course is about one week from 19th oct to 23rd Oct. Main motive of the course is to cope with the gap from class 12 th to students' admitted to the B.Sc-I. This course was designed to learn the basic laboratory techinques , staining procedure , section cutting, use of Microscope, types of microscope.The objective of the course is to demystify what is expected of students in pre University level classes and to provide adequate foundation in the core applied science.

Department of botany has conducted a five week bridge course in Basic Laboratory techniques for B.Sc.-I life science students to make them aware of basic techniques in microscope and staining to enhance the practical skill of students like handling of microscope and staining to enhance the practical skill of students like handling of microscope , dissection , permanent and temporary slide preparation , techniques of slide preparation , techniques of slide mounting ect.

These skills are necessary to get enough practical knowledge at a practical level. This course will help them to gain practical knowledge in botany and help them to do better in their practical class . Six day duration syllabus was designed and work was assigned among the teachers . Course

was coordinated by Dr. Minal.J.Keche, assistant professor and head department of Botany , Dr.S.P Patharkar and Mr.Pravin Sardar was co-convenor of the course.

Guest lecture :

As a part of curriculum every year the department of Botany organised a guest lecture. Due to the pandemic situation, an online guest lecture was organised for both the session by the department for B.sc- students . Dr.Himanshu Jaiswal assistant professor department of Botany Shri Sagdukar Mahavidylya Daryapure delivered a guest lecture on the topic **"Structure of Protein** '' and Dr. Vishal Marathe Assistant Professor department of Botany from NES Science College Nanded delivered a lecture on "**Botanical Nomenclature: Principles and Rules ".** All the students of B.Sc were benefited with this informative Talk.Program was conducted by Dr.Pravin Sardar as Convenor of the series.

*****

Dr. Minal J. Keche
Assistant Professor and Head Department Of Botany
Rajarshee Shahu Science College Chandur Rly

Department of Chemistry

I share with you the annual report of the Chemistry Department for the session 2020-2021 of Rajarshee Shahu Science College Chandur Rly. Department is contributing significantly in creating and disseminating knowledge in various areas through undergraduate students providing an education through a practically focused, multidimensional, quality teaching-learning process in an excellent academic environment. In our pursuit of excellence, we persistently seek and adopt innovative methods to improve the quality of education. The benchmarks we set for ourselves in the field of teaching and research propel us in our journey towards excellence. Faculty of the department comprises qualified and goal-oriented members and always at forefront to organize various academic activities to inculcate effective learning abilities and research skills, to extend the intellectual depth, to make students creative, innovative and self-reliant.

The Department of Chemistry and IQAC organized "**One day workshop on Academic Performance Indicator (API) Performance based appraisal System (PBAS)** " **on October 17th 2020at 01.00pm** . Dr. S.S. Thakare, Principal of Rajarshee Shahu Science College Chandur Rly was president of this programme and Dr. P.B. Raghuwanshi, Professor, Brijlal Biyani Science College Amravati and Dr. Chetan Gawande, Director of Physical Education from Shri Shivaji Science College Amravati were the guest of this programme. Dr. P.B. Raghuwanshi delivered a nicetalk on**Performance Indicator (API) Performance based appraisal System (PBAS)** . All the staff members of the college present in this workshop.

On the occasion of **"World Water Day '' , the Department** of Chemistry organized online speech on Google meet "**Save The Water And Save The Earth" onMarch 22nd 2021 at** 6.00 pm. Dr. S.S. Thakare, Principal of Rajarshee Shahu Science College Chandur Rly was president of this programme and Shri Pravin Chavhan was the chief guest at the event. All the faculties were present to encourage the students. In all 95 students were present in the programme.

This year, 2020-21 on the occasion of **"Rangpanchmi"** Department of Chemistry and Eco Club was run an online unique activity on Google meet on "**Awareness Workshop On Holy Colour"** on **March 28th 2021 at 11.00 am** Dr. S. S. Thakare, Principal of Rajarshee Shahu Science College Chandur Rly was the president of this programme, Dr. G. B. Santape, Assistant Professor in Zoology. Dr. M. J. Keche, Assistant Professor and Head in Botany delivered the speech on herbal holy. Under the guidance of teachers, students themselves manufactured the natural colours in a very scientific way by extraction method from fresh "Buteamonosperma (Palas) flowers of the season. These natural colours were made available for the public in advance at no cost for the first time. In this way the department contributed little bit in public awareness about natural colour versus chemical colours. All the staff members of the chemistry department organized the event

successfully.

The important achievements of the faculty members of the department of chemistry during the session 2020-21 are as highlighted below.

1. Dr. A. D. Bansod has published 03 research papers in National Journals.
2. Dr. S. S. Padhen has published 01 research paper in National Journals.
3. Dr. A. P. Thakare has published 03 research papers in National Journals.

Students are at the centre of all endeavors in the department of chemistry. During the session 2020-21 additions to the students' Participation are as follows.

1. Ms. Ashwini Kale (B.Sc.-III) has participated in university level intercollegiate Seminar competition organized by Late Pushpadevi Patil Arts & Science College Risod in collaboration with AUCTA.
2. Ms. Sakshi Girolkar (B.Sc.-II) has participated in university level intercollegiate Seminar competition organized by J. D. Patil Sangludkar Mahavidyalaya, Daryapur in collaboration with AUCTA.

*****

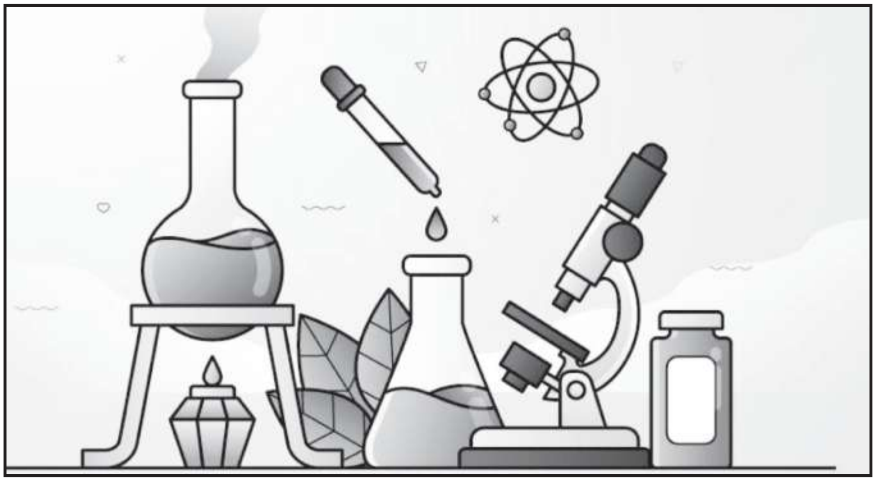

Dr. Aashish D. Bansod
Head Department of Chemistry
Rajarshee Shahu Science College Chandur Rly

Department of Physics

The vision of Physics Department is to provide new insights and solution to accelerate innovation in the youth minds. Informational education needs Creativity and Creativity needs diligence. It plays an important role in the person's life and molds the person's character. Training of it empowers an individuals with learning, inventiveness, awareness about society, science, innovation and their applications. Education insists great human qualities. No one but training can help the younger age to turn into the dependable residents of this country and our department always way towards it.

The Physics department every year established 'Sir C. V. Raman Physics Society', under which the department has organised different activities like Guest Lectures, Poster Presentation Competitions, Projects, Educational Tour, Demonstration on Physics Experiments, Workshops, Peer Teaching etc. to kindle creativity and innovations in the students and inculcate scientific attitude among the students, also conducted activities that helps the students in self-exploration.

Online Demonstration on Physics Experiments

I n Covid-19 Pandemic Situation, Department of Physics conducted activity 'Online Demonstration on Physics Experiment" on dated 11/01/21 during 2.00 pm to 4.00 pm on Google Meet for B.Sc. Part I, Sem I students. For this activity we had Convener of the prog. Dr. Roshani Narendra Bhagat and co-convener, Dr. A. P. Pachkawade and Mr. S. A. Wani. Students numbering 28 from B.Sc. I, Sem I of PCM, CMP and CEP stream were attended the program. For B.Sc. Part I, Sem I, selected 6 experiments demonstration. Dr. A.P. Pachkawade and Dr. R. N. Bhagat performed and explained one by one experiments, in which we gave over all information of experiment i.e. aim, apparatus, diagram, theory, how to take reading, formula, how to find out values and how to take precautions. We also gave one task to the students that after 1 week we allotted 1 experiments among 5 students and they had to give presentation on that. Lastly Programme was concluded by Dr. Roshani Bhagat, by giving vote of thanks. After one week allotted experiment presented by every student for 10 minutes and all presentation were recorded.

Workshop on Laser and its Application

The vision of our department is to provide new insights and solution to accelerate innovation in the youth minds. So that, Department of Physics organised 'Workshop on Laser and its Application' in collaboration with Amravati University Physics Teachers Association [AUPTA] on dated 28/01/2021, Thursday at 12 noon through online platform. For this event, we had President of Prog. Dr. S.S. Thakare, Chief Guest Dr. S. S. Arsad (Assistant Professor, Dept. of Physics, Shri Shivaji Science College, Amravati), Head of Physics Dept., Dr. A. P. Pachkawade (Convener of Workshop) and Dr. Roshani Bhagat (Co-Convener of Workshop). All respected heads of department, Faculty Member, supporting staff and students numbering 70 from various streams of B.Sc. I, II and III

attended the same. A warm welcome was given to all dignitaries on online platform by Dr. R. N. Bhagat, (host and co-convener of the prog.). Introductory speech and guest introduction was given by Dr. A. P. Pachkawade. (Head of the Physics Department and Convenor of the prog.). The technical session was handled by Dr. S. S. Arsad, He delivered lecture on Laser and its Application, in which he enriched the importance and information about laser, properties of laser, types of laser, application of laser and explained very well difference between LASER and MASER. After guest talk, interactive session was run, in which students directly discussed with the Dr. S. S. Arsad and put their question, which was solved by him. Principal Dr. S.S. Thakare sir also asked their query to him in which he gave very satisfactory explanation about the same. Students also were satisfied with this workshop. Lastly vote of thanks was delivered by Dr. R.N. Bhagat and concluded the programme. Lastly feedback was taken through Google classroom from all the students .

Peer Teaching Activity

Peer tutoring is a set of strategies in which few students from B.Sc. I, II and III serve as both teachers and learners. Every year Department of Physics run this activity, for session 20-21, students Ms. Snehal Deshmukh (B.Sc. III, CMP), Ms. Pranjali Raut (B.Sc. II, CEP), Ms. Khushi Choudhary (B.Sc. II, CEP), actively participated in this activity. This activity conducted during 15th -17th Feb 21, in the 'Rajarshee Shahu English School, Chandur Rly.' and 'Rajarshee Shahu Science and Atul Jagtap Arts Junior College, Chandur Rly.'students of 10th and 12th standard were chosen for teaching. Dr. A.P. Pachkawade, Mr. S.A. Wani and Dr. Roshani Bhagat all the three physics faculty members were involved in this activity, By taking this activity we observed that it improves the student attitudes toward learning, it can foster a more personalized learning experience, it engages students through co-operative learning, it can help peer teachers to gain confidence and sharpen their skills.

Faculty Achievement (Session 20-21)

Department of Physics takes great pride in the fact that Physics faculty have contributed 10 research papers in the session 20-21. Five research papers contributed by Dr. A. P. Pachkawade (Head, Department of Physics) also participated in the 'Refresher course in Physics' sponsored by UGC-HRDC., Gujarat University Ahmadabad. Mr. S.A. Wani participated in the refresher course sponsored by UGC-HRDC, RTM, Nagpur University. Dr. Roshani Bhagat published 5 research paper in an international journals, also participated in 4 week Induction/Orientation Programme for 'Faculty in Universities/Colleges/Institutes of Higher Education, sponsored by University of Delhi, MHRD.

Dr. A. P. Pachkawade
Department of Physics
Rajarshee Shahu Science College, Chandur Rly

Zoology Department

Wild Life Week-2020 Celebration

The Wildlife Week was celebrated by the Department of Zoology between October 1st to 7th , 2020 to arise the general awaken of people towards the survival of wildlife. Keeping this view in mind, Zoology Department organized online poster competition on dated 4th Oct 2020 and online Rangoli competition on dated 5th Oct.2020.

World Cancer Day Celebration:

The Department of Zoology celebrated 'World Cancer Day' on the 4th Feb.2021 on the theme ' you can,we can.' The Main objective of online guest lecture was to make student aware about the causes and preventive measures of Cancer. On this occasion Resource person Dr. Y. D. Akhare Assistant Professor and Head, Department of Zoology Vidya Bharti Mahavidyalaya Amravati delivered a lecture on 'Cytology of Cancer.' Dr. S. S. Thakare, Principal was presided over the function, The Head of the department Dr. Mahesh Chikhale gave the welcome address and Dr. Gajanan Santape , Asst. Professor, introduced the resource person to the audience. Around 92 students were attended the program. The session was made interactive by thought provoking questions posed by Dr. Y. D. Akhare. The lecture has proven to be very inspiring and informative for the students.On the same day Students were made poster on Awareness of cancer.

Group discussion on present scenario of Corona virus

On 15th February, 2021 online group discussion activity was organized on topic 'Present Scenario of Corona Virus.' The aim of group discussion event was to enhance the question and solution about present scenario of corona virus . 15 students of B.Sc.III CBZ group were actively participated in the discussion, Ms.Rutuja Nihatkar student of B.Sc.III CBZ group was the anchor and Head of the Department Dr. M. P. Chikhale, and Dr. G. B. Santape were attended and concluded the discussion.

Dr. Mahesh P. Chikhale
Head Department of Zoology
Rajarshee Shahu Science College Chandur Rly

Department of Mathematics

E-Cards Making Competition

Teachers' Day is celebrated to honour the memory of India's first Vice President and to commomorate the importance of teachers in our lives. Every year on September 5, the birth anniversary of Dr. Sarvepalli Radhakrishnan is being celebrated as Teachers' Day across the country. On this occasion our department of Mathematics was organized 'E-cards making competition.' More than 15 students were participated in this competition.

Mathematical Model/PPT Presentation Competition

'The National Mathematics Day' marks the birth anniversary of great Indian Mathematician Shrinivasa Ramanujan. On this eve Department of Mathematics was organized 'State Level Online Competition on Mathematical Models/ PPT Presentation' on 'Application of Mathematics in Everyday Life' for School and College students from 18th Dec. to 31st Dec.2020. 30 students from different colleges like Shivaji College, Akot, Deulgao (Raja) etc. were registered for this competition. More than 20 students were participated in this competition. for this online competation Dr. R.V. Kene (Head Department of mathematics) and Miss M.S. Palaspagar (Assistant Professor, Department of Mathematics) took the efforts. Students from different colleges were participated in this competition. In this competition, students was sent videos of their presentations through Telegram Group.

Winners of the Competition:

1) PPT Presentation

First Prize :- Ku. Dyaneshwari Ronghe, Rajarshee Shahu Science College, Chandur Rly

Second Prize :- Ku. Radhika A. Gandhare, Shri. Shivaji Arts, Commerce and Science Co llege, Akot.

Third Prize :- Ku. Shubhangi Natthu Rathod, Shri. Vyankatesh College, Deulgaon Raja.

2) Model Competition

First Prize :- Ku. Aakansha Jadhav, Rajarshee Shahu Science College, Chandur Rly

Webinar

On the occasion of 'National Mathematics Day' Department of Mathematics, organized Online State Level Webinar on topic "Language of Mathematics" on Dated : 22/12/2020.The resource person for the webinar was Mr. Rahul V. Mapari , Assistant Professor Department of

Mathematics G.V.I.S.H. Amravati. The president for the program Principal Dr. S. S. Thakare and IQAC Coordinator Dr. G. B. Santape were also present for this webinar. The program was conducted by Miss M. S. Palaspagar and vote of thanks was given by Dr. R.V. Kene , Head, Department of Mathematics. Introductory speech and guest introduction was also given by Dr.R.V.Kene. The guest in their presentation explained various concepts and importance of mathematics in daily life in a very simple way. All respected heads of department, Faculty Member, supporting staff and students from various streams of B.Sc. I, II and III of our college and from different colleges were also present.

Bridge Course on "Basics in Mathematics"

The main objective of the **course** is to **bridge** the gap between subjects studied at Pre-university level and subjects they are be studying in B.Sc. To fulfil this main objective our department started this bridge course from 4th January to 14th January 2021. This bridge course was conducted by Dr. R. V. Kene and Ms. M. S. Palaspagar. They took daily classes of one hour and the time for bridge course classes was 2pm to 3pm. The 37 students from Rajarshee Shahu Science College, Chandur Rly, Vinayak Vidyan Mahavidyalay, Nandgaon Khandeshwar , Shivaji Arts, Commerce and Science College, Akot and Late Pushpadevi Patil Arts and Science College, Risod, Dist. Washim were registered for this course. Near about 30 students of B.Sc-I from our college and other colleges join this course every day. The mode for conducting classes of this course was online and through Google Meet. Syllabus for this course was designed by Dr. R.V.Kene, Head Department of Mathematics. We have prepared 10 modules to conduct this course. On last day students appeared for online MCQ test of 30 marks through Google form. Study material of this course was provided to all participant students. more than forty students had appeared for this exam and e-certificate of participation was provided to each student.

Online Role play Competition on "Great Indian Personalities"

Role Play is an activity presenting a small act where the participant gets an opportunity to imitate different characters. It offers a chance to the participants to gain experience, showcase speaking and presentation skills. 'An Intercollegiate Role Play Competition' was organized through Google Meet on dated 12th January 2021at 2pm to 3pm. The objective of this competition was not only to blend learning with fun but also to develop confidence in the students. The excitement of our young actors knew no bounds as they waited eagerly for their turn to perform. Resplendent in their costumes and glowing in all their finery, they emulated the renowned national leaders and famous personalities with confidence and passion. The students portrayed themselves as these personalities with great conviction and confidence. It proved to be a great learning experience for all the students.

8 students were participated in this competition. Link has been provided to students to join the competition. President of this programme was Dr. S. S. Thakare, principal of our college. IQAC Co-ordinator of our college Dr. M. J. Keche was the Judge of the competition. President of program Dr. S. S. Thakare also helped us in judging the competition. The students wore different costumes like Jijabai, Ramabai, Swamivivekanand, Kiran Bedi etc. in this competition. Students were so electrifying on the stage that the judges had a tough time to select the best out of all the breath-taking performances. Competition was hosted by Ms. M. S. Palaspagar, Assistant Professor of Mathematics and Introductory speech and vote of thanks was proposed by Dr. R. V. Kene, Head Department of Mathematics. President Dr. S. S. Thakare appreciated this competition very much.

Winners of the Competition :-

1st prize of 300 Rs. and e-certificate - Ms. HarshalMeshram, B.Sc-III,CBZ

2nd Prize of 200 Rs. And e-certificate- Ms. RutujaNihatkar, B.Sc. – III, CBZ

3rd Prize of 100 Rs. And e-certificate- Ms. AkanshaJadhao, B.Sc.- I, PCM

E- Certificate have been issued to all the participants.

Workshop on "Brain Exercises to Boost the Mental Health "

Research has shown that there are many ways you can increase your mental sharpness and help your brain stay healthy, no matter what age you are. Doing certain brain exercises to help to boost your memory, concentration, and focus can make daily tasks quicker and easier to do, and keep your brain sharp as you get older. *Exercise* improves mental health by reducing anxiety, depression, and negative mood and by improving self-esteem and *cognitive* function. We know that we all are in a stretched situation due to covid-19 and everyone facing the different kind of stress. So taking all those point in mind our Department of Mathematics organized online workshop on topic "Brain exercises to boost the Mental Health" for B.Sc. I, II,III PCM, CMP groups through Google Meet at 12pm to 1pm on dated : 25th May 2021. In this workshop we focused on health of physical ,spiritual, mental and social and in which we also done lots of activity and hands on activity. This workshop was totally interactive between students and resource person. This workshop was conducted by Miss MamtaPalaspagar, Assistant Professor Department of Mathematics, RajarsheeShahu Science College, Chandur Rly.The president for the workshop was college Principal Dr. S. S. Thakare. The IQAC coordinator Dr. M. J. Keche and Head of the Department Dr. R. V. Kene were also present for this workshop. In this workshop more than 40 students participated enthuastically and joyfully.

Workshop on "Stress Management"

This statement holds very true in today's scenario where everyone is in constant bafflement and riddles, where every moment is a testing moment and where running hands of the clock reminds

us that we have to run and bear the loads of responsibilities and live upto the expectations of everyone around. All these situations create and lead to stress and strain in life. In order to help the teaching and non-teaching to learn to cope with the stress which they face in classrooms or at personal fronts, one day workshop on " Stress Management" was held on 30th May 2021 at 09:00 am through Zoom Platform by a renowned resource person B.K.Ashwinididi and B.K. Pramod Bhai.The main highlights of the workshop were – workshop was arranged in two session. For first session resource person was B.K.Ashwinididi. She explained that we can not change the others. we should have to change ourselves. She explained about various types of stress faced by teenagers, stress relaxation therapy that could be followed and different stress management techniques. She also explained that "Stress can be good or bad, it is our attitude how we tackle with it". Answering to the queries of the teachers, she mentioned that it is very important to vent out the feelings in front of the person who could give them the best guidance instead of keeping the knots in the mind. For the second session resource person was B. K. Pramod Bhai. He guided about the Guided Meditation and explained that how guided meditation is helpful in relaxing body and mind. He also demonstrated the Guided Meditation because of this guided meditation, everyone present experienced a relaxed body and mind. Addressing the gathering, Principal Dr. S. S. Thakare said that, stress and anxiety are an integral part of human nature and it is imperative to know how to deal with it and ultimately overcome it. Nearabout 45 participants were registered for this workshop and 35 to 40 participants were present for this online workshop on "Stress Management". The workshop was hosted by Dr. R. V. Kene, Head Department of Mathematics and vote of thanks was proposed by Ms. M. S. Palaspagar. The workshop concluded with a big smile on the faces of all staff and with a promise to deal with stress in a positive way.

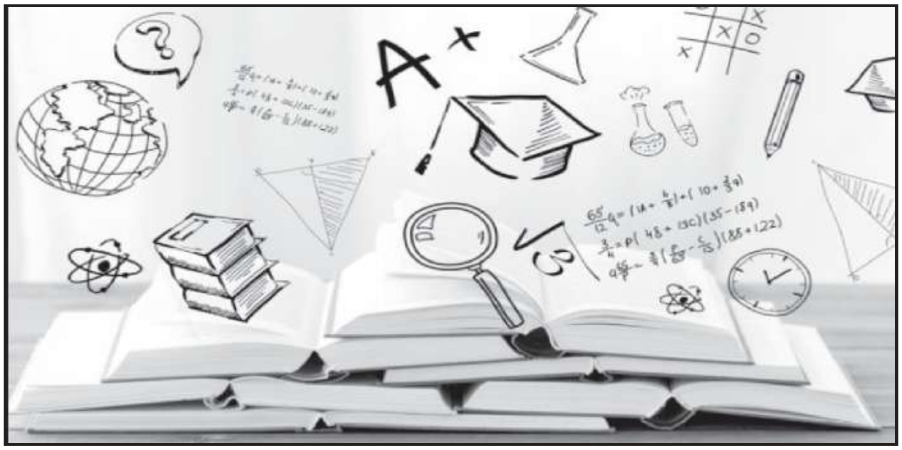

Dr. R.V. Kene
Head, Department of Mathematics
Rajarshee Shahu Science College Chandur Rly

Department of Physical Education

In this session our college team has not Participated due to Covid-19 pandemic situation , and the tournament this year has not been organized by SGBAU Amravati University .This year following activities has been organized .

INTERNATIONAL YOGA Day QUIZ 21st JUNE 2020

Due to covid-19 pandemic situation 'Quiz Competition' was organized in which 50 students were participated and E-certificate was given to the successful participants .

ONLINE INTERNATIONAL YOGA DAY WITH NSS

It was jointly organized by NSS and Department of physical Education where all participants were allowed to send their Videos of Yoga at home .50 participants participated in it.

BLOOD DONATION CAMP

Everyyear on the eve of birthday of Hon.EX.MLA and secretary of Atul Vidya Mandir on 11th August is celebrated with enthusiasm to mark awesome day, on this occasion Blood donation Camp was organized with NSS and Alumni Association of the college 27 students donated the blood.

NATIONAL SPORTS DAY 29 AUGUST 2020

National sports day is celebrated every year in the college, to mark the birthday of legend of hockey stalwart Major Dhyanchand who bring laurels to the country in Olympics consecutive gold medal in Hockey, so every year National sports day is celebrated.

CROSS COUNTRY RACE

Taluka level race was organized by police department our college students participated in this event , 7 students participated in 5 km race ,participants were given certificate.

Mr. A. N. Khan
Director of Physical Education
Rajarshee Shahu Science College Chandur Rly

Library Report

Library Activities

· As usual,'User Orientation' was done for the new incoming students of the college on the 'Induction Programme' and made aware of functioning of library.

· Dr S. R. Ranganathan Birth Anniversary was observed on August 12, 2020.

· Birth anniversary of former president, Late Dr. A. P. J Abdul Kalam was celebrated as the 'Vachan Prerana Din'. On this occasion 'Online Quiz Competition' was organized on October 15,2020.

· Organized workshop on 'N-LIST Demonstration for the College staff' online and offline mode on February 09, 2021.

· Organized online workshop on 'N-LIST Demonstration for the College Student' on March 04, 2021.

*****

Mr. M. P. Waghmare
Librarian
Rajarshee Shahu Science College Chandur Rly

One Day National Multidisciplinary e-conference on ' Research in Science and Technology for Sustainable Development '

To bring together leading academic scientists, researchers and research scholars to exchange and share their experiences and research results on all aspects of Science & Technology our Rajarshee Shahu Science College Chandur Rly in collaboration with Department of Zoology, J.D.Patil Sangludkar Mahavidyalaya, Daryapur. IQAC, Bharatiya Mahavidyalaya Morshi. Department of Botany, Mahatma Fule Arts, Commerce & Sitaramji Choudhary Science Mahavidyalaya, Warud was organized One Day National Multidisciplinary e-conference on Research in Science and Technology for Sustainable Development sponsored by Indian Science Congress Association, Amravati Chapter,on 23 rd March 2021 at 10am on Zoom platform.

This was a multidisciplinary E-conference which would be the convention of researchers from various fields of science like Chemical, Biological, Physical, Mathematical, Zoological, Library, Information Technology etc. to share their valuable contribution leading to the sustainable development. This convention would definitely provide a platform for discussion on the contribution, opportunities, and challenges in different research areas.

We had arranged this conference in III sessions, First Inaugural function and second and third technical session. The Panel of Dignitaries for Inaugural function that consisted of the Chief Guest- Dr. V. P. Uniyal. President of this Inaugural program-Mr. Parikshit V. Jagtap, Treasurer, Atul Vidya Mandir,Wardha, Chief Organizer – our college principal Dr. S. S.Thakare. Dr.A.K. Bodkhe-Convener, ISCA, Amravati Chapter performed the inaugural Ceremony. In the second session keynote speaker was Dr. S.Paulsamy. Associate professor and Head PG and Research Department of Botany, Dean Academic and R&D, Kongunadu Arts and Science College, Coimbatore. Dr.S.Paulsamy was delivered his lecture on topic **"judicious utilization and management of natural resources for sustainable development".** The next guest speaker was Dr.P.R.Bhagat. Professor [Higher Academic Grade], Department of Chemistry, School of Advanced Science,Vellore Institute of Technology,Vellore,Tamil Nadu. Shri. Abhay S.D. Rajput,Scientist - D, Indian *Institute* of Tropical *Meteorology*, *Pune was*another one of our guest speaker. He has authored 'Handbook of Science Journalism'. The topic for his talk was **"Toward integrating science communication training in STEM education".**

More than 20 scientific papers were presented by authors from different states in the IIIrd Technical Session. This technical session was chaired by Dr. Madhukar G. Dhonde, Professor & Head, Department of Chemistry, Shri Mathuradas Mohota College of Science, Nagpur, Dr.Sanjay Devade, Associate Professor, Department of Physics, Khandelwal College, Akola, Dr. Sujata B. Tadam, H.O.D. & Assistant Professor, Dept. of Mathematics, Shri R.L.T. College of Science, Akola

and Dr. Nitin Dongarwar, Associate Prof., Department of Botany, RTM, Nagpur University. In this technical session award for best paper presentation has been given to two presentations from each stream.*Total 314 researchers had registered for this conference. The chief organizer of the conference Dr.S.S.Thakare, convener of the conference Dr. R.V.Kene, organizing secretary Dr. M.P.Chikhale,* Co-Conveners-Dr.S.P.Patharkar, Dr. R.N.Bhagat, Dr. A.P.Thakare, Ms.M.S.Palaspagar and all college staff *were fulfilled their responsibilities in the successful organization of this conference.*

Through this conference organizers had invited papers of researches from different state for publication in Adhar Journal. Near about 50 papers of different researchers has published in this journal with reference to this conference. Dr.M.P.Chikhale and Dr.R.V.Kene carried out the editorial responsibility.Everyone's efforts were invaluable for the success of this conference.

Dr. R.V.Kene
Convener

Dr. R.V. Kene
Head, Department of Mathematics
Rajarshee Shahu Science College Chandur Rly

Gender Equality Cell

Gender Equality Cell is established at Rajarshee Shahu Science College, Chandur Rly to ensure that both male and female students and staff enjoy the same rights and opportunities inside the campus and to help build an egalitarian society.

Objectives

* To create awareness about the need of gender equality
* To promote gender amity among all the college students and staff
* To eliminate deep rooted beliefs of gender bias and gender insensitivity
* To instill positive self-esteem and confidence in both genders.
* To create appropriate environment in the college where students and staff carry out their responsibilities without any disadvantage related to gender bias.

Roles and responsibilities:

* Any complaints with regards to the gender inequality and gender-based violence should be reported to the Cell.
* The coordinator along with the members in the Cell will examine and investigate each complaint received with due seriousness and promptness.
* The Cell needs to record complaints or grievances in a register exclusively for this purpose.
* If the case falls outside the purview of the Cell, the complaint will be informed to the Principal. If the case is that of grave nature, legal action will be to be initiated.

Programmes organized under Gender Equality Cell

University Level Online Poster Competition on the Theme "Women in Science".

On the occasion of International Day of Women and Girls in Science, Gender Equality Cell, Rajarshee Shahu Science College, Chandur Rly had organized university level online poster competition on the theme "Women in Science". More than 30 students from different colleges had participated in this competition. Jury for this competition was Dr.S.P.Patharkar, Assist.Professor department of Botany and Ms.M.S.Palaspagar, Assist.Professor department of Mathematics.

Winners of the competition are:-

1st prize - Ms.Anushri R.Jalamkar, Arts,Commerce and Science College,Warwat (Bakal)

2nd Prize - Ms.Manisha D.Ambadkar, Sant Gadge Baba Amravati University, Amravati

3rd Prize - Ms.Dipali R. Garode, Rajarshee Shahu Science College, Chandur Rly

1st Consolation Prize - Vaishnavi K. Belgamwar, Jawaharlal Darda Institute, Yavatmal

2nd Consolation Prize - Ms.Sakshi Motwani, Rajarshee Shahu Science College, Chandur Rly

Celebration of International Women's Day

On **March 8th**, International Women's Day is one of the most important days of the year to:

- * celebrate women's achievements
- * raise awareness about women's equality
- * lobby for accelerated gender parity

Under gender equality cell we had organized a special programme to commemorate the International Women's Day on 8th March 2021.This year, the Cell decided to celebrate this event in a slightly different way.We have organized this event virtually on Google Meet. In this program we have organized different competitions like 1. Two minutes speech/poem 41 girls and boys students were participated in this competition. Second competition was Dish decoration competition,41 students were participated and all the students made very beautiful and delicious dishes. The students had made the dish with the idea of nutrition in mind, not just good looks. Boys students were also participated in this competition. Third competition was Fancy Dress competition coordinator and 17 students with their mother were participated in this competition. They wore different state outfits in this competition and last competition was Online games and 10 students were participated in this competition. The students participated in this online game competition along with their mothers. the programme was presided over by our principal Dr. S. S. Thakare and the chief guest for this program was Dr. Vaishnavi P.Jagtap, BDS, MUSH, Nashik. More than 115 students were present virtually for this programme. The students and their parents enjoyed the event a lot.

Winners of the Competitions are as follows:

Two Minutes Speech	**Dish Decoration**	**Fancy Dress**
1st Prize:-	1st Prize:-	1st Prize:-
Ku. Sakshi Pantavne Class-B.Sc-II-CBZ	Kurha Group	Ku. Rutuja Nihatkar Class-B.Sc-III-CBZ
2nd Prize:-	2nd Prize:-	2nd Prize:-
Mr. Pratik Gajbhiye Class-B.Sc-I-CEP	Ku. Priyanka Samrit Class-B.Sc-I-CBZ	Arpita & Ankita Maskare Class-B.Sc-II-CBZ

Convener:- **Dr. M. P. Chikhale**
Co-Convener:- **Dr. R. V. Kene**

National Science Day

'The National Science Day' celebration 2021 was conducted successfully on 28th Feb, 2021 on online mode. Dr. Amol Amrute (Process and Catalysis Research, Institute of Chemical and Engineering Sciences, A*Star, Singapore and Dr. Sheetal Sisodiya (Post-Doctoral Fellow Prof. Walter Leinter at the max Planck Institute, Germany was invited as a chief guest for the program as our most respected principal Dr. S. S. Thakare was very particular about inviting a scientist on science day. Due to Pandemic, this time programme was conducted through online mode under the convener ship of Dr. M.P. Chikhale and Co-Convener Dr. R.N. Bhagat and Mr. P.R. Sardar. An attempt in motivating the students to focus on the challenges and come up with innovative ideas on the theme, 'Future of STI: Impacts on Education, Skills and Work', online platform selected and organised organised 'Online National Level General Quiz Competition' and Badge Making Competition.

The general quiz and Brochure of Badge Making Competition was released to attempt before 15 days of programme. 'Quiz on General science, to participate in the quiz contest and test knowledge. There were total 25 questions, all were MCQ type, out of which 10 questions are based to which get all basics about Sir C.V. Raman and other questions were based on general knowledge question. Also for Badge Making Competitions

The event was virtually inaugurated by Chief Guest Dr. Amol Amrute, Dr. Sheetal Sisodiya, Principal Dr. S.S. Thakare, IQAC Co-ordinator Dr. M.J. Keche, Convener Dr. M.P. Chikhale, co-convener Dr. R.N. Bhagat, Mr. P.R. Sardar with the graceful inaugural speech. Programme was conducted by Ms. Snehal Shiwankar (B. Sc. I), this was followed by documentary, which was include glimpses of Sir C.V. Raman about his invention.

This was followed by welcome address delivered by convener of the prog. Dr. M.P. Chikhale, He highlighted the significance of celebrating the science day in remembrance of Sir Chandrasekhar Venkata Raman for receiving the Noble Prize for discovery of 'Raman Effect.' This was followed by, Mr. P.R. Sardar, Co-Convener of the program has introduced our chief guest speaker Dr. Amol Amrute about with respect to his academic and research career and his expertise in various research field.

Dr. Amol Amrute our chief guest has highlighted the present day scenario of science and technology and added a note on the research areas gaining significance at India and global level. He had appreciated the organizers for an attempt in motivating the students to focus on the challenges and come up with innovative ideas on the theme.

Then it was followed by Co-Convener of prog. Dr. Roshani Bhagat has introduced another chief guest Dr. Sheetal Sisodiya madam about with respect to her academic and research career and her expertise in various research fields.

Dr. Sheetal Sisodiya has emphasized our role in widely spreading the significance of

scientific applications in our daily lives, the various activities efforts and achievements in the field of science and to implement now technologies for the development of science. Madam also gave presentation on women in science. Which was very informative.

Then it was followed by question-answer session. Students asked many queries to the speaker and Dr. Amrute and Dr. Sisodiya gave very satisfactory answer to each and every question.

After question-Answer session, it was followed by presidential speech. Before to start presidential speech Dr. S. S. Thakare did the announcement of the winners of **'Badge Making Competition'** in which

Gave their opinion about the programme about the participants and expressed about how they were judge this competition.

After this announcement and video clip president of prog Dr. S.S. Thakare gave presidential speech in which he has spoken on the various challenges to be taken up in the field of science and technology and role of engineers and scientists in developing our country.

Lastly program concluded with vote of thanks delivered by Ms. Aditi Pawar (B.Sc. I), who has thanked the organizers, all the team members, students for their active participation, his gratitude to the chief guest for her patience throughour the program and for sparing his most valuable time for us, lastly but not the least our management and administration for their support in organizing this event successfully.

1st Prize Winner was Ms Radha Arekar
2nd Prize Winner was Ms Bhagyashri Solanke
3rd Prize Winner was Ms. Shrutika KhadakeWho won Rs. 300/-,200/- and 100/- respectively.
After that a video clip was play in which judges of this Badge Making Competition
1.Mrs. Swati Aswale (Lecturer, D.Y. Patil, COE, Akurdi)
2.Mrs. Vrushali Bante (Lecturer, K.L. College of Commerce, Amt.)

*****

One Day Online workshop on IPR Jointly organized Rajarshee Shahu Science College Chandur Rly and Vinayaka Vidynana Mahavidylaya Nandgaon Khandeshwar

"Patenting Transformational Research Finding"

Introduction:

Intellectual Property Right is an exclusive right granted by the government of India for protection originally of the work of an inventor. It is an intangible creation of the human mind. In this IPR include Patent, Trademarks, Trades creator, Copyrights oriented rights. This intellectual property right is the right given to the creator an exclusive right over the use of his creation for a certain period of time .It is an important application for protection of inventions and maintaining the quality as well as standard of work of inventors.

Objective :

1) To create the awareness about the need and importance of intellectual property rights among the faculty and students.

2) To provide the direction how to transform the research finding to Patent.

3) To facilitate the filling of applications for patents and other IPR.

4) To create an awareness about the copyright and fine nomes of copyright.

Outcome of workshop:

a) The participant of the workshop will be able to understand the procedure to convert the research outcome into a patent.

b) This training will bring a positive transformation in the faculty member's attitude in their project and research works and get them more focused as well as result oriented.

c) Participant can come to know the way of filling the patents and their related documentation

d) This will help the respective academic institute to find a better placement.

Brief:

Considering the pandemic condition of Covid 19 on dated 26th of April 2021 One day online workshop was jointly organized by IQAC of Rajarshee Shahu Science College Chandur and Vinyaka Vidnyan Mahavidylaya Nandgao Khandeshwar . Title of the workshop was "Patenting Transformational Research Finding. The workshop was schedule in two session .In first session **Dr. Amole Amrute, a** Scientist at the Institute of Chemical and Engineering Science A STAR Singapore delivered a brief lecture on how to transfer the research finding into the Patent , What are

the rules and regulations involved in getting the Patent , and how to get the copyright. He also emphasizes different fields for Patenting. He also explains about the proper documentation and processes for filing the Patent.

In the second Session of the workshop **Dr. Sandeep A Waghuley** Department of Physics SGBAU Amravati delivered a lecture on Copyright , Plagiarism and small Nome involved in the writing of the research paper. He also focused on the difference between Patent and copyright, types of patent, and rules involved while filing the Patent. He briefed the topic with how we can reduce plagiarism from our research, up to what extent it should be considerable and what are the punishable acts in plagiarism. He also informed about the leading subject in getting the Patent.

Session ended with the presidential speech. Dr S.S Thakare .He addresses the house that the workshop will be really helpful to fulfill the need of academicians. In the first session vote of thanks was proposed by the Mr. Pravin Sardar and in the second session Dr. Abijit Bansod proposed the vote of thanks. Program was anchored by Dr. G.B Santape. Workshop was jointly organized by the IQAC coordinator Dr. Minal J Keche Rajarshee Shahu Science College Chandur Rly and IQAC Coordinator Dr. Suchita Khodke Vinayka Vidnyan Mahavidlylaya Nadgao Khandesware.

*****

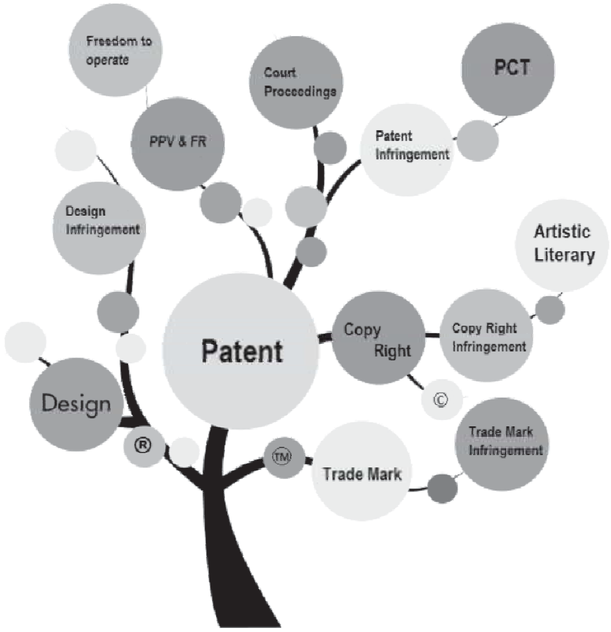

Dr. M. J. Keche
Coordinator IQAC - **Convenor**
Rajarshee Shahu Science College Chandur Rly

·Online Induction Program for Newly Admitted students.

Induction Program is one kind of training. Purpose of Student **Induction Program** is to help new students adjust and feel comfortable in the new environment, inculcate in them the ethos and culture of the institution, help them build bonds with other students and faculty members, and expose them to a sense of larger purpose and self - exploration.

The Induction Program was held in Rajarshee Shahu Science College, Chandur Rly on Dated 12/10/2020 to 17/10/2020 and mode of this program is Online through Google Meet. Chairperson and Inaugurator of the program was Dr. S. S. Thakare, Principal Rajarshee Shahu Science College, Chandur Rly. The resource persons for the program was Dr. Prabhakar Rohankar, Dr. Dinesh KhedkarMs. Vaishali Thakare, Mr. Umakant Sherkar ,Mr. Sachin Mahokar ,Dr. Shital Tayade ,Ms Aakansha Tupat, Dr. Ajaypal Upadhyaya, Dr. Komal Thakare ,Dr. N. S. Thakare. In this program the resource persons shared there thoughts on topics as Music for peace of mind, Winning heart by talk, Art of Dancing, Art of Book Reading and Summary Writing, Personality development and many more which is really beneficial to all the newly admitted students. Every day program is conducted in three sessions and third session is all about the familiarization of Botany ,Zoology, Chemistry, Mathematics, Physics, Electronic ,Computer Science department and office every day and department introduction is given by respective department staff and members. Every day program were conducted by college faculty. The whole program was organized by Admission cell Miss M. S. Palaspagar. Dr. A. P. Thakare and Mr. P. R. Sardar.

The college teaching staff ,non-teaching and students were present for the program enthusiastically.

*****

Miss. M.S. Palaspagar
Convener
Rajarshee Shahu Science College Chandur Rly

Internal Complaint Committee

The Parliament of India Passed the Act in the year 2013 for Sexual harassment of Women at Workplace (Prevention, Prohibition and Redressed) Act. The Act provides protection against sexual harassment of women at workplace and for the prevention and redressal of complaints of sexual harassment and for the matter connected there with or incidental there to. Educational institutions are also bound by the supreme court's directive and Act. Adhering to this direction the Rajarshee Shahu Science College Chandur Rly committed to creating and maintaining an environment which is free of all forms of gender violence, sexual harassment and discrimination on the basis of sex/ gender. Atul Vidya Mandirs, Rajarshee Shahu Science College is only Science College at taluka level who is committed to offer the quality education in science to the students. Institution also runs the Junior Science stream with the higher secondary and Convent school. Fortunately the entire stream is having the majority of the girl's students with female staff members.

Considering this the institution is committed to uphold the constitutional mandate ensuring the above mentioned human rights of all those who fall within its jurisdiction.

Objectives:

The objectives of the Internal Complaint Committee are to prevent Sexual Harassment of Women at workplace are as follows:

1) To develop a policy against sexual harassment of women's at the institute.

2) To develop a permanent mechanism for the prevention and redressal of sexual harassment cases and other acts of gender based violence at the Institute.

3) To ensure the implementation of policy in letter and spirit through proper reporting of the complaint and their follow –up procedures.

4) To uphold the commitment of the Institute to provide an environment free of gender based discrimination.

5) To create a secure physical and social environment to deter any act of sexual harassment.

6) To promote a social and psychological environment to raise awareness on sexual harassment in its various forms.

With this aims and objective committee works to maintain the good environment in the institute. Committee consists of one senior female faculty, two faculty members from teaching faculty, two staff members from non teaching, two students members, One member from NGO, one external member as Lawyer.

Various measures were also taken by the committee to inform the students and female staff about this right. In order to get legal protection to the female students and ladies staff and to assure the stress free environment in campus one day national webinar was organized by the committee on

"*Women's Safety" at Workplace and Management of stress in life"* in collaboration with the IQAC of the Institute. Webinar was conducted jointly by three Colleges Rajarshee Shahu Science College Chandur Rly, Vinyaka Vidynan Mahavidylaya Nadagaoe Khandeshawr, and G.S Topme College of Arts Commerce and Science College, Chandur Bazar. Main objective of the workshop is to make people aware of Women's right". As we know that Women's are successfully making their carrier in very field and taking up leadership and position on other hands unfortunately they are facing sexual harassment in many workplace or any other place. Reporting against the sexual harassment is not an easy task .It may due to lack of legal knowledge about women's right, gender biases and fear is also one of the factors. To overcome this situation the first session of the webinar was designed .In this session of webinar guest speaker Adv. Urvi Keche Yawalikar a Legal Consultant delivered a lecture on the Role of ICC committee, their function, and their components.

Beside this in today's life environment, work life balance and stress management in life is also a new challenge for working women. There are various roles performed by women at times such as family obligation, upbringing of children or elder persons and work responsibility and other roles. While fulfilling this role women are feeling overburdened with time pressure and unmet obligation. Keeping this view in mind the second session of webinar is conducted by Mrs. Vrushali M Biware madam Psychotherapist, child counselor. She emphasizes on how to manage stress and how to increase the efficiency of work with good mental health. Webinar benefited all students and ladies staff.

*****

Dr.Minal.J.Keche

Chairman

Internal Complaint Committee

राष्ट्रीय सेवा योजना

संत गाडगेबाबा अमरावती विद्यापीठ,अमरावती व्दारा संलग्नित अतुल विद्या मंदिर व्दारा संचालित राजर्षी शाहु विज्ञान महाविद्यालय,चांदुर रेल्वे,जि.अमरावती अंतर्गत राष्ट्रीय सेवा योजना पथकामध्ये सत्र २०२०-२१ मध्ये २३ मुले व ७७ मुली असे एकुण १०० स्वयंसेवक विद्यार्थ्यांची नोंदणी करण्यात आली. महाविद्यालयीन विद्यार्थ्यांमध्ये सामाजिक बांधीलकी,राष्ट्र प्रेमाची व आपुलकीची भावना निर्माण करण्याच्या उद्देशाने रासेयो नियमित कार्यक्रमा अंतर्गत कोरोना संसर्ग असतानाही स्वयंसेवक विद्यार्थ्यांनी नियमाचे पालन करत स्वतःची काळजी घेऊन महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. एस.एस.ठाकरे व कार्यक्रम अधिकारी यांच्या मार्गदर्शनात विविध उपक्रम राबविण्यात आले.

आंतरराष्ट्रीय योग दिन साजरा

कोरोना चा प्रादुर्भाव असल्यामुळे एकत्र येऊन आंतरराष्ट्रीय योग दिन साजरा करणे शक्य नसल्याने घरी कुटुंबातील सदस्या सोबत योगा करून साजरा करण्यात आला. कोरोना ला हरवायचे असेल तर आपली रोग प्रतिकार शक्ती वाढवणे गरजेचे आहे व त्याकरिता दररोज योग केल्यास आपली रोग प्रतिकार शक्ती वाढण्यास मदत होईल. त्या अनुषंगाने स्थानिक राजर्षी शाहू विज्ञान महाविद्यालय अंतर्गत राष्ट्रीय सेवा योजना पथका द्वारा योगा ॲट होम ॲंड योगा विथ फॅमिली या कथानकाला अनुसरून महाविद्यालयातील प्राचार्य, प्राध्यापक, कर्मचारी व रासेयो स्वयंसेवक विद्यार्थ्यांनी आंतरराष्ट्रीय योग दिन दि २१ जून २०२० ला सकाळी ७.०० ते ७.४५ या वेळेत आपापल्या घरी कुटुंबातील सदस्यांसोबत योग व प्राणायाम केले. तसेच शारीरिक शिक्षण विभागाचे प्रमुख प्रा.ए.एन.खान यांनी गुगल फॉर्म द्वारे प्रशमंजुषा घेऊन विद्यार्थ्यां मध्ये योगा विषयी ज्ञान व उत्साह वाढविण्यात आला. महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ एस एस ठाकरे, कार्यक्रम अधिकारी प्रा डॉ एस एस पाढेण, महिला कार्यक्रम अधिकारी प्रा.डॉ. रेखा केने व प्रा. ए. एन. खान यांच्या मार्गदर्शनाखाली योगाचे प्रात्यक्षिके करत योग दिन मोठ्या उत्साहात साजरा करण्यात आला.

वृषारोपन कार्यक्रम

संपूर्ण देशात कोरोना विषाणू प्रादुर्भाव दिवसेंदिवस वाढतच आहे. परंतु त्याला घाबरून चालणार नाही त्या सोबतच आपल्याला पर्यावरणाचे रक्षण करणे पण तेवढेच आवश्यक आहे म्हणून शासनाने दिलेल्या नियमाचे पालन करत पर्यावरण जतन करण्या करीता अतुल विद्या मंदिर वर्धा, संस्थेच्या अध्यक्षा व अमरावती जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँक, अमरावती च्या अध्यक्षा मा. प्रा सौ उत्तरताई विरेंद्रभाऊ जगताप यांच्या वाढदिवसानिमित्त दि ४ जुलै २०२० ला स्थानिक राजर्षी शाहू विज्ञान महाविद्यालयातील राष्ट्रीय सेवा योजना पथकाद्वारा महाविद्यालयात वृक्षारोपणाची सुरुवात करण्यात आली. सुरुवातीला प्रा. सौ. उत्तराताई जगताप व डॉ.वैष्णवीताई परीक्षित जगताप यांच्या शुभ हस्ते वृक्ष लागवड करून शुभारंभ करण्यात आला. कार्यक्रमाचे आयोजन महाविद्यालयाचे प्राचार्य, डॉ. एस. एस. ठाकरे यांच्या मार्गदर्शनाखाली करण्यात आले. या प्रसंगी कार्यक्रम अधिकारी प्रा डॉ एस एस पाढेण यांनी संत गाडगे बाबा अमरावती विद्यापीठ, अमरावती यांनी दिलेल्या मार्गदर्शक सूचना नुसार रासेयो स्वयंसेवक कोरोना प्रादुर्भाव रोखण्यासाठी आपल्या गावी शासनाच्या नियमाचे पालन करत प्रत्येकी ५ वृक्षांची लागवड करत प्रत्येकी ५० सीड बॉल तयार करून वृक्षारोपण कार्यक्रमात सहभाग घेत असल्याचे सांगितले. वृक्षारोपण कार्यक्रमाला प्राचार्य डॉ. एस. एस. ठाकरे, स्व. अतुल जगताप हायस्कूल चे मुख्याध्यापक श्री. प्रदीप तडोकार, रासेयो कार्यक्रम अधिकारी डॉ. एस. एस. पाढेण, प्राध्यापक वृंद, शिक्षक व शिक्षकेत्तर कर्मचारी यांनी वृक्षारोपण कार्यक्रम मध्ये सक्रिय सहभाग घेतला.

भव्य रक्तदान शिबिर

संपूर्ण जगभरात कोरोना विषाणू थैमान घालत असून अशा ही परिस्थितीत जनसंपर्क अधिकारी डॉ. उमेश आगरकर, जिल्हा सामान्य रुग्णालय, अमरावती यांच्या विनंतीला मान देत कोरोना रुग्णाच्या मदती करिता रक्तदान शिबिराचे आयोजन करण्यात आले. स्थानिक राजर्षी शाहू विज्ञान महाविद्यालय अंतर्गत राष्ट्रीय सेवा योजना व अल्युमिनी असोसिएशन यांच्या संयुक्त विद्यमाने अतुल विद्यामंदिर संस्थेचे सचिव व माजी आमदार मा. प्रा. विरेंद्रभाऊ जगताप यांच्या वाढदिवसानिमित्त दि ११/०८/२०२० ला रक्तदान शिबिराचे आयोजन महाविद्यालयात करण्यात आले.शिबिराचे उद्घाटन मा. परीक्षित जगताप, कोषाध्यक्ष, अतुल विद्यामंदीर, वर्धा व डॉ. सौ. वैष्णवी परीक्षित जगताप यांच्या शुभहस्ते उद्घाटन करण्यात आले या प्रसंगी महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. एस. एस. ठाकरे, रासेयो कार्यक्रम अधिकारी डॉ. एस. एस. पाढेण, महिला कार्यक्रम अधिकारी डॉ. आर. एन. केने, प्रा. ए. एन. खान समन्वयक, अल्युमिनी असोसिएशन, प्रा. डॉ. जि. बी संतापे व प्रा. एस. ए. वाणी आदी मान्यवर उपस्थित होते. शिबिराला जिल्हा सामान्य रुग्णालय, अमरावती येथील ब्लड बँक चे जनसंपर्क अधिकारी डॉ. उमेश आगरकर व रक्त संक्रमण अधिकारी डॉ. आशिष वाघमारे व त्यांच्या चमू च्या सहकार्याने २४ बॉटल चे संकलन करण्यात आले. शिबिराचे उद्घाटक मा. श्री परीक्षित जगताप यांनी रक्तदान करून शिबिराची सुरुवात करण्यात आली. शिबिराला प्रामुख्याने चांदुर रेल्वे नगर परिषद चे अध्यक्ष मा निलेशभाऊ सूर्यवंशी भेट देऊन रक्तदान करून नागरिकांना रक्तदान करण्यास प्रेरित केले. तसेच महाविद्यालयातील प्रा. ए. एन. खान यांनी रक्तदान करून माजी विद्यार्थी व रा.से.यो. स्वयंसेवकांना रक्तदान करण्यास प्रेरित केले. तर कु चंचल बनसोड व कु. अक्षदा खोब्रागडे या स्वयंसेवक मुलींनी रक्तदान करून समाजा समोर आदर्श निर्माण केला. शिबिरामध्ये महाराष्ट्र शासनाने सांगितलेल्या शारीरिक अंतर, मास्क, सॅनिटायझर आदी नियमाचे काटेकोरपणे पालन करण्यात आले. शिबिराला चांदुर तालुक्यातील नागरिक व रासेयो स्वयंसेवक विद्यार्थ्यांनी रक्तदान केले. तसेच स्वयंसेवक विद्यार्थ्यांनी कोरोना जनजागृती करत रक्तदात्यांना सहकार्य केले.

आरोग्यशिबीर

कोरोना संसर्ग असतानाही महाविद्यालयांतील कर्मचारी महाविद्यालयामध्ये येऊन काम करत होते. उत्तम आरोग्य असेल तर कोरोनाला हरवणे सहज शक्य होईल या अनुषंगाने महाविद्यालयातील रा.से.यो. पथकाद्वारे सामाजिक बांधीलकि म्हणून ग्रामीण रुग्णालय धामणगाव रेल्वे यांच्या सयुंक्त विद्यमाने दि १८/१२/२०२० ला आरोग्य शिबिराचे आयोजन करण्यात आले. शिबिराचे उदघाटन संस्थेच्या अध्यक्ष यांच्या शुभहस्ते करण्यात आले. शिबिरामध्ये एकूण ६१ कर्मचाऱ्यांची आरोग्य तपासणी करण्यात आली. या शिबिराला राजेंद्र जगताप, फ्लेबो,ग्रामीण रुग्णालय चांदुर रेल्वे, अकर्ते मॅडम लॅबटेक्निशियन, भारती मेश्राम NCD टेक्निशियन, विलास चव्हाण कॉऊन्सिलर, धीरज धनगर, फ्लेबो, कैलास राठोड, अनुप ठाकरे, कार्यक्रम अधिकारी व स्वयंसेवक विद्यार्थ्यांनी अथक परिश्रम घेतले. तसेच माजी आमदार प्रा. वीरेंद्रभाऊ जगताप यांनी शिबिराला सदिच्छा भेट दिली.

स्वच्छ भारत अभियान

स्वच्छ भारत अभियान उपक्रम अंतर्गत कोरोना संसर्ग असल्यामुळे स्वयंसेवक विद्यार्थ्यांनी आपल्या गावी राहत्या ठिकाणी स्वच्छता करून जनजागृती केली तसेच कोरोना नियमाचे पालन करा स्वच्छता ठेवा व कोरोनावर मात करा असे सांगत समाजामध्ये जनजागृती केली.

लोह पुरुष सरदार वल्लभभाई पटेल जयंती २०२० राष्ट्रीय एकात्मता शपत ग्रहण कार्यक्रम

दि. ३१/१०/२०२० ला राष्ट्रीय एकता व संकल्पदिनानिमित्त राष्ट्रीय एकात्मतेची व अखंडतेची शपथ देऊन साजरा करण्यात आला. सरदार वल्लभभाई पटेल यांच्या जयंती निमित्त राष्ट्रीय एकतादिन तर माजी प्रधानमंत्री इंदिरा गांधी यांच्या पुण्यतिथी

निमित्य राष्ट्रीय संकल्पदिन कार्यक्रमाचे आयोजन करण्यात आले. कार्यक्रमाला अध्यक्ष म्हणून महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. एस एस ठाकरे उपस्थित होते. तर प्रा. डॉ.जी.बी.संतापे, प्रा.डॉ.एस.एस.पाढेण रा.से.यो. कार्यक्रम अधिकारी, प्रा.डॉ.रेखा केने रा.से.यो. महिला कार्यक्रम अधिकारी आदी मान्यवर उपस्थित होते. कार्यक्रमाच्या सुरुवातीला सरदार वल्लभभाई पटेल व माजी प्रधानमंत्री दिवंगत इंदिरा गांधी यांच्या प्रतिमेचे पूजन व हारार्पन करण्यात आले. या प्रसंगी महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. एस. एस.ठाकरे यांनी सरदार वल्लभभाई पटेल व माजी प्रधानमंत्री दिवंगत इंदिरा गांधी यांच्या जीवनातील विविध प्रसंग सांगून राष्ट्रीय एकता, एकात्मता व सुरक्षा करण्याची जबाबदारी युवकांनी घ्यावी असे आवाहन केले. या प्रसंगी रा.से.यो. कार्यक्रम अधिकारी प्रा.डॉ.एस.एस.पाढेण यांनी कार्यक्रमाच्या प्रास्ताविकेतून राष्ट्रीय एकता व संकल्पदिनाचे महत्त्व पटवून दिले. याप्रसंगी रा.से.यो. स्वयंसेवक , सर्व प्राध्यापक वृंद व शिक्षकेत्तर कर्मचारी यांना राष्ट्रीय एकता व अखंडतेची शपथ स्वयंसेवक कु. साक्षी मोटवानी हिने दिली कार्यक्रमाचे संचालन कु. हर्षा ढगे तर आभार प्रदर्शन कु. साक्षी गिरोलकर हिने केले. कार्यक्रमाला सर्वांनी शासनाचे नियमाचे पालन करत मास्क व सॅनिटायझर वापर करण्यात आला.

भारतीय संविधान गौरव दिन साजरा

कोरोना संसर्ग असल्यामुळे संविधान दिन साजरा करण्यात आला यामध्ये प्रा. एस. ए. वाणी व प्रा. प्रवीण सरदार यांनी आपले विचार व्यक्त केले त तसेच याप्रसंगी सर्वाना संविधान प्रास्ताविकेचे वाचन करण्यात आले. महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ एस. एस. ठाकरे यांनी संविधानाचे महत्व अगदी सोप्या भाषेत विशद केले.

रक्तदान जनजागृती

कोरोना संसर्गमुळे संपूर्ण महाराष्ट्रमध्ये रक्ताचा तुटवडा भासला. शासनाच्या व विद्यापीठाच्या आदेशानुसार शासनाच्या सर्व नियमाचे पालन करत चांदुर शहरामध्ये विविध ठिकाणी बॅनर लावून स्वयंसेवक विद्यार्थ्यांनी जनजागृती केली. तसेच दत्तक ग्राम टोंगाबाद येथेसुद्धा बॅनर लावून गावातील तरुणांना रक्तदान करण्याचे आव्हान करण्यात आले.

कोरोना जनजागृती

संपूर्ण जग कोरोनाशी झुंज देत असताना महाविद्यालयातील रासेयो पथकाद्वारे कोरोना संसर्गाशी लढण्यासोबतच रासेयो स्वयंसेवकांनी स्वतःची योग्य ती काळजी घेत समाजामध्ये जनजागृती करण्याचे काम सातत्याने केले. तसेच महाविद्यालयात दर्शनी भागात बॅनर लावून जनजागृती करण्यात आली. महाविद्यालयातील रासेयो स्वयंसेवकांनी घराच्या घरी जमेल तसे ५० स्वयंसेवकांनी (प्रत्येकी १०) असे ५०० मास्क बनवून गावामध्ये व सभोवतालच्या परिसरातील अत्यावश्यक सेवा देणाऱ्यांना मास्क वितरित करून कोरोना जनजागृती करण्यात आली. स्लोगनसोबत सेल्फी काढत सोशल मीडियाचा वापर करत काही स्वयंसेवकांनी कोरोना जनजागृती केली. तर मयूर शिदोडकर व अभिलाष जगताप यांनी पोलीस मित्र म्हणून सेवा दिली. स्थानिक चांदुर रेल्वे येथील साहस संस्थेसोबत मास्क व भोजनदान करण्यात ६ स्वयंसेवकांनी मदत केली. गावामध्ये जंतूनाशक फवारणी करण्याकरिता ५ स्वयंसेवकांनी मदत केली. कोविड-१९ ऑनलाईन रासेयो व युनोस्केचे १५ स्वयंसेवकांनी प्रशिक्षण घेतले. एकूण ६५ स्वयंसेवकांनी सेतू ॲप डाउनलोड करून सभोवतालच्या नागरिकांना ॲप डाउनलोड करून देत कोरोना जनजागृती केली. अशा प्रकारे स्वयंसेवकांनी मनामध्ये कुठलीही भीती न बाळगता योग्य ती काळजी घेत जमेलत्या पद्धतीने कोरोना जनजागृती करून समाजासमोर आदर्श निर्माण केला.

रासेयो स्वयंसेवकांनी पल्स पोलिओ अभियानामध्ये दिला मदतीचा हात

दिनांक ३१ जानेवारी २०२१ला महाराष्ट्र शासन द्वारा पल्स पोलिओ अभियान राबवण्यात आले. स्थानिक राजर्षी शाहू विज्ञान महाविद्यालय, चांदुर रेल्वे येथील राष्ट्रीय सेवा योजना पथकाद्वारे चांदुर रेल्वे तहसील मधील विविध गावांमध्ये रासेयो स्वयंसेवकांनी पल्स पोलिओ अभियान जनजागृती करत पोलिओ पथकाला सहकार्य केले. सदर अभियान महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉक्टर एस. एस. ठाकरे यांच्या मार्गदर्शनात राबविण्यात आले तसेच राष्ट्रीय सेवा योजना कार्यक्रम अधिकारी प्राध्यापक डॉ. एस. एस. पाढेण यांनी विद्यार्थ्यांना अभियान संदर्भात मार्गदर्शन केले.

रस्ता सुरक्षा अभियान

दि. ०३/०२/२०२१ ला राजर्षी शाहू विज्ञान महाविद्यालय, चांदुर रेल्वे येथे रा.से.यो. पथकाद्वारा रस्ता सुरक्षा अभियान सप्ताह अंतर्गत एक दिवसीय रस्ता सुरक्षा कार्यशाळा नुकतीच पार पडली. या कार्यशाळेला प्रमुख मार्गदर्शक म्हणून मा. एम. व्ही. मेहेते, पोलीस निरीक्षक, पोलीस स्टेशन, चांदुर रेल्वे हे उपस्थित होते. तर अध्यक्ष म्हणून महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ.एस.एस.ठाकरे, नायब पोलीस कॉन्स्टेबल मा. गजेंद्र ठाकरे, मा. संदीप शेंडे, प्रा.डॉ. एम.जे.केचे, रा.से.यो. कार्यक्रम अधिकारी प्रा. डॉ. एस. एस. पाढेण, रा.से.यो. महिला कार्यक्रम अधिकारी प्रा.रेखा केने आदी मान्यवर उपस्थित होते. कार्यशाळेची सुरुवात राजर्षी शाहू महाराज यांच्या प्रतिमेचे पूजन करून करण्यात आले. या कार्यशाळेमध्ये मा. एम. व्ही.मेहेते यांनी वाहन चालवताना कुठली काळजी घेतली पाहिजे आणि अपघात झाल्यास परिस्तिथीचा सामना कसा करावा याबाबत कायदेशीर माहिती त्यांनी विद्यार्थ्यांना दिली. तसेच मा. प्राचार्य डॉ.एस.एस.ठाकरे यांनी विद्यार्थ्यांना रस्ता सुरक्षा अभियान आपल्यापुरतेच मर्यादित न ठेवता समाजामध्ये जनजागृती करण्याचे आव्हान त्यांनी अध्यक्षीय भाषण मधून विद्यार्थ्यांना केले. कार्यक्रमाचे प्रास्ताविक प्रा.डॉ.एस.एस.पाढेण यांनी केले तर पाहुण्यांचा परिचय प्रा.डॉ. रेखा केने यांनी करून दिला.कार्यक्रमाचे सूत्रसंचालन कु.सायली कोठेकर व भाग्यश्री सोळंके यांनी केले तर उपस्थित मान्यवरांचे आभार कु. वैष्णवी तायवाडे हिने मानले. कार्यक्रमाला सर्व प्राध्यापक वृंद, शिक्षकेतर कर्मचारी व रा.से.यो. स्वयंसेवक व विध्यार्थी मोठया संख्येने उपस्थित होते.

दि १७/०२/२०२१ ला राजर्षी शाहू विज्ञान महाविद्यालय चांदुर रेल्वे, राष्ट्रीय सेवा योजना पथकाने 'National Railway Mazdoor Union', शाखा धामणगाव रेल्वे द्वारा चांदुर रेल्वे स्टेशन येथे आयोजित रक्तदान शिबिरामध्ये स्वयंसेवकांनी रक्तदान करून सहभाग नोंदवला. यामध्ये कपिल जांभोरकर, रोहन टाले, आदेश वाघमारे, वैष्णवी तायवाडे, साक्षी गिरोलकर, शिवानी टोने, साक्षी मोटवानी, हर्षा ढगे, गायत्री गिरोलकर आदी स्वयंसेवक रक्तदान शिबिरामध्ये सहभागी झाले. तसेच रा.से.यो. कार्यक्रम अधिकारी प्रा. डॉ. एस. एस. पाढेण, रा.से.यो. महिला कार्यक्रम अधिकारी प्रा. डॉ. आर. व्ही. केने, प्रा. ए. एन. खान, प्रा.प्रवीण चव्हाण, श्री. सुनील आंबटकर , श्री. भारत उईके यांनी विद्यार्थ्यांना रक्तदान करण्यास प्रोत्साहन दिले.

भारतीय स्वातंत्र्याच्या अमृत महोत्सवानिमित्त ऑनलाईन व्याख्यान व निबंध स्पर्धा

राष्ट्रीय सेवा योजना पथकाद्वारा भारतीय स्वातंत्र्याच्या अमृत महोत्सव विविध उपक्रम राबवुन उदघाटन कार्यक्रम दि १२/०३/२०२१ ते ०५/०४/२०२१ या २५ दिवसाच्या कालावधीत शासनाच्या मार्गदर्शक सूचनांचे पालन करत प्राचार्य डॉ.एस.एस.ठाकरे यांच्या मार्गदर्शनाखाली राबविण्यात आला. सदर उपक्रमा अंतर्गत अंतर महाविद्यालयीन निबंध स्पर्धा-२०२१ व भारतीय स्वातंत्र्याचा लढा या विषयावर व्याख्यान आयोजित करण्यात आले.

निबंध स्पर्धेकरिता १. स्वातंत्र्याचा अमृत महोत्सव- माझे प्रेरक व्यक्तिमत्त्व, माझे प्रेरक कार्यक्रम, स्वातंत्र्यबद्दल माझे विचार २. राज ते स्वराज- महत्वाच्या घटना ३. स्वदेशी ते स्वावलंबी भारत - भारतीयांचा प्रवास या विषयावर निबंध स्पर्धा आयोजित करण्यात

आली. सदर स्पर्धेमध्ये संत गाडगेबाबा अमरावती विद्यापीठ, अमरावती मधील विविध महाविद्यालयातील २८ विद्यार्थ्यांनी सहर्ष सहभाग घेतला. दिलेल्या विषयावर आधारित सुंदर निबंध विद्यार्थ्यांनी लिहिले. दि. ०४/०४/२०२१ ला ऑनलाईन व्याख्यानाचे गुगल मीटद्वारा आयोजन करण्यात आले. कार्यक्रमाला अध्यक्ष म्हणून महाविद्यालयाचे सन्मानीय प्राचार्य डॉ.एस.एस.ठाकरे तर प्रमुख पाहुणे म्हणून मा.प्रा.डॉ.नंदकिशोर राऊत क्षेत्रीय समन्वयक रासेयो संत गाडगेबाबा अमरावती विद्यापीठ अमरावती व प्रमुख वक्ते मा. प्रा. प्रवीण चव्हाण, राजर्षी शाहू कनिष्ठ महाविद्यालय, चांदुर रेल्वे, प्रा.डॉ.मीनल केचे, प्रा.एस.ए.वाणी, कार्यक्रम अधिकारी डॉ.एस.एस.पाढेण, महिला कार्यक्रम अधिकारी प्रा.डॉ.रेखा केने, सर्व प्राध्यापक वृंद, विद्यार्थी व रासेयो स्वयंसेवक ऑनलाईन उपस्थित होते. कार्यक्रमाच्या सुरुवातीला प्रा.डॉ.एस.एस.पाढेण यांनी प्रास्ताविकेतून कार्यक्रमाचे उद्दिष्ट्य सांगितले व पाहुण्यांचा परिचय करून दिला. प्रा.डॉ.नंदकिशोर राऊत यांनी स्वतंत्रबद्दल सांगत असताना स्वतंत्र अबाधित ठेवण्याकरीता सर्वांनी जागृत असणे आवश्यक आहे. आपल्या देशाची प्रगती करायची असेल तर या देशातील तरुणांनी सामोर यावं व प्रत्येकांनी प्रयन्त करावा असे आव्हान यावेळी त्यांनी उपस्थिताना केले. तसेच प्रा.प्रवीण चव्हाण यांनी इस्ट इंडिया कंपनीच्या सुरुवातीपासून तर डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर प्रयन्तचा स्वातंत्र्य लढा अगदी डोळ्यासमोर उभा केला. अध्यक्षीय भाषणात प्राचार्य डॉ.एस.एस.ठाकरे यांनी विद्यार्थ्यांना इतिहासाचे वाचन करून त्यामधून प्रेरणा घ्यावी असे आव्हान त्यांनी या प्रसंगी विद्यार्थ्यांना केले. कार्यक्रमाचे संचालन कु.भाग्यश्री सोळंके हिने केले तर आभार प्रदर्शन कु. साक्षी गिरोलकर हिने केले.स्थानिक राजर्षी शाहू महाविद्यालयात नुकतीच डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांची जयंती साजरी करण्यात आली. कार्यक्रमाचे आयोजन कलासंगीत व सांस्कृतिक विभाग आणि राष्ट्रीय सेवा योजनायांच्याद्वारे करण्यात आले.या निमित्त महाविद्यालयातर्फे डॉ.नितीन बनसोड, प्राध्यापक, शिवाजी विज्ञान महाविद्यालय, अमरावती व प्राध्यापक डॉ. नरेश इंगळे यांच्या व्याख्यानाचे आयोजन करण्यात आले होते. डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर यांचे गोरगरिबांसाठी केलेले कार्य, भारताचे संविधान लिहिण्यात असलेला त्यांच्या मोलाचा वाटा या सर्व बाबींवर वक्त्यांनी प्रकाश टाकला. कार्यक्रमाकरिता महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. ठाकरे सर हे अध्यक्षस्थानी होते.

महाविद्यालयातील रासेयो पथकाद्वारे संपूर्ण सत्रात नियमित कार्यक्रम अंतर्गत विविध कार्यक्रम स्वयंसेवकांच्या माध्यमातून राबवण्यात आलेत. सर्व कार्यक्रम महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ.एस.एस.ठाकरे यांच्या मार्गदर्शनात राबविण्यात आलेत. तर रासेयो पुरुष कार्यक्रम अधिकारी प्रा.डॉ.एस.एस. पाढेन व महिला कार्यक्रम अधिकारी प्रा.डॉ. रेखा केने यांनी स्वयंसेवक विद्यार्थ्यांना वेळोवेळी मार्गदर्शन करत सर्व कार्यक्रम यशस्वीरित्या पार पाडले. श्री भारत उईके यांनी मदतनीस म्हणून कार्यक्रमामध्ये सहकार्य करत विद्यार्थ्यांना दिशा देण्याचे काम केले.

*****

कार्यक्रम अधिकारी
डॉ. एस.एस. पाढेण

प्राचार्य
डॉ. सुरेशचंद्र ठाकरे

भारतीय स्वातंत्र्याचा अमृत महोत्सव आंतर महाविद्यायीन निबंध स्पर्धा

राष्ट्रीय सेवा योजना पथकाव्दारा भारतीय स्वातंत्र्याचा अमृत महोत्सव निमित्ताने आंतरमहाविद्यालयीन निबंध स्पर्धा आयोजित करण्यात आली होती. त्यामध्ये अमरावती विद्यापीठातील विविध महाविद्यालयामधुन एकुण २८ विद्यार्थ्यांनी सहर्ष सहभाग घेतला या निबंध स्पर्धेमधिल उत्कृष्ट निबंध आपल्या वाचनास सादर करीत आहोत

महात्मा गांधी के शब्दो में '' स्वदेशी की भावना का अर्थ है ''। हमारी वह भावना जो हमें दुर का छोडकर अपने समीपवर्ती परिवेश का ही उपयोग और सेवा करना सिखाती है उदाहरण के लिए इस परिभाषा के अनुसार धर्म के सम्बन्ध मे यह कहा जायेगा कि मुझे अपने पूर्वजों से प्राप्त धर्म का पालन करना चाहिए । यदी मै उसमे दोष जो पाऊँ तो मुझे उन दोषो को दुर करके उस धर्म की सेवा करनी चाहिए । अर्थ के क्षेत्र में मुझे अपने पडोसियों व्दारा बनाई गई वस्तुओं का ही उपयोग करना चाहिए और उन उद्योगो की कमीयाँ दूर करके उन्हे ज्यादा संपूर्ण और सक्षम बनाकर उनकी सेवा करनी चाहिए ।

स्वदेशी से मेरा मतलब भारत के कारखानो में बनी वस्तुओ से नही है । स्वदेशी से मेरा मतलब भारत के बेरोजगार लोगो के हाथ की बनी वस्तुओ से है । शुरू मे यदी इन वस्तुओं मे कोई कमी भी रहती है तो भी हमें इन्ही वस्तुओ का उपयोग करना चाहिए तथा स्नेहपूर्वक उत्पादन करने वाले से उसमें सुधार करवाना चाहिए ऐसा करने से बिना किसी प्रकार का समय और श्रम खर्च किए देश और देश की लोंगो की सच्ची सेवा हो सकेगी । भाषा, भूषा,भेषज (औषधीयाँ) शिक्षा,रितीरिवाज,भौतीक उपयोग की वस्तुएँ,कृषी, न्याय व्यवस्था आदि किसी भी देश को यदी आर्थिक सामाजिक तकनिकी, सुरक्षा आदि क्षेत्र में समर्थ व महाशक्ती बनना है तो स्वदेशी मन्त्र को अपनाना ही होगा दुसरा कोई मार्ग नही जैसे अमेरिका लम्बे समय तक अंग्रेजो का गुलाम रहा, २०० वर्ष पहले तक कोई अस्तित्व नही था पर जब वहाँ स्वदेशी का मन्त्र सिखाने वाले जार्ज वॉशिंग्टन ने क्रांती किया तो आज अमेरिका विश्व मे महाशक्ती बना बैठा है दुनिया के बाजार में अमेरिका का २५ प्रतिशत सामान आज बिकता है जपान तीन बार गुलाम हुआ पहले अंग्रेज फिर डच,पोर्तुगाली स्पेनीश का मिला जुलाके फिर तीसरी बार अमेरिका का गुलाम हुआ जिसने सन १९४५ मे जपान के हिरोशिमा व नागासाकी में परमाणु बम गिरा दिये थे १०० वर्ष पहले तक जपान पिछले ६० वर्षो में पुनः खडा हो गया

चीन भी अंग्रेजो का गुलाम था अंग्रेजो ने चीन के लोगो को अफीम के नशे मे डुबो दिया था सन १९४९ तक चीन भिखारी देश था विदेशी कर्जो मे डुबा था बाद मे वहाँ एक स्वदेशी के क्रान्तीकारी नेता माओजेजांग ने पुरे देश की तस्वीर ही बदल दी आज चीन उस उँचे पायदान पर खडा है जिससे अमेरिका भी घबराता है आज दुनिया के बाजार मे चीन का २५ प्रतिशत सामान बिकता है

मलेशिया २५ वर्षो मे खडा हो गया स्वदेशी के कारण विदेशी बैसाखियों पर कोई भी देश ज्यादा दिनतक नही टिक सकता अंग्रेजो के आने के पहले हमारा भारत हर क्षेत्र मे विकसीत व महाशक्ती था अंग्रेजो के शासन काल मे ए.बी.मैकाले ने भारत की गुरूकुल शिक्षा व्यवस्था को आमुलचुल बदल दिया पढाई जानें वाली इतिहास के किताबो में भारत की गौरवपुर्ण इतिहास में फेरबदल कर दिया गया भारत को गरीबों का देश सपेरो का देश,लुटेरो का देश हर तरह से बदहाल देश दर्शाया गया जबकी इंग्लेंड व स्कॉटलॅन्ड के ही करीब २०० इतिहासकारो ने अपने इतिहास के किताबो में जो भारत का हतिहास लिखा है वह दुसरी ही कहानी कहता है उसके अनुसार तो भारत सर्व संपन्न देश, ऋषियों का देश हिरे जवाहरातो का देश था

अब जरूरत है कि स्वदेशी आन्दोलन को हम सब तेज गति से आगे बढाएँ इस हेतु व्यक्तीगत स्तर पर हम यह जरूर करे

१. स्वदेशी व विदेशी कम्पनीयो की सूची अपने पास रखे और विदेशी वस्तुएें के बदले स्वदेशी वस्तुएँ ही खरीदें

२. यदी हस्त निर्मित स्वदेशी वस्तुएँ उपलब्ध हो तो वही वस्तुएँ उपयोग करे गुणवत्ता मे कमी हो तो निर्माणकर्ताओ से निवेदन करे सुझाव दे प्रोत्साहन दे

३. यदी व्यवस्था बन सके तो आप स्वयं कुछ कुटीर उत्पाद तैयार करें.

आत्मनिर्भरता एवं आत्मनिर्भर होने का तात्पर्य है की अपने काम स्वयं करना किसी भी वस्तु जरूरत के लिए किसी पर निर्भर न होना आत्मनिर्भर होने से इन्सान के अंदर आत्मविश्वास होने से इन्सान के अंदर आत्मविश्वास पैदा होता है जिससे दुनिया की किसी भी परेशानी का सामना करने के लिए इन्सान खुद अकेले खडा रहा सकता है वैसे भी कहावत है दुनिया में आप अकेले है अकेले ही जायेंगे जब हम अकेले ही जायेंगे जब हम अकेले ही आये है और भी अकेले है तो क्यों इस दुनिया मे किसी पर निर्भर रहें मेरी इस बात का ये मतलब नही की आप दुनिया मे किसी से संबन्ध न रखें हमें सबसे साथ मिलकर प्यार से रहना चाहिए लेकीन किसी पर भी बोझ न बने

स्वावलंबन को आज के समय पैसो के साथ जोडा जाता है जो पैसे के लिए किसी पर निर्भर नही रहता है उसे सबसे बडा स्वावलंबी कहा जाता है बचपन से ही हमे सिखाया जाता है की बडे होकर स्वावलंबी बनो ताकी तुम उपने साथ साथ दुसरो की भी जिम्मेदारीयाँ उठाने के लायक बन सको. आज के समय मे महिलाओ को सशक्त बनाने की बात कही जाती है अब पहले जैसा नही रह गया है की घर के लडको को ही शिक्षा दि जाये उन्हे ही घर से बाहर काम करने की इजाजत है आज समय बदल चुका है लडकीयाँ महिलाएँ ताकी लोगो के साथ कंधे से कंधा मिलाकर काम कर रही है ऐसा कोई काम या क्षेत्र नही है जहाँ लडकीयों से अपना लोहा नही मनवाया है

‘‘भारत को पुनः विश्व गुरू बनाना है’’

स्वदेशी को अपनाना है आत्मनिर्भर भारत का अर्थ है स्वयं पर निर्भर होना यानि खुद को किसी और पर आश्रीत न करना कोरोना महामारी के दौरान लॉकडाऊन मे सारे विश्व मे हर किसी के लिए खाने,पीने और रहने में परेशानी पैदा कर दी है महामारी की इस संकट को देखते हुए भारत को आत्मनिर्भर होने की जरूरत है भारत प्राचीन काल से ही आत्मनिर्भर बनकर आप खुद के परिवार के साथ-साथ आप अपने देश को फिर से प्रगती के मार्ग पर खडा करने मे मदद कर सकते है यहाँ निचे आत्मनिर्भरता और आत्मनिर्भर भारत के कुछ महत्वपुर्ण बातों पर मैने नजर डाली एक सपना है आत्मनिर्भर भारत को बनाना विनती तुमसे है की भारत को आगे लेकर जाना

भारत की कला और संस्कृती को देखते हुए यह बात स्पष्ट होती है की भारत प्राचीन काल से ही आत्मनिर्भर रहा है आज हमे कोरोना महामारी की इस संकट मे खुद को आत्मनिर्भर बनाने की जरूरत है हालांकी आत्मनिर्भरता शब्द नया नही है ग्रामिण क्षेत्रो मे कुटीर उद्योग के व्द्वारा बनाए गए सामानो और उसकी आमदनी से आए पैसो से परिवार खर्च चलाने को ही आत्मनिर्भरता कहा जाता है कुटीर उद्योग या घर मे बनाए गए सामग्री अच्छी गुणवत्ता का हो तो अन्य जगहो पर भी इसकी मांग होती है एक आम भाषा मे कहा जाए तो कच्चे मालों से जो सामान घरो में हमारे जीवन के उपयोग के लिए बनाई जाती है तो हम उसे लोकल सामग्री कहते है पर सत्य यही है की यही आत्मनिर्भरता का एक रूप है

भारत को आत्मनिर्भर बनाने का सपना नया है यह सपना महात्मा गांधी ने आजादी के बाद ही स्वदेशी वस्तुओ के इस्तेमाल और आत्मनिर्भरता पर जोर दिया था पर गरीबी और भुखमरी के कारण उनका सपना साकार न हो सका महामारी के दौरान ही चीन ने भारत के डोकलाम सीमा क्षेत्र मे कब्जा करने की कोशीश की, जिसमे भारत के लगभग २० जवान शहीद हो गए सीमा के इस विवाद मे भारत के सैनिको की क्षती के कारण देश के हर कोने से चीनी सामान को बैन करने की माँग के साथ ही चिनी सामानो को बन्द कर

दिया और प्रधानमंत्री ने सारे देश की आत्मनिर्भर बनने का मंत्र दिया उन्होने कहा की आत्मनिर्भर बनकर घरेलु चीजो का इस्तेमाल करे ताकी हमारा राष्ट्र मजबुती के साथ खडा हो सके

'' विदेशी से अच्छा उत्पाद बनाएँगे । भारत को आत्मनिर्भर राष्ट्र बनाएँगे ''

भारत प्राचीन काल से ही संसाधनो से परिपुर्ण देश रहा है यहाँ हर प्रकार के चिजों को बनाने और उसका निर्माण मे मदद कर सकता है पुरे विश्व मे केवल भारत ही ऐसा देश है जहाँ सबसे अधिक प्राकृतीक संसाधन पाये जाते है जो की बिना किसी देश की मदद से जीवन से लेकर राष्ट्र निर्माण की वस्तुएँ बना सकता है और आत्मनिर्भर के सपने को पुरा कर सकता है

''भारत को अखंड बनाना । है स्वदेशी अपनाना है ''

*****

कला व संगीत व सांस्कृतिक विभाग

राजश्री शाहू विज्ञान महाविद्यालयाच्या कला व संगीत व सांस्कृतिक विभागाअंतर्गत सत्र २०२१-२१ मध्ये विविध कार्यक्रमाचे आयोजन केले होते .

राष्ट्रपिता महात्मा गांधी जयंती

दिनांक २ ऑक्टोबर २०२० रोजी राष्ट्रपिता महात्मा गांधी यांच्या जयंती निमित्त महाविद्यालयामध्ये दूरदृष्टी प्रणालीद्वारे व्याख्यानाचे आयोजन करण्यात आले होते . या कार्यक्रमाला कार्यक्रमाचे अध्यक्ष म्हणून महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. एस एस ठाकरे सर यांनी भूषवले. प्रा. डॉ. संपदा पाथरकर यांनी महात्मा गांधी यांच्या जीवनावर चित्रपट दाखवून विद्यार्थ्यांना महात्मा गांधी यांच्या जीवनावर अधिक माहिती दिली . त्यानंतर विद्यार्थ्यांनी महात्मा गांधी यांच्या विषयावर व्याख्यान दिले . कार्यक्रमाचे आयोजन प्रा. डॉ. आशिष बनसोड यांनी केले व सहकार्य कार्यक्रमाचे आयोजन प्रा. डॉ. संपदा पाथरकर यांनी आयोजन केले होते. या कार्यक्रमाला महाविद्यालयातील शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचारी आणि विद्यार्थ्यांनी ऑनलाइन सहभाग नोंदवला होता. कार्यक्रमाचे संचालन कु. प्राप्ती वानखडे व आभार प्रदर्शन कु. श्रुतिका पाटील यांनी केले.

स्वामी विवेकानंद जयंती

राजश्री शाहू विज्ञान महाविद्यालयामध्ये दिनांक १२ फरवरी २०२१ फरवरी रोजी युवक दिन म्हणून स्वामी विवेकानंद यांची जयंती दूरदृष्टी प्रणालीद्वारे व्याख्यानाचे आयोजन करण्यात आले होते .या कार्यक्रमााला कार्यक्रमाचे अध्यक्ष म्हणून महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. एस एस ठाकरे सर यांनी भूषवले . कार्यक्रमाला प्रमुख वक्ते म्हणून प्राध्यापक डॉ. सुरेंद्र दिघे यांनी ऑनलाईन विद्यार्थ्यांना मार्गदर्शन केले .कार्यक्रमाचे आयोजन प्रा. डॉ. आशिष बनसोड यांनी केले व सहकार्य कार्यक्रमाचे आयोजन प्रा. डॉ. संपदा पाथरकर यांनी आयोजन केले होते . या कार्यक्रयाला महाविद्यालयातील शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचारी आणि विद्यार्थ्यांनी ऑनलाइन सहभाग नोंदवला होता. कार्यक्रमाचे संचालन कु. हर्षा ढगे व आभार प्रदर्शन आभार प्रदर्शन कु. श्रुतिका पाटील यांनी केले.

श्री छत्रपती शिवाजी महाराज जयंती

राजश्री शाहू विज्ञान महाविद्यालयामध्ये दिनांक १९ फेब्रुवारी २०२१ रोजी श्री छत्रपती शिवाजी महाराज जयंती निमित्त व्याख्यानाचे आयोजन यांची जयंती दूरदृष्टी प्रणालीद्वारे व्याख्यानाचे आयोजन करण्यात आले होते. या कार्यक्रमाला कार्यक्रमाचे अध्यक्ष म्हणून महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. एस एस ठाकरे सर यांनी भूषवले. कार्यक्रमाला प्रमुख वक्ते म्हणून या कार्यक्रमाकरिता प्रा.डॉ.रमाकांत ईटेवाड प्राध्यापक, मराठी विभाग, श्री शिवाजी विज्ञान महाविद्यालय अमरावती यांनी लोक कल्याणकारी राजा छत्रपती शिवाजी महाराज या विषयावरऑनलाईन विद्यार्थ्यांना मार्गदर्शन केले. कार्यक्रयाचे आयोजन प्रा. डॉ. आशिष बनसोड यांनी केले व सहकार्य कार्यक्रमाचे आयोजन प्रा. डॉ. संपदा पाथरकर यांनी आयोजन केले होते . या कार्यक्रमाला महाविद्यालयातील शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचारी आणि विद्यार्थ्यांनी ऑनलाइन सहभाग नोंदवला होता. कार्यक्रमाचे संचालन कु. श्रुतिका खडके व आभार प्रदर्शन कु. अश्विनी काळे यांनी केले

भारतरत्न डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर

दिनांक १४ एप्रिल २०१९ रोजी भारतरत्न डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांची १३० वी जयंती निमित्त महाविद्यालयामध्ये व्याख्यानाचे आयोजन यांची जयंती दूरदृष्टी प्रणालीद्वारे व्याख्यानाचे आयोजन करण्यात आले होते. या कार्यक्रमाला कार्यक्रयाचे अध्यक्ष म्हणून महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. एस एस ठाकरे सर यांनी भूषवले. या कार्यक्रमाकरिता वक्ते म्हणून प्रा. डॉ. नितिन बनसोड, श्री शिवाजी विज्ञान महाविद्यालय अमरावती व प्रा.डॉ. नरेश इंगळे , श्री संत शंकर महाराज कला वाणिज्य महाविद्यालय पिंपळखुटा यांनी महिला सक्षमीकरण व डॉ. बाबासाहेब यांचे योगदान या विषयावर विद्यार्थ्यांना मार्गदर्शन केले. कार्यक्रमाचे आयोजन प्रा. डॉ. आशिष बनसोड यांनी केले व सहकार्य कार्यक्रमाचे आयोजन प्रा. डॉ. संपदा पाथरकर यांनी आयोजन केले होते . या कार्यक्रमाला महाविद्यालयातील शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचारी आणि विद्यार्थ्यांनी ऑनलाइन सहभाग नोंदवला होता. कार्यक्रमाचे संचालन कु. हर्षल मेश्राम व आभार प्रदर्शन कु. प्रियंका पावडे यांनी केले

*****

Dr. Aashish D. Bansod
Head Department of Chemistry
Rajarshee Shahu Science College Chandur Rly

Webinar on Soft Skills for Professional Development

Library Department of our college has organized online webinar on 'Soft Skills for Professional Development' on 25th July 2021 in collaboration with Career Counselling & Guidance Cell.

The webinar was inaugurated at the gracious hands of great personality Principal, Dr. S. S. Thakare, and organizer presided over the function. Dr. Supriya Bejalwar, Librarian, Prof. Ram Meghe College of Engineering & Management, Badnera- Amravati. IQAC Coordinator, Dr. M. J. Keche, Convener of webinar Mr. M. P. Waghmare and Co-convenor Dr. S. S. Padhen, Mr. S. A. Wani were present on the dais.

After inauguration and oral welcome of the guest, Dr. S. S. Padhen, Convenor Career Counselling & Guidance Cell has introduced the Hon'ble guest and explained the purpose of organization of the webinar. Principal Dr. S. S. Thakare explained the need of soft skills for professional development to students and teachers in his presidential speech.

In the technical session, resource person, Ms. Dr. Supriya Bejalwar delivered her lecture on Soft Skills for Professional Development and the session was chaired by Dr. S. S. Thakare.

The workshop was anchored by Ms. Shrutika Patil. and Ms. Gayatri Belsare was proposed vote of thanks.

Above 100 participants from the college were participated in the online webinar through using google meet aap. With the kind support and cooperation of all experts, participants, teaching and non-teaching staff of the college, the grand success of the webinar came to an end.

Co-convenor	Co-convenor	Convener
Dr. S. S. Padhen	**Mr. S. A. Wani**	**Mr. M. P. Waghmare**

Webinar on Teaching Methodology

Aiming to provide an intense training on teaching methodologies at undergraduate level for college, Atul Vidya Mandir Wardha's Rajarshee Shahu Science College, Chndur Rly and Shri Jagadamba Vinayak Shikshan Sanstha's, Jagadamba Mahavidyalaya Achalpur and Pravin Khodke Memorial Trust Amravati's Vinayak Vidnyan Mahavidyalaya Nandgaon (Khandeshwar) conducted an expert lecture a webinar on' Teaching Methodology' on topic 'Blended Teaching and Learning: A Joyful Experience on 26th May 2021 at 12.00 Noon – 2.00 pm through Google Meet.

The programme was hosted by Shri T.K.Wahane (IQAC, Co-ordinator, Jagdamba Mahavidyalaya). Introductory speech given by Dr. S. S. Thakare(RSSC, Chandur Rly), He mentioned the necessity of intermediate check of the course content for students' benefit, to ensure the objectives that have been declared at the time of beginning of courses, planning, formation of course content and evaluation; remedial courses of poor students. This was followed by Dr. Suchitra Khodake (IQAC, Co-ordinator, (Vinayak Vidnyan Mahavidyalaya) presented brief introduction of guest speaker Resp. Dr. Dinesh Khedkar.

Speaking on the occasion, the keynote speaker Dr. Dinesh Khedkar presently working as professor, Dept. of Botany, Shri Shivaji Science College, Amt. said" With the learning, there is a strong need of unlearning, relearning how to teach the new generation students in this highly technological world. He discussed principles and method used by teachers to enable student learning. They guided that there strategies are determined partly on subject matter to be taught and partly by the nature of the learner. After the guest talk question-answer session was run.

This was followed by presidential speech given by Dr. Alka A. Bhise, she was highlighted the scenario of teacher educator along with important quality of teacher and student. Lastly programme was concluded by vote of thanks given by Dr. M.J. Keche (IQAC, RSSC, Chandur Rly.

*****

SIGN*ature*

The College SIGNature Student Initiative Towards Green Nature previously known as Eco Club was conducted the following activities during the academic year 2020-2021

National Webinar on Wildlife Conservation

On the occasion of celebration of Wild life Week Eco Club of the college was jointly organized National Webinar on Wildlife Conservation on dated 6th October 2020 in collaboration with Indian Science Congress Association Amravati Chapter, Department of Zoology, of RajarsheeShahu Science College Chandur Rly ,TREE and Department of Zoology, J.D.PatilSangludkar Mahavidyalaya, Daryapur amid pandemic situation due to Corona outbreak.

The webinar was inaugurated with the gracious hands of Mr.KishorRithe the webinar was conducted in two technical sessions. In the first technical session resource person Mr Kishor Rithe, Environmentalist and Founder of Satpuda Foundation Amravati was focused on Research Opportunities in Satpuda Landscape, Mr. Shaik Hussain Freelance Researcher and Conservationist, Wildlife Institute Dehradun, was delivered the lecture on Indian Wildlife Conservation.

In the second session the resource person Dr. Lal Singh Senior Scientist, CSIR, NEERI Nagpur was delivered the invited talk on Role of Medicinal Plant Diversity for Ecological Sustain ability and Dr.SarangDhote Assistant Professor, Department of Chemistry JDPS. MahavidyalayaDaryapur was given the demonstration of app I am Spider -An Android app

Welcome speech was given by Dr.D.D.Thakare Principal J.D. Patil Sangludkar Mahavidyalaya Daryapur and Dr. S. S.Thakare Principal Rajarshee Shahu Science College Chandur Rly. was presided over the function. Introductory speech about the webinar was given by Dr.G.B.Santape, Convener and Introduction of Guest was given by Dr. M. P.Chikhale Head, Department of Zoology, proceeding of the programme was done by Dr. S. P. Patharkar Co convener of the eco club the webinar was conducted on Google Meet platform wherein 90 participants were attended.

Mazi Vasundhara Abhiyan E-Pledge

The Ministry of Environment and Climate Change of Maharashtra Government launched MajhiVasundhara (My Earth) campaign to create awareness among citizens for the protection of the environment. The SIGNature taking various eco-friendly initiatives and the Green Shapath E-Pledge is one of them. Approximately 70 students and 15 faculties visited the Mazi Vasundhara portal and took the Majhi Vasundhara e-pledge to show their commitment towards protecting the environment.

Eco Friendly Holi festival was celebrated on 28th March 2021 in collaboration with Department of Chemistry.

World Earth Day-2021

World Earth Day was celebrated on 22nd April 2021 the theme of the WED -2021 was Restore the Earth Dr. Vandana Kale ,Head Department of Zoology Jijamata Mahavidyalaya Buldana M.S. was the Resource Person who delivered the talk on **Climate Change and Human Being** and Dr. Sawan Deshmukh, IQAC Coordinator Bhartiya Mahavidyalaya, Morshi and President of CARS delivered the lecture on **Role of NGO in Environment Protection**. All faculties and students attended the program.

Bird Water Feeder Installation Competition

On the occasion of World Earth Day 2021 **Bird Water Feeder installation competition** was organized at institutional level total 75 students were participated in the said Competition.

Celebration of World Environment Day -2021

World Environment Day was celebrated on5th June 2021 Resource person Dr. Milind Shirbhate Assistant Professor Department of Zoology, Shankarlal Khandelwal College Akola, delivered the invited talk on **Impact of Climate Change :Causes, Effects with Possible Solutions** Dr. S.S.Thakare Principal of our college presided over the function Dr. G. B. Santape Convener and Dr. S. P. Patharkar took the efforts for the success of the program total 110 students and faculties were attended the program.

Tree Plantation Program

Birth anniversary of Hon. Prof. Uttaratai V. Jagtap President Atul Vidya Mandir was celebrated by tree plantation in the campus on 4thJuly 2021.All faculty members actively participated in the tree plantation program.

*****

Dr. S. P. Patharkar
Co-Convenor of SIGN*ature*

Dr. G. B. Santape
Convenor of SIGN*ature*

National Webinar on Wildlife Conservation Strategy on the occasion of International Tiger Day

The Department of Zoology, Rajarshee Shahu Science College, Chandur Rly, in collaboration with Indian Science Congress Association Amravati Chapter, Department of Zoology, J.D. Patil Sangludkar Mahavidyalaya, Daryapur, *Department of Environmental, ScienceArts, Science and Commerce College, Chikhaldara*, Department of Geography, Bharatiya Mahavidyalaya, Morshi, Shri Shivaji *Science* and Arts *College* at *Chikhali,* Satpuda Foundation, AmravatiandCenter For Animals Rescue and Study, Amravati organized National Webinar on the occasion of International Tiger Day on 29th July 2021. Panelists included international experts and professionals working in the field of Wildlife and Environment Conservation. These were Dr. Suhas Kumar, Former Principal Chief Conservator of Forests, Govt. of Madhya Pradesh and Mr. Kishor Rithe sir Founder of Satpuda Foundation, Member of Maharashtra state Board for Wildlife. It was attended by more than 200 participants, through ZOOM platform and you tube live broadcast. Also, the participants were from different parts of the country and included university students, researchers, faculty members and professionals. This webinar was inaugurated at the gracious hands of honourable Dr. R. S. Jaipurkar sir, *Pro* ViceChancellor*,* Sant Gadge Baba Amravati University Amaravati, Dr. S. S. Thakare, Principal and organizer president over the function, Convener of webinar Dr. Mahesh Chikhale, were present on the online platform.

The convener of workshop Dr. Mahesh Chikhale had given the introductory speech. He welcomed all the eminent speakers and the participants. Gave a brief introduction about purpose of national webinar. Highlighted the importance of the international Tiger Day and Tiger as an important species for conservation of the whole ecosystem.

In his inaugural speech, Dr. R. S. Jaipurkar sir mentioned that tiger conservation is not only species based but conservation of the whole habitat, it requires field based conservation efforts. Principal Dr. S. S. Thakare in his speech presidential speech said that tiger is celebrated as a symbol and represents our nature. Life cycle of man is incomplete without the track of the nature. The inaugural program was hosted by Dr.Amol Thakare, and vote of thanks was also proposed by Dr. Priti Diwan.

The technical session was hosted by Dr. Pravin Sardar. Dr. G. D. Murtkar introduced our resource person Dr. Suhas Kumar, Former Principal Chief Conservator of Forests, Govt. of Madhya Pradesh. Dr. Suhas Kumar spoke on India's wildlife conservation strategy and efforts. Tiger has evolved to a tropical system and is highly adapted. Historically it was hunted by rulers and now we are left with only 6% of past numbers. India has 70% population of Tigers, we h

The next guest speaker was Mr. Kishor Rithe, Founder of Satpuda Foundation, Member of Maharashtra state Board for Wildlife, Maharshtra. The introduction of our guest speaker Mr. Kishor Rithe was given by Dr. Amol Thakare. Mr. Kishor Rithe spoke on role and responsibilities of academic institutions towards environment protection in post Covid 19 pandemic. He said saving Tiger is more than just one species but for the entire range of species, for human wellbeing and for our blue planet. Tiger is an umbrella

species so protecting it also protects numerous other species. Tiger reserves not only protect tigers but also help in mitigating climate change, floods and other natural disasters. It ensures ecosystem services are provided.

The panel open discussion with experts, researchers and students participants were carried out on varied topics such retaliatory killing of tigers due to human-tiger conflict; poaching of prey species; lack of adequate baseline data; inadequate protection in forests outside protected areas; illegal wildlife trade; and insufficient support among local communities for conservation. Mr. Kishor Rithe, Dr. G.D. Murtkar, Dr. Sawan Deshmukh, Dr. M. T. Nikam, Dr. V.U. Pochhi, Dr. Dipali Deshmukh and Dr. V. M. Hemke were participated in the healthy discussion. Session came to an end with distribution of e-certificate to all the participants. Very positive feedback was received from the participants.

*****

Convener
Dr. Mahesh Chikhale

State Level Webinar on Citrus (Orange) Orchard Management for Farmer

The Department of Zoology, Rajarshee Shahu Science College, Chandur Rly, in collaboration with Indian Science Congress Association Amravati Chapter organized State level Webinar on Citrus (Orange) Orchard Management for Farmeron 16th July, 2021 at 4.00 pm. This webinar was inaugurated at the gracious hands of honorableDr. Ambadas Huchche, Principal Scientist (Hort), Citrus Research Institute (formerly NRCC), Nagpur (MS), Dr. S. S. Thakare, Principal and organizer president over the function. Speakers Dr. Yogesh Ingale, assistant professor (Plant Pathology), Dr. Panjabrao Deshmukh Krishi Vidyapeeth Akola, Convener of workshop Dr. Mahesh Chikhale and organizing secretary, Dr. Gajanan Santape, were present on the online platform. It was attended by more than 80 participants, through ZOOM platform and you tube live broadcast.

Dr. Ambadas Huchche spoke on with unseasonal, pre-monsoon rains alleviating water deficit stress in citrus orchards for monsoon crop in central and southern India. The next guest speaker was Dr. Yogesh Ingale, assistant professor (Plant Pathology), Dr. Panjabrao Deshmukh Krishi Vidyapeeth Akola spoke on major endemic and emerging fungal diseases of citrus as well as with exotic fungal pathogens potentially harmful for citrus orchard management in the Mediterranean region. The panel open discussion with experts, researchers and farmer participants were carried out on causal factors for induction of citrus flowering, fruit set, fruit retention etc. Very positive feedback was received from the participants.

Convener
Dr. Mahesh Chikhale

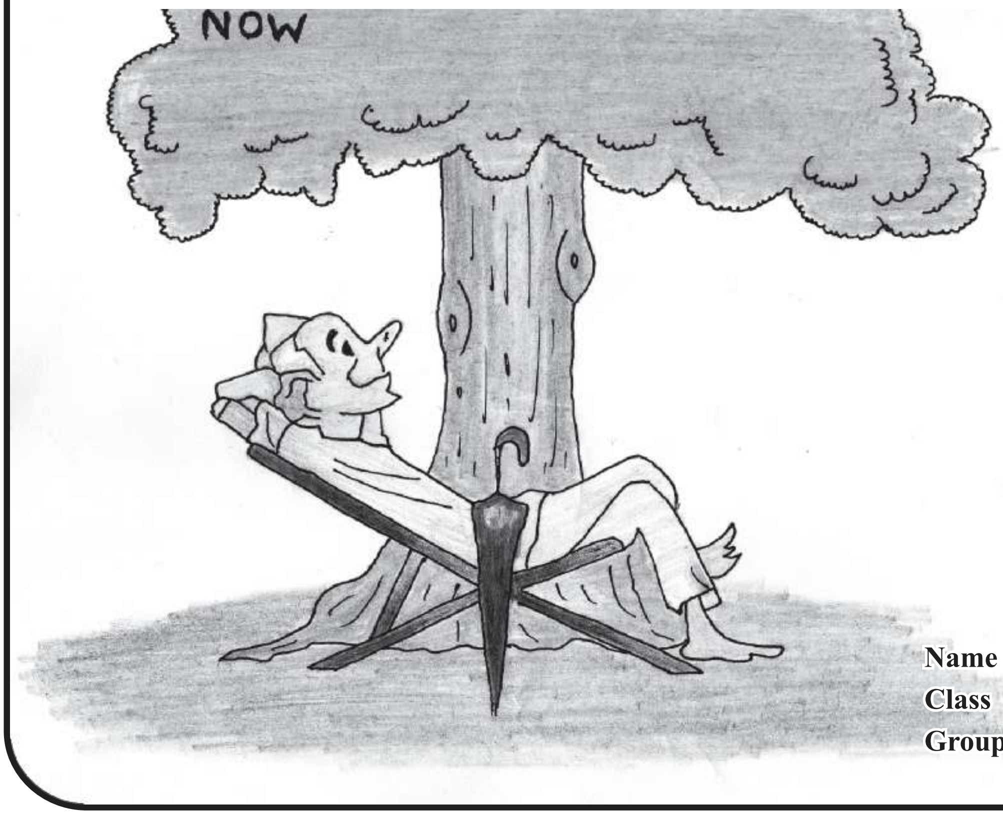

Name :- Shivraj R. Kale
Class :- B. Sc III rd Yr
Group :- CBZ

How can I try to stay well and avoid spreading the virus?

Wash hands frequently with soap and water or use a sanitiser gel

Work at home where possible and **avoid social venues**

Catch coughs and sneezes and **throw away used tissues**

If you don't have a tissue **use your sleeve**

Avoid touching your eyes, nose and mouth with unwashed hands

Avoid close contact with people who are unwell

RAJARSHEE SHAHU SCIENCE COLLEGE

CHANDUR RLY.

STUDENT'S SPECIAL ACHIEVEMENT

	Name	Level	Organizer	Date
	Ku. Rutuja A. Nihatkar B.Sc. III (CBZ)	1. State Level Online Video Clip Competition	1. Matoshri Subhadrabai Patil Arts & late Pandurangji Thakare commerce college Manora, Dist. Washim.	28 Feb. 2021
		2. National Level Online Seminar Competition (1st Rank)	2. G. S. Science, Arts and Commerce college Khamgao Dist. Buldhana	22 March 2021
	Ku. Harshal A. Meshram B.Sc. III (CBZ)	1.Inter University Wetland Photography Competition 2nd Rank	1. Shri Shivaji College of Arts, Commerce and Science, Akola	2 Feb. 2021
		2. State Level Online Video Clip Competition (3rd Rank)	2. Matoshrisubhadrabai Patil Arts and Late Pandurangji Thakare Commerce College Manora, Dist. Washim.	28 Feb. 2021
	Miss. Anushka Londe B.Sc. II (CBZ)	1. Inter collegiate Level Essay Competition "I Restore Earth." (3rd Rank)	1. Green Army Club and IQAC, Vinayak Vidnyan Mahavidyalay, Nandgaon Khandeshwer.	22 Apr 2021
	Miss. Mayuri Kahale B.Sc. II (CBZ)	1. National Level E-eassay Competition on "Ecosystem Degradation and Its Restoration". (2nd Rank)	Department of Botany, Shri Vitthal Rukhmini College of Art, Commerce and Science Sawana.	5 June 2021
	Miss. Harsha Dhage B.Sc. II (CBZ)	State Level Seminar Competition (1st Rank)	Shri Vasantrao Naik Mahavidyalay, Dharani Dist. Amravati.	5 May 2021
	Miss. Shrutika Patil B.Sc. II (CBZ)	State Level Seminar Competition (1st Rank)	Shri Vasantrao Naik Mahavidyalay Dharani Dist. Amravati.	5 May 2021
	Miss. Anushka Londe B.Sc. II (CBZ)	State Level Seminar Competition (2nd Rank)	Shri Vasantrao Naik Mahavidyalay, Dharani Dist. Amravati.	5 May 2021

Name	Level	Organizer	Date
Ku. Rutuja A. Nihatkar B.Sc. III (CBZ)	1. Inter-Collegiate /University Level Seminar Competition (2nd Rank)	1. B.B. Arts, N.B. Commerce and B.P. Science College Digras, Dist.Yavatmal	23 Dec. 2021
	2.Intercollegiate Online Elocution Competition (1st Rank)	2. Vinayak Vidnyan Mahavidyalaya Nandgao kh.	4 Jan. 2021
	3. Intra Collegiate Role play competition (2nd Rank)	3. Department of Mathematics, Rajrshee Shahu Science College, Chandur Railway 12 Jan 2021	12 Jan. 2021
Ku. Harshal A. Meshram B.Sc. III (CBZ)	1. Inter Collegiate Online poster competition (2nd rank)	2. Shri Shivaji Arts Commerce and Science College, Akola.	28 Feb. 2021
	2. Intra collegiate Role Play competition (1st Rank)	2. Rajrshee Shahu Science College, Chandur Railway	31 Jan. 2021
Miss. Divya Shende B.Sc. II (CBZ)	State Level Essay Competition	G. S. Science and Commerce Collage, Khamgaon	22 Sep. 2020
Ku. Shreya D. Khadade B.Sc. III (CBZ)	Online University Level Seminar Competition on Modern Algebra (1st Rank))	B.B.Arts, N.B. Commerce & B.P. Science College, Digras	24 Dec. 2020
Ku. Dnyaneshwari P. Ronghe B.Sc. II (PCM)	State Level Online Mathematical Models/PPT Presentation Competition on the eve of National Mathematics Day (1st Rank)	Rajarshee Shahu Science College, Chandur Railway	18 -27 Dec. 2020
Ku. Aakansha V. Jadhav B.Sc. I (PCM)	State Level Online Mathematical Models Competition on the eve of National Mathematics Day (1st Rank)	Rajarshee Shahu Science College, Chandur Railway	18 -27 Dec. 2020
Ku. Sakshi Pathvane B.Sc. II (CBZ)	State Level Online Eco friendly Rakhi Competition (1st Rank)	Organize by Mahatma fule Art commerce, Science Mahavdyalay , Warud	21 Aug. 2021

GLORIOUS MOMENTS

Convocation Program

Miss. Shrutika Wankhade Topper 2021
Chemistry, Zoology and Botany

IAS Guidance Programme-2021

Felicitation of Dr. S.S. Padhen been Ph.D. Supervisor

Felicitation of Dr. G.B. Santape been Ph.D. Supervisor

Yuvak Biradari Drama Winner

Felicitation of Dr. Roshani Bhagat for getting patent

ACTIVITIES SESSION 2021

Ecofriendly Rakhi Competition

Tulsi Plantation Camping

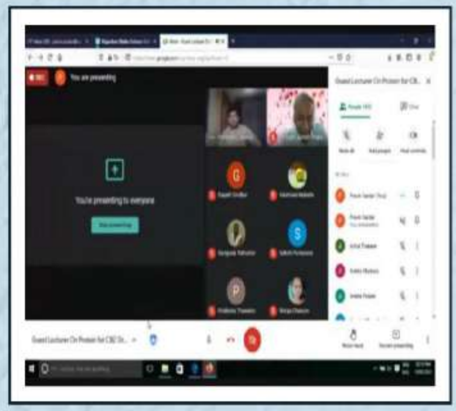

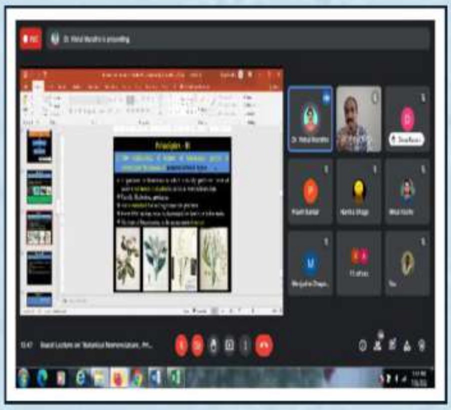

Guest Lecture of Botany

NSS REGULAR PROGRAMES

Rashtriya Ekta Din

Blood Donation Camp

Blood Donation Awareness Campian

Rasta Surkasha Karyshala

Puls polio Helping Hands of Volunteer

Pulse Polio Helping Hands of Volunteer

Rognidan Shibir 1

Rognidan Shibir 2

Rognidan Shibir

Tree Plantation

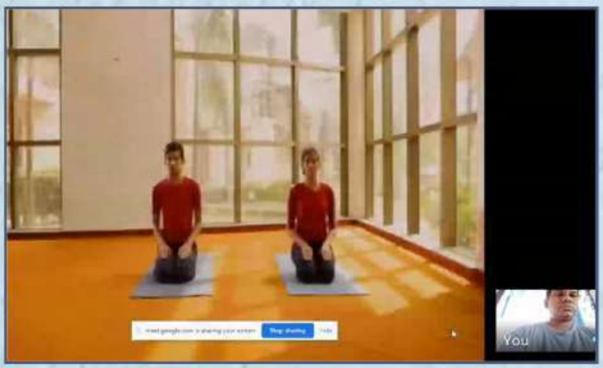

Yoga Day

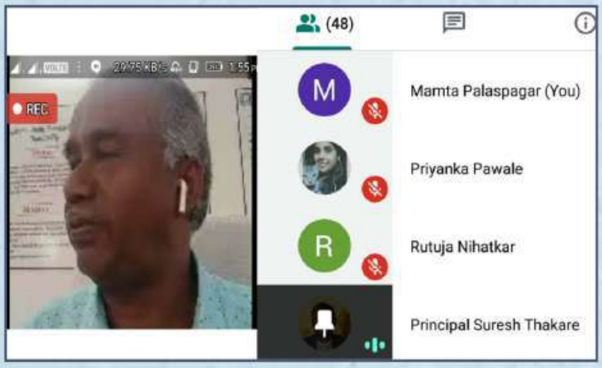

Teachers Day

Constitution Day

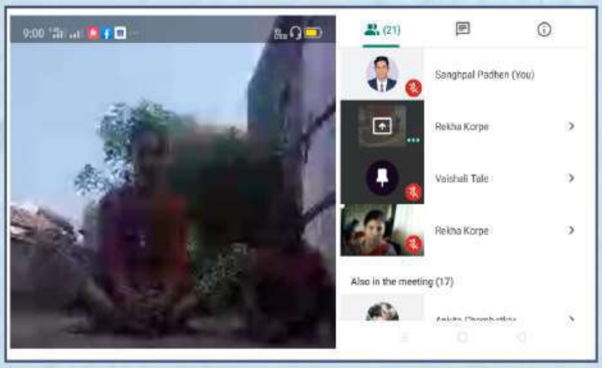

Yoga Day

Celebration of Libary Day

Workshop on N-LIST Demonstrations for Staff

WOMAN DAY CELEBRATION

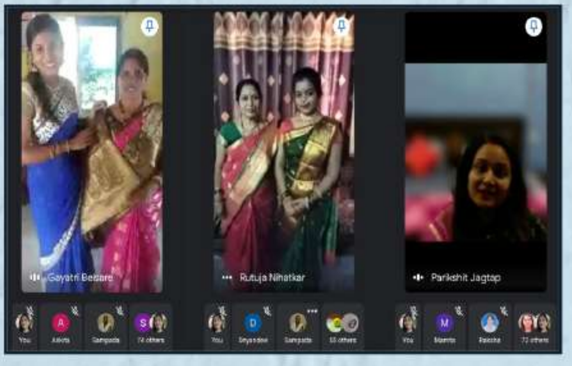

Fancy Dress Competition

Dish Decoration

Online IPR Workshop

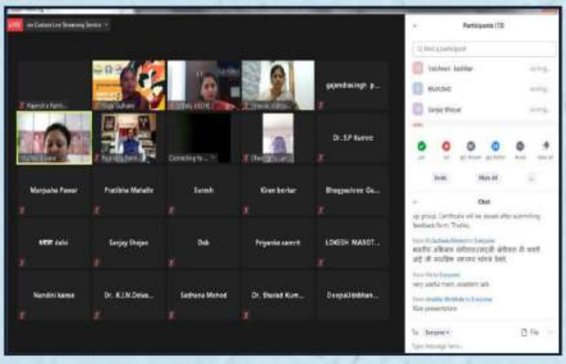

Workshop On Stress Management & Safety of Women at Workplace (ICC)

Teaching Methodology Workshop

Tiger Day Celebration

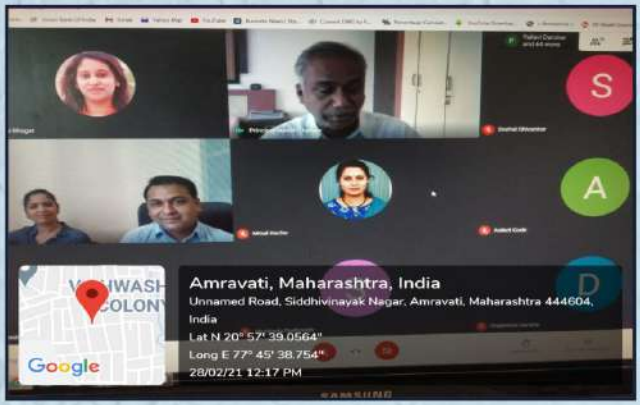

National Science Day Programme

Covid-19 and Vaccination Awreness Webinar

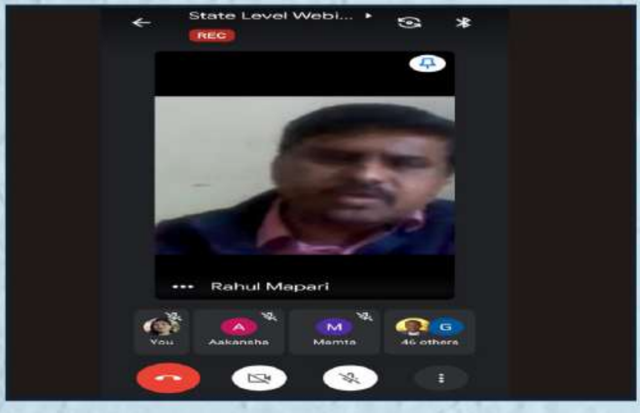

Webinar National Mathematics Day (2)

Santra Vyavasthapan Karyashala

Soft Skill for Professional Development

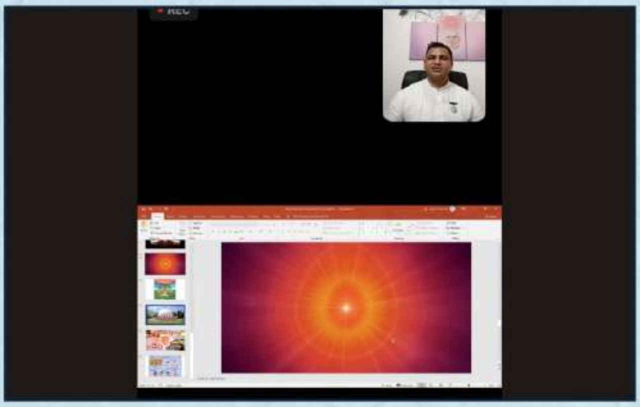

Stress Management Workshop

Yoga Day-2021

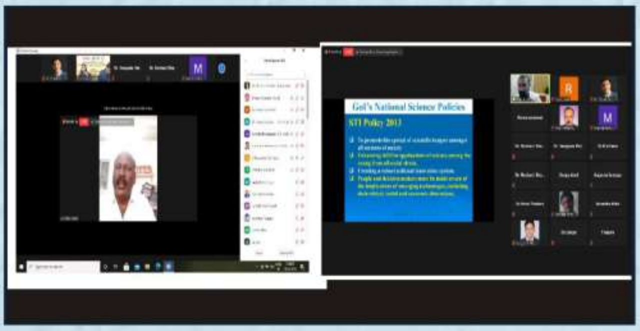

Online National Conference

SIGNATURE CLUB

Mazi Vasundhara Abhiyan E-Pledge

National Webinar on Wildlife Conservation

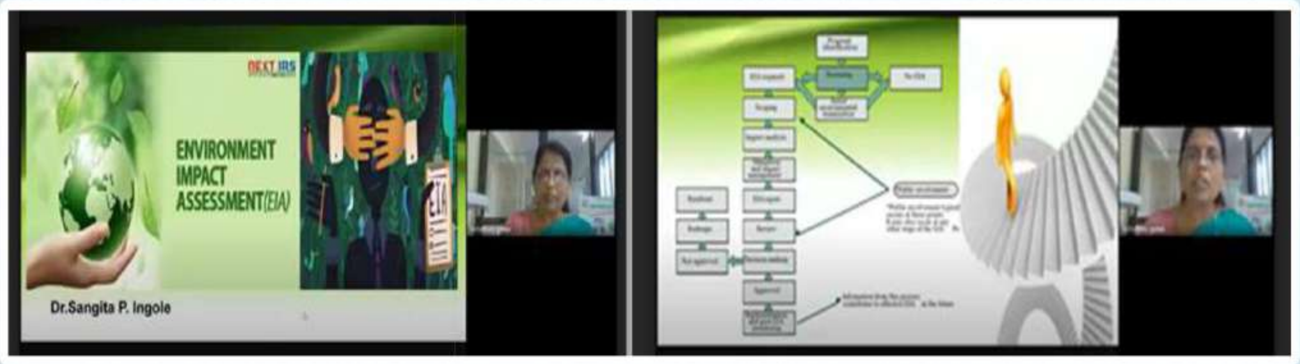

World Wetland Day-2021

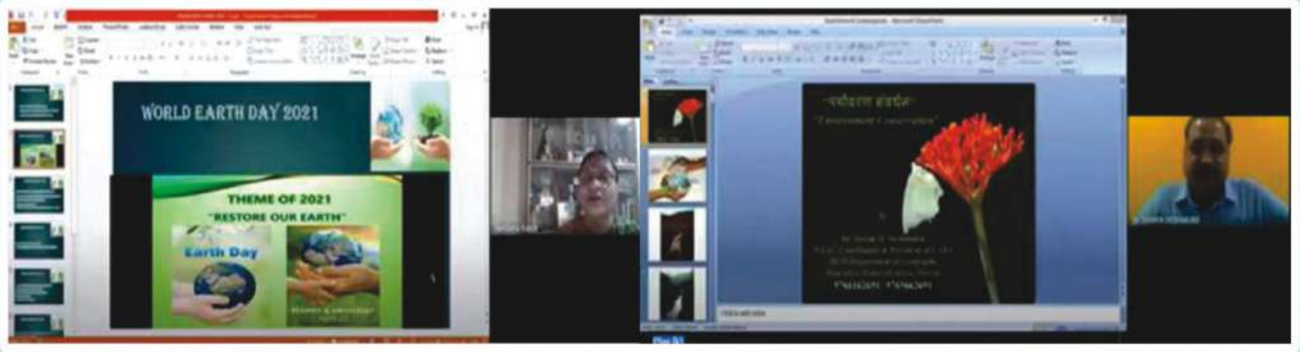

World Earth Day 2021

Tree Plantation Program Organized by SIGNature & Department of Botany

CULTURAL COMMITTEE

Ambedkar Jayanti Celebration

Chatrapati Shivaji Maharaj Jayanti Celebration

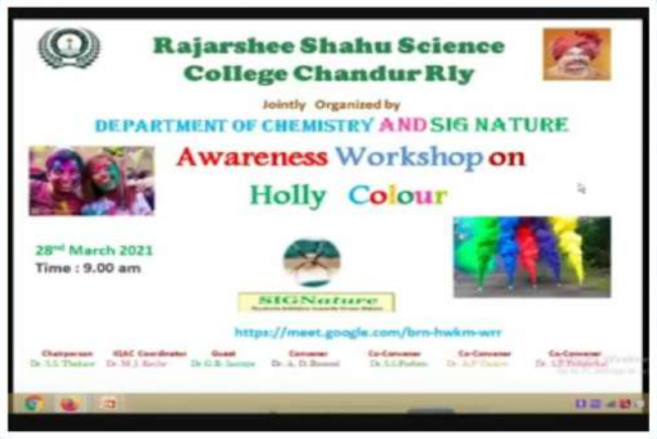

Harbal Holi Awareness Workshop

Youth Day Celebration

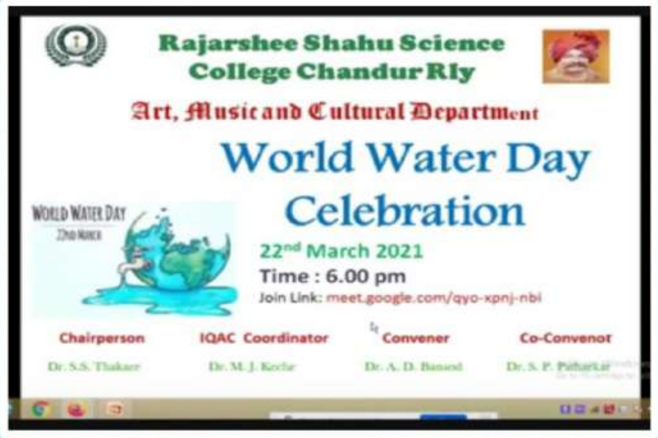

World Water Day Celebration

राजर्षी शाहू विज्ञान महाविद्यालयात सेमिनार

चांदूर रेल्वेत रक्त तपासणी शिबिर

राजर्षी शाहू विज्ञान विद्यालयात रस्ता सुरक्षा अभियान सप्ताह

बौद्धिक संपदा हक्क विषयावर एकदिवसीय ऑनलाईन कार्यशाळेचे यशस्वी आयोजन

इंडक्शन प्रोग्राममुळे महाविद्यालयीन विद्यार्थ्यांमध्ये उत्साह

राजर्षी शाहू विज्ञान महाविद्यालयात रक्तदान शिबिर

मेळघाट मध्ये सापडला जगातील पहिला त्रोपिझोदिम विरिदुर्बिअमचा नर

इंडक्शन प्रोग्राम मुळे महाविद्यालयीन विद्यार्थ्यांमध्ये उत्साह

विद्यार्थ्यांना प्रात्यक्षिकांचे ऑनलाइनद्वारे मार्गदर्शन

SMART अमरावती

थोडक्यात

जमीन पर रहने वाली 'चींटी मकड़ी' मिली

माजी आ. वीरेंद्र जगताप यांना पितृशोक

कामाच्या ठिकाणी महिलांचा लैंगिक छळ कायदा व मानसिक तणाव व्यवस्थापन यावर ऑनलाइन एक दिवसीय राष्ट्रीय कार्यशाळा संपन्न

पुण्यनगरी

एक दिवसीय कार्यशाळा "मी आय.ए.एस.होणारच"

राजर्षी शाहू विज्ञान महाविद्यालयात राष्ट्रीय विज्ञानदिन

राजर्षी शाहू विज्ञान महाविद्यालयात व्याख्यान

चांदूर रेल्वेचे विद्यार्थी अभिरूप युवा संसद स्पर्धेत

राजर्षी शाहू विद्यालयाच्या विद्यार्थ्यांचे यश

कायदा व मानसिक तणाव, व्यवस्थापन राष्ट्रीय कार्यशाळा

मुंगी कोळीच्या नराची देशात पहिली नोंद मेळघाटात

मेळघाटमध्ये सापडला जगातील पहिला 'त्रोपिझोदिम विरिदुर्बिअम'चा नर

चांदूर रेल्वेत 'मी आय.ए.एस होणारच' वर

ओझोन दिनानिमित्त प्रश्नोत्तरी स्पर्धा

महिला कायदेविषयक व्यवस्थापनावर राष्ट्रीय कार्यशाळा

दिव्य मराठी

बाबासाहेबांच्या शैक्षणिक विचाराने समाजाला योग्य दिशा-प्रा.गौतम सातदिवे

महिलांचा लैंगिक छळ, कायदा व मानसिक तणाव, व्यवस्थापन राष्ट्रीय कार्यशाळा

मेळघाटमध्ये सापडला भुंगा कोळी

प्रा. अतुल बोडखे आणि संशोधन टीमने शोधली दुर्मीळ प्रजाती

मानसिक तणाव, व्यवस्थापनावर कार्यशाळा

मुंगी कोळीच्या नराची देशातील पहिली नोंद मेळघाटात

- प्रकाशक -

प्राचार्य

राजर्षी शाहू सायन्स कॉलेज

चांदूर रेल्वे, जि. अमरावती ☎ 07222-254111

Website : www.rssc.edu.in | Email : rajarsheeshahucollege@rediffmail.com